

TOLL- OG AVGIFTS DIREKTORATET
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Susann Nilsen Tlf.: 22 86 07 25 Faks: 22 86 02 24

Vår dato: 12.12.2006
Deres dato: 2003/01203
Vår referanse: 756.1 Libanon
Deres referanse:

Iverksetting av Frihandelsavtale

mellom

EFTA-landene
(Island, Liechtenstein, Norge, Sveits)

og

L i b a n o n

herunder
iverksetting av

Bilateral landbruksavtale
mellom
Norge og Libanon

Pr. 1. januar 2007

**Rundskriv til tollvesenet og næringslivet
vedrørende**

**iverksetting av
Frihandelsavtale mellom
EFTA-landene
(Island, Liechtenstein, Norge, Sveits)
og
Libanon**

**herunder
iverksetting av
Bilateral landbruksavtale
mellom
Norge og Libanon**

1. Innledning

1.1 Generelt

Forhandlinger om inngåelse av en frihandelsavtale mellom EFTA-landene og Libanon har gått over tre runder i perioden april 2003 til mars 2004. Frihandelsavtalen ble parafert 21. november 2003 og undertegnet i Montreux 24. juni 2004. Norges bilaterale avtale med Libanon for landbruksvarer ble undertegnet samme dag.

Avtalens hovedmål er å skape et frihandelsområde. For EFTA-landene anses frihandelsavtalen å være med på å stimulere til økt samhandel og økonomisk samarbeid mellom partene. Videre ønsker EFTA-landene å støtte samarbeidet mellom EU og Middelhavslandene, den såkalte Barcelona-prosessen.

Avtalene er behandlet og inntatt, uten vedlegg, i Stortingsproposisjon nr. 29 (2004-2005).

Stortinget har samtykket i at avtalene kan tre i kraft. I samsvar med Stortingets vedtak, er Toll- og avgiftsdirektoratet bemyndiget til å iverksette de tollreduksjoner og øvrige tolladministrative tiltak som følger av avtalene.

1.2 Ikrafttredelse

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Libanon settes i verk med virkning fra 1. januar 2007. Landbruksavtalen mellom Norge og Libanon settes i verk fra samme dato.

Varer innført til Norge den 1. januar 2007 og senere, som ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis kan dokumenteres å være opprinnelsesprodukter fra Libanon i henhold til disse avtalene, og som fyller de øvrige vilkår som er fastsatt i avtalene, kan innrømmes preferansetollbehandling fra 1. januar 2007 i samsvar med de tollsatser som følger av de avtalte konsesjoner.

1.3 Tolltariffen – preferansetollsatser

De preferansetollsatser som følger av avtalene med Libanon, vil være gjeldende i TVINN fra 1. januar 2007. De aktuelle satsene vil også inntas i tolltariffen.

1.4 GSP-systemet

Libanon har fra 16. mars 1972 vært akseptert som mottakerland for tollpreferanser i henhold til Det norske GSP-systemet - som gir visse tollpreferanser for varer med opprinnelse i utviklingsland. Ved at Libanon og EFTA-landene, for Norges vedkommende med virkning fra 1. januar 2007, iverksetter en gjensidig forpliktende frihandelsavtale, opphører GSP-systemet overfor Libanon.

For å unngå praktiske problemer for varer som allerede er underveis fra Libanon til Norge er det bestemt at Det norske GSP-systemet skal gjelde parallelt med frihandelsavtalen i en overgangstid på 3 måneder. Dette innebærer at varer med opprinnelse i Libanon som innføres til Norge under dekke av et GSP-sertifikat Formular A skal kunne tilstås GSP-preferansetollbehandling inntil 1. april 2007. Etter dette tidspunkt skal kun frihandelsavtalens (og landbruksavtalens) bestemmelser gjelde.

1.5 Praktiske tiltak

Det vil ikke lages en egen håndbok beregnet på preferansesamhandelen mellom EFTA-landene og Libanon. Dette iverksettingsrundskrivet er imidlertid så omfattende og inneholder også en del av avtalens tilhørende vedlegg, slik at i denne publikasjon gir fullt ut grunnlag for vurdering av eksportvarers opprinnelsesstatus og de tollpreferanser som slike varer vil være berettiget til ved innførsel til hhv Libanon eller Norge.

Tollregionene kan bestille Stortingsproposisjon nr. 29 (2004-2005) ved henvendelse til Statens forvaltningstjeneste, og finnes ellers på internett – ODIN/Utenriksdepartementet.

Tollvesenet bes veilede norske eksportører, importører og speditører/transportører på beste måte, bl.a. ved å henvise til dette rundskrivet (som ligger på nett), eventuelt ved å dele ut fotokopier av rundskrivet. Avtalene blir offentlig kunngjort av Utenriksdepartementet etter vanlig prosedyre. Norske eksportører og andre næringsdrivende kan også bestille enkeltkeksemplarer av proposisjonen ved henvendelse til Akademika, avd. for offentlige publikasjoner (tlf. 22 18 81 00), eller offpubl@akademika.no eller internett www.odin.dep.no. Tollvesenet må på forespørsel kunne gi norske eksportører opplysninger om bl.a. avtalens vareomfang og hvilke opprinnelsesregler som gjelder for konkrete produkter beregnet på eksport fra Norge til Libanon, jf de etterfølgende avsnitt.

2. Avtalens innhold

Frihandelsavtalen EFTA-Libanon

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Libanon er bygget over samme lest som de fleste av EFTAs øvrige avtaler med tredjeland. Avtalen består av i alt 42 artikler, 5 vedlegg og 3 protokoller som er integrert i avtalen.

Avtalen er asymmetrisk. Libanon trapper ned tollsatsene for enkelte sensitive industrivarer over en periode på inntil 12 år, mens EFTA-landene for disse varene iverksetter tollfritak fra avtalens iverksetting..

Av frihandelsavtalens (EFTA-avtalens) ulike vedlegg og protokoller nevnes her: Vedlegg II til Avtalen spesifiserer de produkter innenfor HS-kapitlene 25 – 97 som ikke omfattes av frihandelsavtalen, se bilag 2 til dette rundskrivet.

Vedlegg III til Avtalen spesifiserer vareomfang og tollavtrapping mv. for fisk og andre marine produkter som omfattes av frihandelsavtalen, se bilag 3 til dette rundskrivet.

Vedlegg IV til Avtalen spesifiserer tollavtrappingen for visse sensitive varer ved innførsel til Libanon. (Kun på I*nett)

Protokoll A gir, i tilhørende tabeller I – V, (tabell II og III kun på I*nett) oversikt over hvilke bearbejdede landbruksprodukter som omfattes av frihandelsavtalen. Systemer for råvarepriskompensasjon kan anvendes for disse produktene, se bilag 4 til dette rundskrivet.

Protokoll B omfatter opprinnelsesreglene i frihandelsavtalen, herunder de integrerte vedlegg som omfatter bl.a. listeregler (prosessregler), mønster for opprinnelsesbevis, definisjon av begrepet ”opprinnelsesprodukter”, territoriale krav, tollrestitusjon eller fritak, regler og mønster for opprinnelsesbevis og metoder for administrativt samarbeid, se bilag 1 til dette rundskrivet.

Norge/Libanon-avtalen for landbruksvarer

I tilknytning til frihandelsavtalen har det enkelte EFTA-land parallelt forhandlet frem bilaterale avtaler for handel med basis-landbruksprodukter (landbruksråvarer).

Den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Libanon er inntatt som særskilt vedlegg 2 til Stortingsproposisjon nr 29 (2004-2005). Denne avtalen som kun gjelder mellom Norge og Libanon, omfatter vesentlig preferanseberettiget innførsel til Norge. Libanon skal tilstå tollkonsesjoner på ost (posisjon i tolltariffen ex 04.06) innenfor en bilateral tollkvote på 4000 kilo. Landbruksavtalen inneholder varelister (konsesjoner) og et eget sett av opprinnelsesregler, se bilag 5 til dette rundskriv.

Tollmyndighetenes forpliktelser

Avtalepartenes tollmyndigheter har rett og plikt til å kontrollere at tollpreferanser kun blir innrømmet (beregnet) i samsvar med bestemmelsene i de to omtalte avtalene samt at andre tollmessige forhold blir overholdt. Vareomfanget i de to avtalene fremkommer av dette rundskrivet.

Preferansetollbehandling ved innførsel til Norge kan bare innrømmes (deklarerer og beregnes) for varer med såkalt frihandelsstatus (dvs. ”opprinnelsesprodukter”) som det foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for.

Ved eksport av varer fra Norge som er preferanseberettiget i henhold til denne frihandelsavtalen skal Tollvesenet i samsvar med fastlagte rutiner attestere vare-sertifikater EUR.1 og ellers kontrollere at slik attestasjon og annen utstedelse av opprinnelsesbevis skjer i samsvar med avtalens bestemmelser. Tollvesenets kontroller kan foretas på eksporttidspunktet for varene eller i etterhånd. Tollmyndighetene har rett til å kontrollere firmaenes regnskaper og alle forhold omkring produkter som det er utferdiget opprinnelsesdokumentasjon for under denne avtale.

3. Frihandelsområdet - EFTA/Libanon

I følge avtalen omfatter frihandelsområdet alle EFTA-landenes territorier (tollområder) og Libanon, dvs. av følgende landområder: Island, Liechtenstein, Norge, Sveits og Libanon.

Svalbards territorium er omfattet av avtalens geografiske virkeområde kun for bestemmelser relatert til handelen med varer.

4. Vareomfanget

Frihandelsavtalen omfatter med få unntak handel med industrivarer, bearbejdede landbruksprodukter samt fisk og andre marine produkter. I henhold til artikkel 4 i frihandelsavtalen EFTA-Libanon (heretter kalt Avtalen) skal denne gjelde for:

a). Produkter som hører under kapitlene 25 til 97 i HS-nomenklaturen (tolltariffen), unntatt varene som er oppført i Vedlegg II til Avtalen, se bilag 2 til dette rundskriv.

Vedlegg II omfatter kun noen få produkter under posisjonene ex 35.02 og ex 38.23 ved import til Norge.

Ved innførsel til Libanon er det tollavtrapping på inntil 12 år for visse sensitive varer med opprinnelse i en EFTA-stat.

b). Fisk og andre marine produkter som er oppført i Vedlegg III til Avtalen. Ved innførsel til Norge er produktene som er oppført i Tabell 1 med i vareomfanget. Det er produkter som hører under pos.nr. ex 02.08, kap. 3, pos.nr. 15.04, ex 15.16, ex 16.03, 16.04, 16.05, ex 23.01 og ex 23.09.

Ved innførsel til Libanon, jf Artikkel 4 i Vedlegg III til Avtalen, er de fleste varer tollfrie fra 1. mars 2008 bortsett fra røykt laks (ex 0305.41) omfattet av tabell 3 til Artikkel 5. For disse varene er det etablert en 10-års overgangsordning for tollavviklingen, jf. bilag 3 til dette rundskriv.

c). Bearbejdede landbruksprodukter som er omfattet av Protokoll A til Avtalen.

Ved innførsel til Norge vil produktene som er oppført i tabellene I og IV til protokollen være i vareomfanget. Tabell I og IV er inntatt i sin helhet i Bilag 4 til dette rundskriv.

Ved innførsel til Libanon er vareomfanget de produkter som er oppført i tabell V til protokollen. Tabell V er inntatt i bilag 4 til dette rundskriv.

d). Basis-landbruksprodukter omfattet av den bilaterale landbruksavtalen.

I henhold til den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Libanon skal Norge innrømme tollpreferanser for angitte basis-landbruksprodukter med opprinnelse i Libanon, og Libanon skal innrømme tollpreferanser for ost (ex 04.06) med opprinnelse i Norge. Disse produktene er oppført i hhv Vedlegg 1 og 2 til Landbruksavtalen, se bilag 5 til dette rundskriv.

5. Import-/eksportrestriksjoner

Partene er enige om at eksisterende restriksjoner og tiltak med tilsvarende virkning skal avvikles ved Avtalens iverksettelse. Det skal heller ikke innføres nye kvantitative import- og eksportrestriksjoner i samhandelen.

6. Tollpreferansene

6.1 Innførsel til Norge

a) Frihandelsavtalen

Fra Avtalens ikrafttredelse skal opprinnelsesprodukter fra Libanon, i henhold til Avtalen være tollfrie ved innførsel til Norge.

Frihandelsavtalen omfatter også bearbeidede landbruksvarer slik det fremgår av avtalens Protokoll A. For de bearbeidede landbruksprodukter kan partene anvende et system for råvarepriskompensasjon (RÅK), jf. bilag 4 til dette rundskriv.

RÅK-ordningen administreres av Statens Landbruksforvaltning. For mer detaljerte opplysninger vises til særskilt rundskriv vedrørende tollbehandling og tollsatser for såkalte RÅK-varer.

Nærmere om grunnlaget for tollpreferansene

Direkte innførsel

For produkter fra Libanon med opprinnelse etter Avtalen som innføres til Norge med opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) utstedt eller utferdiget i Libanon, kan Avtalens preferansetollsatser ("Libanon-satser") anvendes fra 1. januar 2007.

Opprinnelsesprodukter fra et EFTA-land som kun reeksporteres fra Libanon i uendret stand til Norge kan EFTA satser anvendes.

Innførsel via EFTA-land

For produkter som etter bearbeidelse i et annet EFTA-land og kumulasjon der med materialer med opprinnelse i Libanon har opprinnelse etter Avtalen i Libanon, kan Avtalens preferansetollsatser ("Libanon") anvendes. Det er forutsatt at varene er

ledsaget av et Varesertifikat EUR.1 eller en fakturaerklæring utstedt i det aktuelle EFTA-land hvorav fremkommer at varene har opprinnelse i Libanon. Dette gjelder også produkter med opprinnelse i Libanon som kun reeksporteres fra et annet EFTA-land i uendret stand.

b) Den bilaterale landbruksavtalen

De landbruksprodukter som er omfattet av den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Libanon og som er oppført i Vedlegg 2 til avtalen, kan ved innførsel til Norge fra iverksetningstidspunktet 1. januar 2007 innrømmes tollfrihet eller tollreduksjon i samsvar med de tollsatsene som er angitt.

Det er forutsatt at kravene til opprinnelse mv som fastlagt i de særlige opprinnelsesregler som er inntatt i Vedlegg 3 til avtalen er oppfylt. For disse produktene gjelder regelen om ”direkte forsendelse” samt i vesentlig grad hovedprinsippet om at varene ”i sin helhet” skal være fremstilt i Libanon for å få opprinnelse i Libanon. For noen produkter er det etablert listeregler, inntatt i Bilag til Vedlegg 3 til avtalen. Som opprinnelsesdokumentasjon benyttes varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring iht. bestemmelsene i Protokoll B til frihandelsavtalen.

Nevnte Vedlegg 2 (vareomfang/tollsats) og Vedlegg 3 (opprinnelsesregler) er inntatt som bilag 5 til dette rundskriv.

6.2 Innførsel til Libanon

Frihandelsavtalen

Ved eksport til Libanon av industrivarer med opprinnelse i et EFTA-land (for eksempel Norge), skal Libanon innrømme tollfri innførsel av de fleste produkter allerede fra iverksetningstidspunktet for Avtalen. For en del produkter er det imidlertid avtalt overgangsordninger hvor tollene gradvis skal trappes ned mot full tollfrihet. Dette gjelder produkter omfattet av Vedlegg IV til Avtalen, se www.toll.no, avtaler, frihandelsavtaler.

- a) For varer omfattet av Vedlegg II til Avtalen (fisk og andre marine produkter), har Libanon forpliktet seg til å avskaffe all toll på fisk og andre marine produkter fra avtalens ikrafttredelse med visse unntak. Røykt laks (ex 0305.41) omfattet av tabell 3 til Artikkel 5 er omfattet av en 10-års overgangsordning for tollavviklingen, jf. bilag 3 til dette rundskriv.
- b) For varer omfattet av Vedlegg IV til Avtalen vil Libanon gradvis avvikle tollene over en 12 års periode.

Ved eksport fra EFTA av bearbejdede landbruksprodukter oppført i Protokoll A tabell V (jf bilag 4 til dette rundskriv) skal Libanon innrømme EFTA-landene de tollpreferanser som er avtalt.

Den bilaterale landbruksavtalen

Ved eksport fra Norge til Libanon gis det innenfor denne bilaterale avtalen kun tollpreferanser for ost under pos.nr. 04.06 som oppført i Vedlegg 1 til landbruksprotokollen. Det forutsettes at det er norske ”opprinnelsesprodukter” iht. de særskilte opprinnelsesregler som er inntatt i Vedlegg 3 til landbruksprotokollen, jf bilag 5 til dette rundskriv.

Som opprinnelsesdokumentasjon kan vanlige opprinnelsesbevis i form av varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring iht. bestemmelsene i Protokoll B til frihandelsavtalen benyttes.

7. Vilkår for preferansetollbehandling

Opprinnelsesreglene i Protokoll B til Avtalen og bestemmelser i nasjonal lovgiving, fastlegger de vilkår som må være oppfylt for at produkter skal være berettiget til preferansetollbehandling i samhandelen mellom EFTA-landene og Libanon.

Betingelsene for at et produkt skal være gjenstand for preferansetollbehandling ved innførsel til Norge, er i korte trekk følgende:

1. Krav om preferansetollbehandling må settes frem av importøren (deklaranten) ved tollbehandlingen (fortollingen) av produktene.
2. Produktene må inngå i Avtalens vareomfang (dvs. at konsesjon må være gitt).
3. Produktene må være fremstilt i frihandelsområdet i samsvar med opprinnelsesreglene inntatt i Protokoll B til Avtalen.
4. Forsendelsesregelen fastsatt i Protokoll B må være overholdt.
5. Det må foreligge tilfredsstillende opprinnelsesbevis for produktene i form av et Varesertifikat EUR.1, Varesertifikat EUR-MED, fakturaerklæring eller fakturaerklæring EUR-MED.

8. Nærmere om betingelsene for preferansetollbehandling

8.1 Krav om preferansetollbehandling

Krav om preferansetollbehandling skal av importøren (deklaranten) settes frem ved fortollingen i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet (innførselsdeklarasjonen). Rubrikken skal alltid være utfylt. Ved elektronisk deklarerings gjelder de bestemmelser om tolldeklarerings mv som er fastsatt for bruk av Tollvesenets fortollingssystem TVINN. Se særskilt utgitte "veiledere" for tolldeklarerings av varer i Norge (innførsel og utførsel).

Dersom det ved fortollingen foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for varene, skal krav om preferansetollbehandling fremsettes ved at det anføres "P" i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet for varer som er opprinnelsesprodukter fra Libanon. Preferansetollsats for Libanon kan benyttes (deklarerer) ved fortollingen.

Hvis krav om preferansetollbehandling ikke er fremsatt på Enhetsdokumentet, dvs. at rubrikk 36 er besvart med "Nei", skal det ikke gis (deklarerer) preferansetollbehandling ved fortollingen selv om tilfredsstillende opprinnelsesdokumentasjon blir fremlagt (foreligger). Importøren, bør om mulig gjøres oppmerksom på uoverensstemmelsen slik at eventuell rettelse kan foretas før fortolling av varene finner sted.

Dersom tilfredsstillende opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger ved fortollingen av varene, må importøren (deklaranten) anføre "JA" (deklarasjonskode TVINN – "J") i rubrikk 36 for å være berettiget til preferansetollbehandling (tollrefusjon) på grunnlag av senere fremlagt gyldig opprinnelsesdokumentasjon. Det forutsettes at deklaranten (vareeieren) har kjennskap til eller ut fra praksis og har god grunn til å anta at det dreier seg om varer som har opprinnelsesstatus i henhold til denne Avtale. I disse tilfeller beregnes (deklarerer) toll etter ordinær tollsats (hvis ikke andre hjemler foreligger).

Frist for senere fremleggelse av gyldig opprinnelsesdokumentasjon med søknad til lokal tollmyndighet om tollrefusjon (omberegning), er iht. pkt. 5.2.2. i gjeldende tollovsforskrift 3 år regnet fra fortollingstidspunktet.

Dersom deklaranten (vareeieren) bestemt kjenner til at de aktuelle produkter ikke har opprinnelsesstatus i henhold til denne Avtale, skal preferansetollbehandling ikke kreves. Rubrikken fylles ut med "NEI". Ordinær toll beregnes (deklarerer) ved fortollingen. I tilfeller der rubrikken er besvart med "NEI", (deklarasjonskode TVINN – "N"), men opprinnelsesdokumentasjon på et senere tidspunkt likevel blir fremlagt for Tollvesenet sammen med søknad om tilbakebetaling av toll, er regiondirektøren i den enkelte tollregion bemyndiget til å vurdere innrømmelse av preferansetollbehandling dersom Tollvesenet på grunnlag av annen fremlagt dokumentasjon ikke finner grunn til å betvile at varene er opprinnelsesprodukter i samsvar med Avtalens Protokoll B.

8.2 Opprinnelsesreglene

a) Generelt

Opprinnelsesreglene er nedfelt i Protokoll B til Avtalen. Opprinnelsesreglene presiserer de krav til produksjon og bruk av innsatsmaterialer fra land utenfor frihandelsområdet som må være oppfylt for at ferdigvaren skal oppnå status som frihandelsvare (opprinnelsesstatus), se bilag 1 til dette rundskriv.

Avtalen innebærer i opprinnelsesprotokollen det nye EuroMed-konseptet som EU, EFTA, Tyrkia, Algerie, Egypt, Israel, Jordan, Libanon, Marokko, Syria, Tunisia og PLO på vegne av Den palestinske selvstyremyndighet er blitt enige om (Middelhavskumulasjon). I tillegg vil også Færøyene bli omfattet av Middelhavskumulasjonen.

Dette innebærer at landene rundt Middelhavet samt Færøyene er tettere knyttet til de europeiske frihandelsavtalene gjennom et sett av identiske opprinnelsesregler. Ved å etablere et felles sett opprinnelsesregler i de aktuelle avtalene, vil det ut fra gjensidighetsprinsippet åpnes for å benytte opprinnelsesprodukter fra ett land i en produksjonsprosess i et annet land og likevel opprettholde muligheten for preferansetollbehandling (tollfrihet eller redusert toll) inn til et tredje land omfattet av ordningen.

Materielt sett vil ikke utvidelsen av det europeiske kumulasjonssystemet til de nevnte landene innebære endringer i opprinnelsesreglene. Det vil imidlertid bli en endring med hensyn til bruken av opprinnelsesdokumentasjon ved at det må benyttes enten et varesertifikat EUR-MED eller en fakturaerklæring EUR-MED når Middelhavskumulasjon anvendes. Muligheten for industri og næringsliv til faktisk å benytte seg av ordningen starter så snart tre land har iverksatt de nødvendige endringer i

sine avtaler, for eksempel Libanon-EU-avtalen, Libanon-EFTA-avtalen og EØS-avtalen.

NB! Ikrafttredelsestidspunktet for Middelhavskumulasjon for Libanon vil bli kunngjort i eget rundskriv, se også rundskriv av 07.07.2006 (Middelhavskumulasjon (Euro-Med kumulasjon) – endringer i opprinnelsesreglene).

Opprinnelsesreglene inneholder også bl.a. generell toleranseregulering og regler om avvik fra territorialitetsprinsippet, godkjente eksportører og bokføringsmessig atskillelse.

Når det gjelder kumulasjon, gir opprinnelsesreglene adgang til bilateral kumulasjon med opprinnelsesprodukter mellom partene som er tilknyttet denne frihandelsavtalen i tillegg til Middelhavskumulasjonen. Bestemmelsene knyttet til opprinnelsesbevis er de samme som gjelder i de øvrige europeiske frihandelsavtalene. Det er imidlertid innført et nytt EuroMed-varesertifikat og en EuroMed-fakturaerklæring som skal benyttes når Middelhavskumulasjonen kommer til anvendelse. Det vises ellers til etterfølgende detaljer. Opprinnelsesreglene er i sin helhet inntatt som Bilag I til dette rundskriv.

Opprinnelsesreglene er delt inn i to hoveddeler - de materielle artikler og listen over spesielle bearbeidingsprosesser som kreves for visse varer. Visse viktige definisjoner fremkommer av artikkel 1. Det må innenfor avtaleområdet foretas en viss grad av produksjon for at en vare skal anses å ha opprinnelsesstatus i et EFTA-land (for eksempel Norge) eller i Libanon. Med produksjon forstås all slags bearbeidning eller foredling herunder sammensetting og montering eller spesielle prosesser, dog unntatt slike minimale prosesser som er nevnt i artikkel 7 i Protokoll B (utilstrekkelig bearbeidning).

b) Oppnåelse av opprinnelsesstatus

Et produkt oppnår opprinnelsesstatus (med berettigelse til preferansetollbehandling) i et EFTA-land (Norge) eller i Libanon såfremt det er produsert der i samsvar med opprinnelseskriteriene nedfelt i artikkel 2 i Protokoll B.

Hovedregelen i nevnte artikkel 2 er at et produkt må være enten:

1. fremstilt i sin helhet i et EFTA-land (Norge) eller i Libanon i samsvar med bestemmelsene i artikkel 5 i Protokoll B; eller
2. fremstilt i et EFTA-land (Norge) eller i Libanon av materialer som ikke er fremstilt i sin helhet der, forutsatt at disse materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeidelse eller foredling i et EFTA-land eller i Libanon i henhold til artikkel 6 i Protokoll B.

c) Produkter fremstilt i sin helhet

Hvilke produkter som er "fremstilt i sin helhet" i en avtalepart fremkommer av artikkel 5 i Protokoll B. Det kan for eksempel være mineralske produkter som er utvunnet av avtalepartenes jord eller havbunn, vegetabiliske produkter som er høstet der, produkter av levende dyr som er alet der, produkter fra jakt og fiske, produkter fra sjøfiske, mv.

d) Produkter tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet

Hvilke produkter som er "tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet" i en avtalepart fremkommer av artikkel 6 i Protokoll B. Hovedregelen er at det ferdige produktet anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet når vilkårene i listen i vedlegg II til Protokoll B er oppfylt ("listereglene").

NB!! Det er utformet "listeregler" for alle varer selv om ikke alle varene nødvendigvis er omfattet av Avtalens vareomfang. Tollpreferansene avgjøres av de avtalte konsesjoner.

Av listereglene fremkommer de krav til bearbeidelse eller foredling som må utføres på ikke-opprinnelsesmaterialer som benyttes til fremstillingen av det ferdige eksportproduktet. Listen kan for eksempel inneholde krav om at alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer skal klassifiseres under en annen tollposisjon i HS-nomenklaturen (tolltariffen) enn den posisjon som det ferdige produktet hører under. Det kan også være verdibegrensninger for anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer (for eksempel en 40 % - regel) eller spesifikke produksjonskriterier (for eksempel "produksjon fra garn").

e) Kumulasjon i en EFTA-stat

Ifølge artikkel 3 i Protokoll B tillates ulike former for kumulasjon. **Bilateral kumulasjon** innebærer at opprinnelsesmaterialer med opprinnelse i en annen avtalepart (Libanon eller enhver EFTA-stat) i samsvar med omhandlede protokoll anses som materialer med opprinnelse i den berørte avtalepart, forutsatt at de har gjennomgått bearbeidning eller foredling som går utover det som er nevnt i artikkel 7.

Artikkel 3, nr. 1 og 2, åpner i tillegg for en fremtidig **diagonal kumulasjon** (Middelhavskumulasjon/EuroMed-kumulasjon) med opprinnelsesprodukter mellom de land som er nevnt i nr. 1 og 2. Den diagonale kumulasjonen kan først iverksettes når vilkårene i artikkel 3 nr. 5 er oppfylt mellom avtalepartene. Hovedvilkåret er at det må være preferensielle handelsavtaler mellom de land som er involvert i oppnåelsen av opprinnelsesstatusen og bestemmelseslandet, samt at det er identiske opprinnelsesregler i disse avtalene. Iverksettelse av diagonal kumulasjon vil bli kunngjort i eget rundskriv.

Når den bearbeidning eller foredling som er foretatt i en EFTA-stat eller i Libanon, ikke går utover det som er nevnt i artikkel 7 (minimal bearbeidelse), skal det fremstilte produktet bare anses å ha opprinnelse i den berørte avtalepart hvis den merverdi som er tilført der er høyere enn verdien av hvert av de inkorporerte materialer med opprinnelse i en annen avtalepart. Dersom dette ikke er tilfelle, skal det fremstilte produktet anses å ha opprinnelse i den avtalepart som svarer for den høyeste verdien av de opprinnelsesmaterialer som er anvendt i produksjonen i den berørte avtalepart.

Artikkel 3 nr. 4 slår fast at produkter med opprinnelse i en annen avtalepart i samsvar med Protokoll B, som ikke har gjennomgått noen bearbeidning eller foredling i den berørte avtalepart, beholder sin opprinnelse når de eksporteres til en annen avtalepart.

f) Kumulasjon i Libanon

Det er i artikkel 4 i Protokoll B bestemmelser som gjelder kumulasjon i Libanon og er innholdsmessig identisk med artikkel 3 som beskrevet ovenfor.

g) Toleranseregulering

I artikkel 6 nr. 2 i Protokoll B er det inntatt en såkalt generell toleranseregulering på 10 %. Denne regelen innebærer at det - på visse vilkår - kan benyttes ikke-opprinnelsesmaterialer som det i henhold til en gitt listeregulering i Vedlegg II til Protokoll B egentlig ikke skulle være lov å benytte. En forutsetning er at verdien av disse materialene ikke overstiger 10 % av ferdigvarens "pris fra fabrikk". Eventuelle prosentregler i lista (f.eks. en 40 % - regel) er imidlertid absolutte og kan ikke overskrides ved bruk av den generelle toleransereguleringen.

Eksempel: Dersom en listeregulering krever at alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer skal skifte posisjonsnummer, medfører bestemmelsen (toleransereguleringen) i artikkel 6 nr. 2 at ikke-opprinnelsesmaterialer som ikke skifter posisjon likevel kan benyttes, forutsatt at verdien av disse materialer ikke overstiger 10 % av ferdigvarens pris fra fabrikk.

Eksempel: Dersom en listeregulering krever at alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer skal skifte posisjonsnummer og i tillegg begrenser totalverdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer til 30 %, medfører bestemmelsen (toleransereguleringen) i artikkel 6 nr. 2 at ikke-opprinnelsesmaterialer som ikke skifter posisjon likevel kan benyttes forutsatt at verdien av disse materialene ikke overstiger 10 % av ferdigvarens pris fra fabrikk samtidig som alle øvrige anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke må overstige 20 % av ferdigvarens fritt fabrikk pris.

Den generelle toleransereguleringen kan kun anvendes på materialer som har vært gjenstand for bearbeidelse/foredling utover minimale prosessene nevnt i artikkel 7 i Protokoll B. Videre kan denne bestemmelsen ikke anvendes for å oppfylle listereguleringer for tekstilvarer som hører under kapitlene 50 til 63 i tolltariffen.

Tekstilvarer har imidlertid særlige toleranser gitt i Vedlegg I til Protokoll B: For tekstilprodukter som det ved fotnoter i prosesslisten i Vedlegg II er henvist til Anmerkning 5 i Vedlegg I, gjelder ikke vilkårene fastsatt i kolonne 3 i listen for det aktuelle sluttproduktet (ferdigvaren) for basis-tekstilmaterialer anvendt ved fremstillingen av dette produktet som til sammen utgjør 10 % eller mindre av den totale vekten av alle basis-tekstilmaterialene som er benyttet til fremstillingen av produktet (basis-tekstilmaterialer er definert i Vedlegg I).

For tekstilprodukter som det ved fotnoter i prosesslisten i vedlegg II er henvist til Anmerkning 6 i vedlegg I, kan tekstilmaterialer, med unntak av fôr og skredderlerret, som ikke tilfredsstiller regelen fastsatt i kolonne 3 i listen for det aktuelle sluttproduktet (ferdigvaren) likevel anvendes forutsatt at slike tekstilmaterialer skifter posisjon og verdien av dem ikke overstiger 8 % av ferdigvarens pris fra fabrikk.

h) Opprinnelsesland

Opprinnelsesland for en vare skal være det land/område hvor varen er produsert og har oppnådd opprinnelsesstatus i medhold av opprinnelsesreguleringens artikkel 2. Det samme gjelder ved anvendelse av kumulasjonsbestemmelsene i artikkel 3 såfremt de berørte materialene er bearbeidet utover de minimale prosessene nevnt i artikkel 7.

For anvendelse av artikkel 3 nr. 1 og 2, når den bearbeidning eller foredling som er foretatt i en EFTA-stat eller i Libanon ikke går utover det som er nevnt i artikkel 7, skal det fremstilte produktet bare anses å ha opprinnelse i den berørte avtalepart hvis den

merverdi som er tilført der er høyere enn verdien av hvert av de inkorporerte materialer med opprinnelse i en annen avtalepart. Dersom dette ikke er tilfelle, skal det fremstille produktet anses å ha opprinnelse i den avtalepart som svarer for den høyeste verdien av de opprinnelsesmaterialer som er anvendt i produksjonen i den berørte avtalepart.

Et opprinnelsesprodukt fra en avtalepart, som senere reeksporteres i uendret stand fra en annen avtalepart beholder ved eksporten det opprinnelige opprinnelsesland og status som opprinnelsesprodukt.

8.3 Territorialitetsprinsippet

For at en vare skal kunne gis preferansetollbehandling ved innførsel, må den ha oppnådd preferanseopprinnelse i én av statene som er part i avtalen. Dette innebærer at varen må være produsert uten avbrudd innen territoriet til avtalepartene. Dette er hovedregelen som er fastsatt i artikkel 12 nr. 1 til Protokoll B.

I henhold til artikkel 12 nr. 2 må en opprinnelsesvare som er utført fra en avtalepart til et annet land (ikke avtaleland), ved eventuell senere gjeninnførsel anses som et ikke-opprinnelsesprodukt, med mindre det kan godtgjøres overfor Tollvesenet at varen er den samme som den som i sin tid ble utført samt at varen ikke har gjennomgått noen bearbeidelse i utlandet utover det som har vært nødvendig for bevare den i god tilstand.

Ifølge artikkel 12 nr. 3 tillates videre at man på visse vilkår kan utføre en del av bearbeidelsen eller foredlingen av en vare utenfor en avtalepart, uten at dette får noen betydning for sluttproduktets opprinnelsesstatus. Denne muligheten benevnes som avvik fra territorialitetsprinsippet. Betingelsene for slik bearbeidelse/foredling er blant annet:

- a) at varene som sendes ut for bearbeidelse/foredling enten er fremstilt i sin helhet i den angjeldende avtalepart eller har vært gjenstand for bearbeidelse/foredling utover minimumsprosessene nevnt i artikkel 7,
- b) at eksportøren kan godtgjøre at det er de samme varene som gjeninnføres etter bearbeidelsen/foredlingen (i bearbeidet stand), og
- c) at verdien av den bearbeidelse/foredling som er foretatt utenfor den berørte avtalepart (inkludert frakt frem og tilbake) ikke overstiger 10 % av verdien av det sluttproduktet som det kreves preferanseopprinnelse for (dvs. som det utstedes opprinnelsesbevis for).

Verdien av den bearbeidelse/foredling som er foretatt utenfor den berørte avtalepart skal telle med i forhold til eventuelle "verdiregler" for tredjelandsmaterialer gitt i "prosesslista". Listeregelen for sluttproduktet må være oppfylt, men den bearbeidelsen eller foredlingen som er foretatt utenfor avtaleparten, behøver ikke tilfredsstillende eventuelle gitte listekrav. Da dette i praksis medfører at avviket fra territorialitetsprinsippet kan fungere som en 10 % -toleranseregulering, kan følgelig den generelle toleranseregelen i artikkel 6 nr. 2 ikke benyttes samtidig med bestemmelsene i artikkel 12 nr. 3. Jf hhv artikkel 6 nr. 2 (b) og artikkel 12 nr. 4 og nr. 6.

Avvik fra territorialitetsprinsippet gjelder ikke for tekstilprodukter under tolltariffens kapitler 50 til 63, jf artikkel 12 nr. 7.

8.4 Forsendelsesregelen

For at en vare skal kunne gis preferansetollbehandling, må den være sendt direkte fra hhv Libanon eller fra et EFTA-land. Transittforsendelser av varer som utgjør en enkelt sending gjennom et tredjeland (ikke-avtaleland) er tillatt på visse vilkår, jf bestemmelser om dette gitt i artikkel 13 i Protokoll B. Videre kan en vare gis preferansetollbehandling når den har vært på utstilling i et tredjeland. De nærmere vilkår for slike sendinger er inntatt i artikkel 14 i Protokoll B.

8.5 Tollrestitusjon (tilbakebetaling av toll)

Med tollrestitusjon (drawback) forstås enhver ordning for tilbakebetaling, ettergivelse eller midlertidig fritak, helt eller delvis, av toll eller avgifter med tilsvarende virkning, pålagt importerte materialer som brukes i produksjonen av en ferdigvare. Det er en forutsetning at tilbakebetalingen eller ettergivelsen er en følge av at ferdigvaren eksporteres, men ikke hvis den er bestemt for innenlands bruk.

Forbud mot tollrestitusjon

I samsvar med artikkel 15 nr. 1 - 6 i Protokoll B er det som hovedregel forbudt å gi tollrestitusjon (drawback) for innsatsvarer anvendt til produksjon av en ferdigvare som det blir utstedt opprinnelsesbevis for (varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring).

Ved eksport fra Libanon er det frem til 31. desember 2009 for enkelte varegrupper tillatt å gi delvis tollrestitusjon selv om det utstedes opprinnelsesbevis. Bestemmelsene om dette er inntatt i artikkel 15 nr. 7.

Ved eksport fra EFTA-landene til Libanon gjelder bestemmelser tilsvarende de som gjelder for eksport fra EFTA-land til EU. Dvs. at når opprinnelsesbevis blir utferdiget ved eksporten av ferdigvaren, gjelder forbudet mot drawback med enkelte unntak. Unntaket gjelder for produkter som er innrømmet en redusert preferansetoll ved innførselen og for materialer som ikke er av det slag som avtalen omfatter, uansett slike materialers opprinnelse.

I tilfeller hvor en eksportør i Norge velger ikke å utferdige opprinnelsesbevis for den eksporterte ferdigvaren, men i stedet velger å søke restitusjon (tilbakebetaling) av toll for innsatsmaterialer medgått til produksjonen (jf tolltariffens innledende bestemmelser § 14 nr. 10 (c) og § 19), må det alltid være en spesiell påtegning i rubrikk 44 på Enhetsdokumentet (utførselsdeklarasjonen), jf avsnitt 11.3 i dette rundskriv.

8.6 Kvalifiserende enheter

Tollvesenet skal bedømme hver vareenhet for seg med hensyn til om varen er berettiget til preferansetollbehandling. Dette innebærer at for et vareparti skal opprinnelsesvilkårene være oppfylt for hver enkelt vare. Det er ikke anledning til å betrakte varepartiet som en enhet, unntatt i de tilfeller hvor HS-nomenklaturen (tolltariffen) klassifiserer grupper, sett eller samlinger av varer som en enhet. Dvs. ved vurdering av opprinnelsesstatus, må man først avgjøre under hvilket posisjonsnummer eksportvaren klassifiseres i tolltariffen, og deretter på denne basis finne ut hvilken opprinnelsesregel (listeregel) som gjelder for dette produktet.

Av dette følger eksempelvis at for importerte varer som er bearbeidet/foredlet eller reparert her i landet, må hele den bearbejdede/foredledede eller reparerte vare bedømmes som en enhet ved vurdering av hvorvidt opprinnelsesreglene er oppfylt. Et eventuelt

opprinnelsesbevis må utstedes for hele enheten og ikke kun for de deler av varen som er tilført i Norge. For denne type varer vil grunnlaget for vurdering av eksportvarens opprinnelsesstatus kunne være et ”inngående” opprinnelsesbevis som medfølger importvaren som skal bearbeides/repareres, de nyinnsatte materialer og deler samt andre omkostninger som inngår i ferdigvarens utførselsverdi.

Varer i sett, tariffert som ”sett” i medhold av tolltariffens Alminnelige fortolkningsregel 3, kan i sin helhet anses som et opprinnelsesprodukt dersom den spesielle opprinnelsesregel for slike sett gitt i artikkel 10 i Protokoll B er oppfylt. Opprinnelsesregelen vil i disse tilfeller være oppfylt dersom alle komponentene i settet er opprinnelsesprodukter. I tilfeller hvor settet også består av ikke-opprinnelsesprodukter, vil likeledes reglen være oppfylt dersom verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15 % av settet pris fra fabrikk. Dersom et sett består av innførte bestanddeler, må disse komponentenes opprinnelsesstatus kunne dokumenteres ved fremleggelse av tilfredsstillende ”inngående” opprinnelsesbevis.

Standard utstyr som hører til en vare skal regnes sammen med hovedvaren som en enhet. Et opprinnelsesbevis må omfatte hele enheten.

8.7 Spesielle bestemmelser

8.7.1 Delsendinger

I samsvar med bestemmelsene i artikkel 25 i Protokoll B, er det bestemt at en vare som hører under tolltariffens avsnitt XVI og XVII eller posisjon 73.08 eller 94.06, og som innføres i mer enn én sending, kan anses som én vare når importøren legger frem opprinnelsesbevis for hele enheten ved innførselen av den første delsendingen. Det er da forutsatt at samtariffing senere kan foretas i henhold til bestemmelsene i tolltariffen (HS-nomenklaturens fortolkningsregel 2 a).

Slike delsendinger kan ikke gis preferansetollbehandling mot avskrivning på opprinnelsesbeviset (jf avsnitt 8.7.2). Ved tollbehandling av delsendinger skal det kreves opp ordinær toll, med mindre opprinnelsen av varer i den enkelte delsending er dokumentert ved egne opprinnelsesbevis.

Tollvesenet forsyner opprinnelsesbeviset for den komplette leveranse med stempel og dato. Når hele enheten foreligger kan preferansetollbehandling innrømmes på grunnlag av samklassifisering. Det påpekes at forsendelsesregelen må være overholdt for alle delsendingene.

8.7.2 Delfortolling

Dersom et opprinnelsesbevis omfatter et større kvantum varer enn det som blir angitt til fortolling, kan Tollvesenet skrive av det fortollede kvantum på opprinnelsesbeviset og legge en attestert fotokopi av dette ved Enhetsdokumentet (regnskapsbilaget). Opprinnelsesbeviset leveres tilbake til importøren og inndras ved siste delfortolling.

8.7.3 Samlesendinger

Opprinnelsen av varer i samlesendinger kan dokumenteres ved fremleggelse av ett opprinnelsesbevis under forutsetning av at alle varer i sendingen blir fortollet samtidig ved samme ekspedisjonsenhet. Opprinnelsesbeviset påføres Enhetsdokumentets eksp. og løpenr. (første og siste nummer i ubrutt nummerrekke). Opprinnelsesbeviset

oppbevares ved ekspedisjonsstedet, og deklarasjonene påføres anmerkning om samlesending, samt referanse til angjeldende varesertifikat/fakturaerklæring. Hvis varer i samlesendinger ikke blir fortollet samtidig, kan det på grunnlag av det originale opprinnelsesbeviset, utstedes nye ”norske” varesertifikater EUR.1/varesertifikat EUR-MED som dekker leveransene til de enkelte mottakere. Som alternativ til nye varesertifikater EUR.1/varesertifikat EUR-MED, kan det i Norge benyttes fotokopier av det originale opprinnelsesbeviset påført de respektive aktuelle antall kolli, vareslag, mv, som attesteres (legaliseres) av tollvesenet ved ansvarlig tollsted hvor varene beror under tollvesenets kontroll, jf. artikkel 20 i Protokoll B til Avtalen.

8.7.4 Emballasje

Emballasje som tollmessig (tarifferingsmessig) behandles atskilt fra varen blir med hensyn til preferansetollbehandling å betrakte som en selvstendig varenhet (se tolltariffens Alminnelig fortolkningsregel 5). Opprinnelsen for emballasje og varer skal i slike tilfelle være angitt særskilt i opprinnelsesbeviset. Hvis opprinnelsesbeviset omfatter slik emballasje og varer samlet, må begge deler tollbehandles uten tollpreferanse. Nytt opprinnelsesbevis må da skaffes til veie.

Annen emballasje anses som en enhet sammen med varen den omslutter og behandles på linje med andre materialer som brukes til fremstillingen av vedkommende vare.

9. Varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED og fakturaerklæring/fakturaerklæring EUR-MED

9.1 Generelt om opprinnelsesbevis

Krav om preferansetollbehandling skal i innførselslandet legitimeres ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis (varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED eller fakturaerklæring/fakturaerklæring EUR-MED). Ved dette har eksportøren avgitt erklæring om at varene oppfyller vilkårene i opprinnelsesreglene. Et opprinnelsesbevis skal utferdiges i forbindelse med den fysiske utførselen av varene, på det tidspunkt den reelle eksport har funnet sted eller er sikret. Et varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED skal under denne frihandelsavtalen alltid være attestert av eksportlandets tollmyndigheter.

Et opprinnelsesbevis kan bare utferdiges til land som er part i Avtalen, for produkter som er omfattet av Avtalen og som er ”opprinnelsesprodukter”.

Norske eksportører må til enhver tid kunne bevise at et utstedt opprinnelsesbevis kun omfatter produkter som er ”opprinnelsesprodukter” i medhold av opprinnelsesreglene i Avtalen. Eksempler på grunnlagsdokumentasjon og bevis er gitt i artikkel 28 i Protokoll B. Av hensyn til etterkontroller (verifikasjoner) må en eksportør som har utferdiget et opprinnelsesbevis alltid oppbevare en kopi av opprinnelsesbeviset sammen med all grunnlagsdokumentasjon som beviser varenes opprinnelsesstatus i minst 3 år. Opprinnelsesbevisene har en gyldighetstid på 4 måneder, jf artikkel 24 i Protokoll B.

Varesertifikat EUR-MED og fakturaerklæringer EUR-MED skal benyttes dersom diagonal kumulasjon (Middelhavskumulasjon) i henhold til artikkel 3 og 4 i Protokoll B kommer til anvendelse, eller dersom varene skal benyttes i slik kumulasjon.

Ved bruk av varesertifikat EUR-MED og fakturaerklæring EUR-MED skal det oppgis om kumulasjon er anvendt eller ikke. Dersom kumulasjon er anvendt, skal også opprinnelseslandet til de materialer det kumulerte med oppgis. Denne merknaden skal alltid angis på engelsk, for eksempel kan en EUR-MED fakturaerklæring se slik ut:

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr.) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har preferanseopprinnelse.

- cumulation applied with (name of country/countries)*
- no cumulation applied

* Fyll ut. Stryk det som ikke passer

Varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED kan benyttes for alle slags sendinger uansett varenes verdi. Slike sertifikater skal under denne frihandelsavtalen alltid attesteres av eksportlandets tollmyndigheter. Varesertifikater EUR.1 kan trykkes på norsk eller engelsk iht. gitt trykningsinstruks. Et trykkeri må ha tillatelse fra Toll- og avgiftsdirektoratet.

Blanketten (i norsk versjon) leveres (selges) av WJ Business partner, Postboks 115, 0902 OSLO, tlf.: 22 90 20 00, faks: 22 25 88 60.

Fakturaerklæringer kan også benyttes for alle slags sendinger. Imidlertid må verdien av opprinnelsesproduktene i slike sendinger normalt ikke overstige NOK 50.000. En ”godkjent eksportør” iht. bestemmelsene i artikkel 23 kan utferdige en fakturaerklæring uansett verdien av opprinnelsesproduktene i sendingen. En fakturaerklæring kan påføres en faktura, en følgeseddel eller ethvert annet handelsdokument som beskriver varene tilstrekkelig detaljert. Jfr. avsnitt 9.4. vedrørende utstedelse av fakturaerklæringer samt avsnitt 9.5 vedrørende ”godkjent eksportør”.

Privatimport

Sendinger av mindre verdi sendt fra privatperson til privatperson, og varer av begrenset verdi som utgjør del av reisendes personlige bagasje, kan på visse vilkår innføres uten fremleggelse av normalt opprinnelsesbevis. De nærmere vilkår for slik import er inntatt i artikkel 27 i Protokoll B og i avsnitt 10 i dette rundskriv.

Innførsel til Norge

For preferansetollbehandling ved innførsel til Norge av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i Libanon, skal opprinnelsen kunne dokumenteres ved fremleggelse av opprinnelsesbevis utstedt eller utferdiget i Libanon.

For preferansetollbehandling ved innførsel til Norge fra et annet EFTA-land av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i Libanon, skal opprinnelsen kunne dokumenteres ved fremleggelse av opprinnelsesbevis utstedt eller

utferdiget i vedkommende EFTA-land, hvorav fremkommer at opprinnelsesland er Libanon.

Ved innførsel fra et annet EFTA-land av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i vedkommende EFTA-land ved bruk av materialer som er opprinnelsesprodukter fra Libanon (kumulasjon), skal opprinnelsen kunne dokumenteres ved fremleggelse av opprinnelsesbevis utstedt eller utferdiget i vedkommende EFTA-land. Opprinnelsesland vil kunne variere.

Utførsel fra Norge

Ved utførsel til Libanon av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus i medhold av opprinnelsesreglene i Norge, kan opprinnelsen og berettigelse til preferansetollbehandling dokumenteres ved utstedelse av et varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-Med eller utferdigelse av en fakturaerklæring/fakturaerklæring EUR-Med. Ved produksjon og oppnåelse av opprinnelsesstatus i Norge, vil varens opprinnelsesland i de fleste tilfeller være Norge.

Ved gjenutførsel (re-eksport) fra Norge til et annet EFTA-land (eventuelt tilbake til Libanon) av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter avtalen i Libanon, kan det utferdiges nytt opprinnelsesbevis på grunnlag av ”inngående” opprinnelsesbevis - dvs opprinnelsesbevis som fulgte med varene ved innførselen hit til landet. Opprinnelsesland for slike varer er Libanon.

Ved utførsel fra Norge til Libanon eller et annet EFTA-land av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter avtalen i Norge ved bruk av (kumulasjon med) materialer som er opprinnelsesprodukter fra Libanon eller et av de andre landene nevnt artikkel 3 nr. 1 og 2, kan opprinnelsesbevis utferdiges. Kumulasjon med opprinnelsesmaterialer fra et av de andre landene nevnt i artikkel 3 nr 1 og 2 er betinget av at det er iverksatt frihandelsavtaler mellom alle partene. Opprinnelsesland vil som hovedregel være Norge. Imidlertid, dersom varen kun har gjennomgått minimale bearbeidingsprosesser i henhold til artikkel 7 i Protokoll B, fastsettes opprinnelseslandet iht bestemmelsene i artikkel 3.

9.2 Utfylling av varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED

Et varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED skal fylles ut av eksportøren eller en bemyndiget representant og attesteres av tollvesenet. Sertifikatet kan fylles ut på et av avtalelandenes offisielle språk eller på engelsk. Formularet er i Norge forsynt med en ekstra kopi - merket ”Kopi for eksportøren”, som eksportøren selv skal beholde. Til hvert varesertifikat EUR.1/ varesertifikat EUR-MED hører et søknadsskjema hvor eksportørene på baksiden skal gi opplysninger om varens produksjon mv eller avgi en standarderklæring, jf etterfølgende avsnitt 9.3.

Ved eksport av varer fra Norge attesterer tollvesenet et varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED på grunnlag av de opplysninger (erklæringer) som er gitt i søknadsskjemaet og eksportørens erklæring gitt i sertifikatets rubrikk 12. Både varesertifikatet EUR.1/varesertifikat EUR-MED og det tilhørende søknadsskjema må være tilfredsstillende utfylt av eksportøren før tollvesenet attesterer sertifikatet i rubrikk 11. Om det anses nødvendig, kan tollvesenet før slik attestasjon finne sted forlange ytterligere dokumentasjon av grunnlaget for utstedelsen, herunder bevis for hvorvidt varene virkelig er ”opprinnelsesprodukter” iht. frihandelsavtalens opprinnelsesregler.

Eventuelt kan etterkontroll (verifikasjon) av varenes opprinnelse mv foretas etter at sertifikatet er utstedt og varene er eksportert. Det vises til artikkel 17 i Protokoll B.

Et varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED kan fylles ut på et av avtalelandenes offisielle språk eller på engelsk. Dersom det fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk (kulepenn) og med ”trykte” bokstaver.

Når det gjelder utfyllingen av de enkelte rubrikker i varesertifikatet skal spesielt bemerkes:

Rubrikk 4: Land, gruppe av land eller territorium hvor varene anses ha sin opprinnelse
Opprinnelsesland er det land/område hvor varene har oppnådd opprinnelsesstatus i henhold til artikkel 2 - eventuelt etter artikkel 3. Ved eksport fra Norge til Libanon, må det antas at opprinnelseslandet i de fleste tilfeller er Norge. Det vises for øvrig til omtale under avsnitt 8.2 og 9.1.

Rubrikk 5: Bestemmelsesland, -gruppe av land eller - territorier
For sendinger til Libanon angis Libanon. Ved eksport under denne avtalen til et annet EFTA-land angis vedkommende lands navn.

Rubrikk 7: Bemerkninger

På spesielle vilkår kan et varesertifikat utstedes etter at de varer det faktisk refererer seg til er eksportert. I slike tilfelle skal det i rubrikk 7 på varesertifikatet gis påtegningen ”UTSTEDT SENERE”. Jfr. artikkel 18 i Protokoll B.

I tilfelle av tyveri, tap eller ødeleggelse av et varesertifikat kan eksportøren på visse vilkår få utstedt et duplikatsertifikat. Rubrikk 7 på varesertifikatet skal i så fall gis påtegningen ”DUPLIKAT”. Duplikatet skal foruten å bære påtegning om datoen for utstedelse av det originale varesertifikat, også gjelde fra samme dato. Jf. artikkel 19 i Protokoll B.

På varesertifikat EUR-MED skal det krysses av på om kumulasjon er anvendt eller ikke. Dersom kumulasjon er anvendt, skal også opprinnelseslandet til de materialer det kumulerte med oppgis. Denne merknaden skal alltid angis på engelsk og er trykt i rubrikk 7 på EUR-MED varesertifikatet.

- cumulation applied with (name of country/countries)
- no cumulation applied

Rubrikk 8: Løpenr.; kollienes merke, nr., antall og art; vareslag

I denne rubrikken skal hver varepost nummereres fortløpende under hverandre. Den enkelte varepost (vareslag) skal med sedvanlig handelsmessig betegnelse anføres tilstrekkelig detaljert til at varen kan identifiseres. For eksempel generelle uttrykk som ”metervarer”, ”tekstilvarer”, ”matvarer”, ol, skal ikke forekomme. For øvrig vises til notene på baksiden av sertifikatet.

Rubrikk 10: Fakturaer

Utfylling av denne rubrikken er ikke obligatorisk. Det tilrås imidlertid at denne rubrikken fylles ut da dette ofte vil lette tollbehandlingen ved innførselen i bestemmelseslandet.

Rubrikk 11: Tollvesenets påtegning

Opplysningen om eksportdokument, formular og nr. skal ikke fylles ut for eksport fra Norge. Dette er i varesertifikatet markert ved to horisontale streker. Ut for ordet "Tollsted" skal anføres tollstedets navn. Tollvesenets lokalforvaltning er tildelt spesielt nummererte stempler som skal nyttes ved tollvesenets attestasjon av varesertifikater EUR.1. Videre påføres dato og tolltjenestemannens originale underskrift

Rubrikk 12: Eksportørens erklæring

Eksportøren (en i firmaet med fullmakt) må undertegne denne rubrikken i original. Firmaets navn påføres i klartekst. En speditør, transportør, ol. kan bare undertegne for en eksportør dersom eksportørens fullmakt foreligger.

9.3 Utfylling av søknadsskjemaet for varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED

Søknadsskjemaet for utstedelse av et varesertifikat EUR.1 skal fylles ut av eksportøren i samsvar med det som kreves på baksiden av dokumentet. Eventuelle varebeskrivelser, produksjonsprosesser, materialforbruk, materialenes opprinnelsesstatus og opprinnelsesland samt verdier/priser mv må kunne dokumenteres. Eksportørens erklæring på baksiden må skrives under av firmaets ansvarshavende eller av en annen representant med ansvar/fullmakt knyttet til dette arbeidet.

Ut fra varens sammensetning, dokumentasjon, mv. attesterer tollvesenet sertifikatet på grunnlag av firmaets underskrift på søknadsdelen og i sertifikatets rubrikk 12. Denne metode kan i enkelte tilfelle være omstendelig og må uansett forventes å ta noe tid. Tollvesenet kan også forlange tilleggsdokumentasjoner samt besiktigelse av produksjonsprosesser mv før attestasjon foretas.

Bruk av standarderklæringer

Som et alternativ til ovenstående metode, kan norske eksportører på baksiden av varesertifikatet (på søknadsdelen) under avsnittet "beskriver" med dette de forhold som har gjort det mulig for varene å oppfylle disse vilkår", avgi en standarderklæring om produksjonen mm.

Mer grundige kontroller (verifikasjoner) blir da hovedsakelig foretatt i etterhånd. Eksportøren må imidlertid på ethvert tidspunkt straks kunne dokumentere erklæringens riktighet på tollvesenets forlangende.

Følgende standarderklæringer kan brukes i forbindelse med varesertifikat EUR.1 ved eksport av opprinnelsesprodukter fra Norge til Libanon:

a. "Varen(e) er fremstilt i sin helhet i Norge"

Denne kan brukes for produkter fra primærnæringen (naturprodukter) eller andre produkter som utelukkende er fremstilt av materialer som er fremstilt i sin helhet. (se artikkel 5 i Protokoll B)

b) "Varen(e) er tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet i Norge"

Denne kan brukes for produkter som har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding i tråd med kravene til bearbeiding i henhold prosesslista (listereglene) i avtalen.

- c) ”Varen(e) gjenutføres fra Norge i uendret stand. Varene har sin opprinnelse har opprinnelse i (det land hvor varen(e) hadde sin opprinnelse ved innførsel til Norge)”

Denne erklæringen kan brukes ved reeksport av produkter med opprinnelse i et av avtalelandene dersom varen ikke har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i Norge.

9.4 Utstedelse av fakturaerklæringer

En fakturaerklæring kan benyttes og utferdiges av enhver eksportør for en sending som inneholder opprinnelsesprodukter hvis totale verdi ikke overstiger NOK 50.000 (tilsvarende 6.000 euro), jf artikkel 22 nr. 1 (b) i Protokoll B.

En ”godkjent eksportør” iht. bestemmelsene i artikkel 23 i Protokoll B, kan benytte og utferdige en fakturaerklæring for opprinnelsesprodukter uten verdibegrensning, jf artikkel 22 nr.1 (a).

Ordlyden i fakturaerklæringen er i avtalepartenes ulike språkversjoner gjengitt under Vedlegg IV a og IV b til Protokoll B. Erklæringen skal av eksportøren påføres fakturaen, følgeseddelen eller et annet handelsdokument som beskriver de aktuelle varer tilstrekkelig detaljert slik at de kan identifiseres. Eventuelle ”ikke-opprinnelsesprodukter” i sendingen må tydelig merkes eller overstrykes i fakturaen. Eksportøren kan fritt benytte enhver språkversjon av fakturaerklæringen som er gitt i Protokoll B. En fakturaerklæring kan stemples, trykkes eller skrives (med skrivemaskin eller printer) på de nevnte handelsdokumenter. Dersom fakturaerklæringen fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk (ev. kulepenn) og med ”trykte” bokstaver.

En fakturaerklæring skal som hovedregel utferdiges i forbindelse med den fysiske eksporten av de produkter den refererer seg til. Eventuelt kan en fakturaerklæring utferdiges etter eksporten av de aktuelle varene såfremt den fremlegges for tollmyndighetene i importlandet innen 2 år etter innførselen av produktene. Nevnte verdigrense på NOK 50.000 gjelder for den enkelte sending. Det skal således utferdiges én fakturaerklæring for hver enkelt sending (når verdigrensen er overholdt).

En ”sending” er i artikkel 1 (l) til Protokoll B definert å være:

”produkter som enten er sendt samtidig fra en eksportør til en mottaker eller produkter omfattet av ett enkelt transportdokument omfattende forsendelsen fra eksportør til mottaker, eller i mangel av slikt transportdokument, av en enkelt faktura.”

Av dette følger eksempelvis at:

- i tilfeller der varer fra en eksportør til en mottaker er levert til en speditør i flere særskilt fakturerte partier, skal hvert vareparti ledsaget av en faktura anses å utgjøre en separat forsendelse som kan være dekket av en fakturaerklæring;
- ved postforsendelse av to eller flere pakker, i tilfeller der hver pakke er sendt med eget postfølgebrev (adressekort), skal hele varepartiet (alle pakkene) betraktes som en enkelt forsendelse hvis de er sendt etter samme bestilling og er dekket av en enkel faktura. Følgelig kan én fakturaerklæring bare benyttes dersom verdigrensen er oppfylt for hele varepartiet;

- en samling av forsendelser (samlesending) fra en speditør eller transportør til ulike mottakere i bestemmelseslandet ikke kan anses å være en enkelt forsendelse. Fakturaerklæring kan eventuelt utferdiges dersom verdigrensen for den enkelte varesending er overholdt.

Fakturaerklæringens ordlyd:

a) Fakturaerklæringen skal på norsk ha følgende tekst:

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr.

¹⁾ erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har ²⁾ preferanseopprinnelse.

(Sted, dato, navn på den som undertegner i blokkbokstaver og underskrift)

¹⁾ Når fakturaerklæring er utferdiget av "godkjent eksportør", må firmaets autorisasjonsnummer oppgis her; ellers skal feltet utelates eller stå åpent.

²⁾ Her oppgis varens opprinnelsesland, som i norsk versjon er: "norsk" eller "Libanesisk", eventuelt "islandsk" eller "sveitsisk".

b) Fakturaerklæringen skal på engelsk ha følgende tekst:

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No. ¹⁾ declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ²⁾ preferential origin.

(Sted, dato, navn på den som undertegner i blokkbokstaver og underskrift)

Følgende verdigranser gjelder for sendinger omfattet av fakturaerklæringer, fra tidspunktet for Avtalens ikrafttredelse (1. januar 2007) og inntil videre:

Land (myntenhet)	Verdigrense for sendinger omfattet av fakturaerklæring (6.000 euro)
Norge (krone)	50.000 NOK
Island (krona)	510.000 ISK
Sveits og Liechtenstein (franc)	10.300 CHF
Libanon (pund)	(foreløpig ikke oppgitt)

De verdigranser som er fastsatt av eksportlandet skal godtas av importlandet hvis varene er fakturert i eksportlandets valuta. Hvis varene er fakturert i valuta tilhørende et annet avtaleland skal importlandet godkjenne den verdigransen som er fastsatt av angjeldende land.

Hvis varene er fakturert i en valuta som ikke tilhører noen avtalepart (f.eks. i US-dollar), skal det alltid benyttes innførselslandets fastsatte verdigransen.

9.5. Godkjent eksportør

I samsvar med bestemmelsene i artikkel 23 i Protokoll B kan en eksportør autoriseres av tollmyndighetene i det enkelte avtaleland (eksportland) til å kunne utferdige fakturaerklæringer uten begrensning av verdien av opprinnelsesproduktene i sendingen. En slik eksportør betegnes "godkjent eksportør". Autorisasjon kan gis til eksportører som har hyppig eksport av varer og som fyller de vilkår som ellers kreves for slik autorisasjon. Slike godkjente eksportører skal alltid benytte fakturaerklæringer som preferanseopprinnelsesbevis (ikke varesertifikater EUR.1).

På visse vilkår kan en godkjent eksportør også fritas fra å underskrive sine fakturaerklæringer i original, jfr. artikkel 21 nr. 5, i Protokoll B, jf avsnitt 9.6.

Norske eksportører som ønsker å bli autorisert under frihandelsavtalen EFTA/Libanon kan søke berørt lokalt tollregion. Eksportøren må forplikte seg til å oppbevare en kopi av fakturaerklæringen sammen med alle bevis som dokumenterer varenes opprinnelsesstatus, i minst 3 år i tilfelle etterkontroll. Videre, må eksportøren godta enhver kontroll av regnskaper, produksjonsprosesser, mv, som tollvesenet finner nødvendig.

De enkelte tollregioner er med dette delegert ansvaret for vurdering av hvorvidt norske eksportører også under denne frihandelsavtalen kan gis autorisasjon til å utferdige fakturaerklæringer uansett verdien av de berørte opprinnelsesprodukter. Direktoratet har for sitt vedkommende ingen merknader til at tillatelser allerede gitt til norske eksportører utvides til å omfatte også denne Avtalen. Regiondirektøren tildeler ved en eventuell autorisasjon den godkjente eksportøren et autorisasjonsnummer som eksportøren i det enkelte tilfelle skal påføre i teksten til fakturaerklæringen. Tildelt autorisasjonsnummer skal påføres i parentes i fakturaerklæringen på følgende måte:

Eksempel: (tollmyndighetenes autorisasjonsnummer) NO/02-368839564

Autorisasjonen kan når som helst trekkes tilbake av kompetente tollmyndigheter (regiondirektøren). Autorisasjonen skal trekkes tilbake dersom den godkjente eksportør ikke lenger oppfyller vilkårene eller kan gi de nødvendige garantier. For eksempel i tilfeller hvor det av ulike årsaker viser seg at eksportøren ikke kan dokumentere at eksporterte varer virkelig er opprinnelsesprodukter. Avhengig av omstendighetene kan en gitt autorisasjon trekkes tilbake helt eller delvis, for en viss periode eller for alltid. Det vises ellers til bestemmelsene i artikkel 21 og 22 i Protokoll B og til direktoratets brev til tolldistriktssjefene den 23. oktober 1997 (97/5411).

9.6 Eksportørens underskrift på opprinnelsesbevis

Eksportøren skal undertegne en erklæring både på varesertifikatet og på det tilhørende søknadsskjemaet. Ved bruk av fakturaerklæring skal eksportøren undertegne denne, samt påføre navnet i klartekst.

Den som undertegner skal enten selv være eksportør eller være ansatt i eksportørens firma og undertegne etter fullmakt gitt av firmaets ansvarshavende. Underskriften må være fullstendig - bare initialer er således ikke tilstrekkelig. Underskrifter påført ved navnestempler kan ikke godtas.

En godkjent eksportør i henhold til artikkel 22 i Protokoll B, kan unntas fra kravet om underskrift på fakturaerklæringer forutsatt at eksportøren har gitt tollmyndighetene i

eksportlandet en skriftlig garanti for at vedkommende påtar seg det fulle ansvar for slike fakturaerklæringer, jfr. artikkel 21 nr. 5. Regiondirektørene bemyndiges til å fritta norske eksportører for underskrift av fakturaerklæringer såfremt de nødvendige garantier er skriftlig avgitt av eksportørfirmaets ansvarshavende.

9.7 Gyldighetstid for opprinnelsesbevis

Artikkel 23 i Protokoll B til avtalen fastsetter den generelle gyldighetstiden for opprinnelsesbevis (varesertifikat EUR.1/varesertifikat EUR-MED og fakturaerklæring/fakturaerklæring EUR/MED) til 4 måneder regnet fra utstedelsesdatoen til fremleggelsen av opprinnelsesbeviset for Tollvesenet i innførselslandet. Dispensasjon fra denne bestemmelse er bl.a. gitt når de berørte produkter er fremlagt for tollmyndighetene i importlandet før utløpet av nevnte frist.

Varer som er ankommet hit til landet og som beror under Tollvesenets kontroll, skal anses for å være fremlagt for tollvesenet. Dette innebærer at varer som er innlagt på tollager o.l. senest 4 måneder etter utstedelse av det opprinnelsesbevis som omfatter varene, ikke vil miste sin berettigelse til preferansetollbehandling selv om varene blir ”tatt ut av” tollageret og fortollet senere enn 4 måneder regnet fra opprinnelsesbevisets utstedelsesdato.

9.8 Oppbevaring av bevis og grunnlagsdokumenter

Enhver eksportør som utsteder eller foranlediger utferdiget et opprinnelsesbevis under denne Avtalen må kunne bevise at utstedelsen er korrekt innholdsmessig og reelt. Dette innebærer at eksportører må kunne dokumentere at de påførte opplysninger (antall varer, vareslag, mv) er korrekt samt at de produkter som er omfattet av utstedte opprinnelsesbeviset virkelig er ”opprinnelsesprodukter” i samsvar med regelverket i avtalens Protokoll B.

Tollmyndighetene kan på ethvert tidspunkt kontrollere riktigheten av de avgitte opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter for slik utstedelse.

Grunnlagsdokumenter/bevisdokumenter for utferdigelse av opprinnelsesbevis skal derfor oppbevares av eksportøren i minst 10 år.

Grunnlagsdokumenter/bevisdokumenter kan eksempelvis være produksjonskalkyler, materialoversikter, materiell-/lagerregnskaper, leverandørbevis/-erklæringer, eksportfakturaer, importfakturaer, tollkvitteringer, opprinnelsesbevis for innførte varer, mv, jf eksempler gitt i artikkel 27 i Protokoll B. Eksportører skal på tilsvarende måte også oppbevare kopi av eventuelle opprinnelsesbevis utferdiget i form av fakturaerklæringer (herunder fotokopi av eksportfakturaen).

For ”godkjente eksportører” gjelder samme betingelser. For at opprinnelsesbevis skal kunne utferdiges for varer som reeksporteres uten bearbeidelse i Norge eller eventuelt for varer som her i landet bare har vært gjenstand for slike minimale behandlinger (utilstrekkelig bearbeidelse) som nevnt i artikkel 7 i Protokoll B, må det foreligge en form for ”innførselsopprinnelsesbevis” som grunnlag for denne utstedelsen. Slike ”inngående” opprinnelsesbevis må kunne fremlegges.

Det vises til artikkel 28 nr. 1 og 2 i Protokoll B vedrørende eksportørens plikt til oppbevaring av opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter. Tollmyndighetenes oppbevaringsplikter fremkommer av artikkel 28 nr. 3 og 4.

9.9 Mangler og feil, mv.

Mangler og feil

Hvis et opprinnelsesbevis blir avvist av tollvesenet ved tollbehandlingen (fortollingen) pga. mangler eller feil, eller hvis importøren ikke er i stand til å fremlegge et tilfredsstillende opprinnelsesbevis, skal varene ikke innrømmes preferansetollbehandling. Blir det imidlertid innen 3 år etter fortollingen fremlagt tilfredsstillende opprinnelsesbevis for varene, kan preferansetollbehandling tilstås og omberegning foretas (jf gjeldende tollovforskrift). Det er en forutsetning at krav om preferansetollbehandling er fremsatt ved fortollingen og at tollvesenet ikke har grunn til å tvile på at varene ville vært berettiget til slik tollbehandling hvis tilfredsstillende dokumentasjon hadde foreligget allerede på fortollingstidspunktet. Søknader om omberegning/refusjon av toll, vedlagt originale dokumenter, sendes vedkommende lokale tollregion.

Mistanke

Hvis tollvesenet ved tollbehandlingen har mistanke om at varene ikke fyller betingelsene for preferansetollbehandling, kan importøren pålegges å fremskaffe ytterligere dokumentasjon og opplysninger til støtte for kravet. Tollvesenet skal i slike tilfelle gjøre en påtegning på Enhetsdokumentet om det forhold som har vakt mistanken, slik at preferansetollbehandling ikke blir innrømmet før saken er nærmere undersøkt. Den samme praksis skal også følges i tilsvarende tilfeller hvor opprinnelses dokumentasjon ikke foreligger ved tollbehandlingen.

Verifikasjoner

Hvis tollvesenet finner det nødvendig å foreta undersøkelser direkte hos den utenlandske produsent eller eksportør eller ønsker å innhente ytterligere opplysninger fra utlandet (verifiseringer), jf artikkel 32 i Protokoll B, må forholdet tas opp via direktoratet, Kontrollavdelingen, for videre behandling (verifikasjonsanmodninger til utlandet).

Tollregionen må oppgi hvorfor etterkontroll i utlandet ønskes og sende inn til direktoratet de berørte opprinnelsesbevis og andre aktuelle importdokumenter (fakturaer).

Importøren har i slike tilfelle krav på å få varene utlevert mot å stille sikkerhet for toll og avgifter. Som sikkerhet kan vanligvis godtas den generelle kredittordning for toll og avgifter, eventuelt kontant betaling av toll og avgifter.

10. Verdigrenser for småsendinger/reisendes bagasje

For følgende varer med opprinnelse i Libanon eller i et EFTA-land kan preferansetollbehandling tilstås uten fremleggelse av et normalt opprinnelsesbevis som nevnt tidligere:

1. Varer (opprinnelsesprodukter) som utgjør del av reisendes personlige bagasje, forutsatt at verdien ikke overstiger fastsatt beløpsgrense - NOK 10.000.

2. Varer (opprinnelsesprodukter) i ”småsendinger” fra privatperson til privatperson, forutsatt at verdien ikke overstiger fastsatt beløpsgrense - NOK 4.100.

Følgende verdigranser gjelder fra avtalens ikrafttredelse (1. januar 2007) og inntil videre:

Land (myntenhet)	Småsendinger fra privatperson til privatperson (500 euro)	Reisendes personlige bagasje (1.200 euro)
Norge (krone)	4.100 NOK	10.000 NOK
Island (krona)	43.000 ISK	100.000 ISK
Sveits/Liechtenstein (franc)	900 CHF	2.100 CHF
Libanon (pund)LBPLBP

De verdigranser som er fastsatt av eksportlandet skal godtas av importlandet hvis varene er fakturert i eksportlandets valuta. Hvis varene er fakturert i valuta tilhørende et annet avtaleland skal importlandet godkjenne den verdigranse som er fastsatt av angjeldende land.

Disse bestemmelser skal bare anvendes for varer som ikke har handelsmessig karakter. Dvs. at varene skal være bestemt for varemottakeren eller den reisende selv eller for den nærmeste familie. Varenes antall og art er også av betydning for tollvesenets bedømming av varenes handelsmessige karakter. Det skal avgis en forenklet erklæring om opprinnelsen. Dette er en forenklet erklæring som enten kan avgis skriftlig av eksportøren (f.eks. på posttolldeklarasjonen CN22/CN23 eller på et papir vedheftet denne) eller muntlig av importøren. Det viktigste er at tollvesenet ut fra produksjonsmerker ol. ikke har grunn til å betvile riktigheten av erklæringen, dvs. varenes berettigelse til preferansetollbehandling.

11. Tolldeklareringen

11.1 Ny landgruppe i TVINN

Preferansetollsats for innførsel av varer med opprinnelse i Libanon er innlagt i Tollvesenets elektroniske deklarasjonssystem – TVINN.

På bakgrunn av denne frihandelsavtalen inngått mellom EFTA-landene og Libanon samt den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Libanon, er TLB opprettet som ny landgruppe i TVINN.

11.2 Utfylling av Enhetsdokumentet ved innførsel

For å oppnå preferansetollbehandling er det nødvendig å fremsette krav om dette i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet (innførselsdeklarasjonen) ved tollbehandlingen/fortollingingen. Nevnte rubrikk skal alltid fylles ut og besvares for alle slags sendinger. Dersom varene er berettiget til preferansetollbehandling, må krav om dette settes frem på Enhetsdokumentet selv om opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger på fortollingstidspunktet.

Koder som skal anføres i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet er følgende:

- ”P”:
for opprinnelsesprodukter i henhold til Avtalen mellom EFTA-landene og (bl.a.) Libanon, hvor opprinnelsesbevis foreligger på fortollingstidspunktet;
- ”N”:
hvis varene ikke er berettiget til preferansetollbehandling;
- ”J”:
hvis varene er berettiget til preferansetollbehandling, men opprinnelsesbevis ikke foreligger på fortollingstidspunktet.

Dersom krav om preferansetollbehandling fremsettes og tilfredsstillende opprinnelsesbevis for de aktuelle varene allerede foreligger ved fortolling, kan preferansetollbehandling i samsvar med tolltariffens preferansetollsats for Libanon deklarerer og innrømmes. Koden som skal nyttes i rubrikk 36 er ”P”.

Ved innførsel av varer med opprinnelse i Libanon skal landkoden som benyttes i Enhetsdokumentets rubrikk 34a være ”LB”.

Dersom krav om preferansetollbehandling fremsettes og tilfredsstillende opprinnelsesbevis for de aktuelle varene ikke foreligger ved fortolling, må ordinær toll beregnes/deklarerer. Krav om preferansetollbehandling for varer fra Libanon deklarerer i slike tilfeller med kode ”J” i rubrikk 36 i Enhetsdokumentet. Når slikt krav er fremsatt ved fortolling, kan søknad om preferansetollbehandling (omberegning), vedlagt tilfredsstillende opprinnelsesbevis, fremmes innen 3 år etter fortollingstidspunktet, jfr. tollforskriften punkt 5.2.2.

For deklarerer/beregning av preferansetollsats kreves at vareieren/deklaranten besitter originalt og gyldig opprinnelsesbevis omfattende de aktuelle varer. I Enhetsdokumentets rubrikk 44 skal alltid oppgis hvilke type opprinnelsesbevis som er grunnlaget for preferansetollbehandlingen, samt opprinnelsesbevisets nummer (f.eks. ”EUR.1 nr. S 113258” eller ”fakturaerkl. nr. 113258/2002”). NB! Referansekode SER må benyttes.

Ved deklarerer i tollvesenets elektroniske deklarasjonssystem TVINN plikter importøren å oppbevare opprinnelsesbevis og andre grunnlagsdokumenter i original i minst 10 år etter fortolling, jfr. tollforskriften avsnitt 6.4. For kontroll av korrekt tolldeklarerer og beregning av toll kan tollvesenet på ethvert tidspunkt be om at berørte opprinnelsesbevis blir fremlagt/forevist i original.

11.3 Utfylling av Enhetsdokumentet ved utførsel

Ved utførsel av varer til Libanon vil det som hovedregel (med enkelte unntak) være forbud mot drawback i Norge når et preferanseopprinnelsesbevis blir utstedt for eksportvaren (se avsnitt 8.5 i dette rundskriv).

For å lette søknadsprosedyren i forbindelse med eventuelle søknader om drawback i tilfeller hvor eksportøren velger ikke å utferdige et preferanseopprinnelsesbevis for eksportvaren, skal det i rubrikk 44 på Enhetsdokumentet for utførsel gis følgende påtegning ved utførsel av varer fra Norge til Libanon:

”EFTA-opprinnelsesbevis verken er eller vil bli utstedt for varene”.

12. Varer disponert over uten Tollvesenets mellomkomst

Varesendinger som ved innførsel til Norge, eventuelt etter godsregistrering, transittering eller forpassing, blir disponert over eller stilt til rådighet for varemottaker uten tollvesenets mellomkomst (tillatelse) i strid med gjeldende bestemmelser om innførsel, transittering/forpassing, godsregistrering, tollagring og utlevering av varer, og som derfor senere blir fortollet i samsvar med reglene i tolloven §§ 32, 56 eller 57, skal normalt ikke gis preferansetollbehandling selv om tilfredsstillende opprinnelsesbevis blir fremlagt. Begrunnelsen for dette er at tollvesenet i slike tilfeller ikke har hatt noen faktisk eller fysisk mulighet til å foreta kontroll med henblikk på opprinnelsen idet varene allerede kan være tatt i bruk, være videresolgt eller konsumert/forbrukt. Regiondirektøren kan imidlertid ut fra gitt delegering og gjeldende retningslinjer etter vurdering i konkrete enkeltilfeller innrømme preferansetollbehandling dersom Tollvesenet ikke har grunn til å betvile varenes opprinnelsesstatus og berettigelse til preferansetollbehandling.

13. Straffebestemmelser - Tolloven

Etter tolloven § 64 er det straffbart å legge frem, utstede eller foranledige utstedt uriktig opprinnelsesbevis eller legitimasjonsdokument. For at straff skal kunne komme til anvendelse, kreves det at vedkommende visste eller burde forstått at dokumentet var uriktig.

Anmeldelse blir på vanlig måte å sende politiet såfremt det må antas at det foreligger straffbart forhold

- fra den som legger frem et uriktig opprinnelsesdokument eller legitimasjonsdokument; eller
- fra den som utsteder eller foranlediger utstedt slike dokumenter som er bestemt å tjene som bevis ved tollekspedisjon i et annet land.

Gjenpart av eventuelle slike anmeldelser sendes direktoratet, ved Kontrollavdelingen.

Videre, uavhengig av om vedkommende importør eller eksportør i Norge blir å straffe eller ikke, kan produsent eller andre som i utlandet har avgitt et uriktig opprinnelsesdokument straffes etter nasjonal lovgivning, jf artikkel 34 i Protokoll B.

I tilknytning til foranstående vises til §§ 8, 17, 32, 56, 57 og 64 i lov av 10. juni 1966 om toll med senere endringer (tolloven).

Oslo, 12. desember 2006

Per Eirik Ask Johannessen
fung. avdelingsdirektør

Ulf Hoberg
seniorrådgiver

**BILAG 1 TIL DETTE RUNDSKRIV
PROTOKOLL B**

**DEFINISJON AV BEGREPET
"OPPRINNELSESPRODUKTER"
OG METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID**

PROTOKOLL B

DEFINISJON AV BEGREPET ”OPPRINNELSESPRODUKTER” OG METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID

INNHold

AVDELING I - ALMINNELIGE BESTEMMELSER

- Artikkel 1 Definisjoner

AVDELING II - DEFINISJON AV BEGREPET ”OPPRINNELSESPRODUKTER”

- Artikkel 2 Opprinnelseskriterier
- Artikkel 3 Kumulasjon i en EFTA-stat
- Artikkel 4 Kumulasjon i Libanon
- Artikkel 5 Produkter fremstilt i sin helhet
- Artikkel 6 Produkter tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet
- Artikkel 7 Uilstrekkelig bearbeiding eller foredling
- Artikkel 8 Kvalifiserende enhet
- Artikkel 9 Tilbehør, reservedeler og verktøy
- Artikkel 10 Sett
- Artikkel 11 Nøytrale elementer

AVDELING III - TERRITORIALE KRAV

- Artikkel 12 Territorialitetsprinsippet
- Artikkel 13 Direkte transport
- Artikkel 14 Utstillinger

AVDELING IV – DRAWBACK ELLER FRITAK

- Artikkel 15 Forbud mot restitusjon av eller fritak for toll ved innførsel

AVDELING V - OPPRINNELSESBEVIS

- Artikkel 16 Generelle vilkår
- Artikkel 17 Fremgangsmåte for utstedelse av varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED
- Artikkel 18 Varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED utstedt senere
- Artikkel 19 Utstedelse av et duplikat varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED
- Artikkel 20 Utstedelse av varesertifikater EUR.1 på grunnlag av opprinnelsesbevis utstedt eller utferdiget tidligere
- Artikkel 21 Bokføringsmessig atskillelse
- Artikkel 22 Vilkår for utferdigelse av en fakturaerklæring eller en EUR-MED fakturaerklæring
- Artikkel 23 Godkjent eksportør
- Artikkel 24 Gyldighet for opprinnelsesbevis
- Artikkel 25 Fremleggelse av opprinnelsesbevis
- Artikkel 26 Innførsel i delsendinger
- Artikkel 27 Fritak for opprinnelsesbevis
- Artikkel 28 Grunnlagsdokumenter
- Artikkel 29 Oppbevaring av opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter
- Artikkel 30 Uoverensstemmelser og formelle feil
- Artikkel 31 Beløp uttrykt i euro

AVDELING VI - METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID

- Artikkel 32 Gjensidig bistand
- Artikkel 33 Verifisering av opprinnelsesbevis
- Artikkel 34 Tvisteløsning
- Artikkel 35 Straffetiltak
- Artikkel 36 Frisoner

AVDELING VII - SLUTTBESTEMMELSER

- Artikkel 37 Underkomité for toll- og opprinnessaker
- Artikkel 38 Overgangsbestemmelser for varer i transitt eller på lager
- Artikkel 39 Vedlegg

Liste av vedlegg

- Vedlegg I Innledende anmerkninger til listen i vedlegg II
- Vedlegg II Liste over bearbeiding eller foredling som kreves utført på ikke-opprinnelsesmaterialer for at det fremstilte produkt kan oppnå opprinnelsesstatus
- Vedlegg III a Mønster for varesertifikat EUR.1 og søknad om varesertifikat EUR.1
- Vedlegg III b Mønster for varesertifikat EUR-MED og søknad om varesertifikat EUR-MED
- Vedlegg IV a Fakturaerklæring
- Vedlegg IV b Fakturaerklæring EUR-MED

AVDELING I ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1 Definisjoner

Ved anvendelse av denne Protokoll forstås med:

- (a) *"fremstilling"*: all slags bearbeidelse eller foredling herunder sammensetting og montering eller spesielle prosesser;
- (b) *"materiale"*: enhver bestanddel, råmateriale, komponent eller del o.l. som er brukt i fremstillingen av produktet;
- (c) *"produkt"*: det produktet som blir fremstilt, selv om det er bestemt for senere bruk i en annen produksjonsprosess;
- (d) *"varer"*: både materialer og produkter;
- (e) *"tollverdi"*: den beregnede verdi fastsatt i samsvar med Avtalen om gjennomføring av artikkel VII i Generalavtalen om tolltariffer og handel - 1994 (WTO-avtalen om tollverdi);
- (f) *"pris fra fabrikk"*: prisen som betales for produktet fritt fabrikk til produsenten i en EFTA-stat eller i Libanon i det foretak der den siste bearbeidelse eller foredling er utført, forutsatt at prisen innbefatter verdien av alle anvendte materialer, fratrukket eventuelle interne avgifter som tilbakebetales når det fremstilte produktet eksporteres;
- (g) *"verdien av materialer"*: tollverdien på innførselstidspunktet av anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer, eller dersom denne ikke er kjent og ikke kan påvises, den første påviselige pris som er betalt for materialene i en EFTA-stat eller Libanon;
- (h) *"verdien av opprinnelsesmaterialer"*: verdien av opprinnelsesmaterialer i samsvar med definisjonen av *"verdien av materialer"*, anvendt med nødvendige tillempninger.
- (i) *"merverdi"*: prisen fra fabrikk fratrukket tollverdien av hvert av de inkorporerte materialer med opprinnelse i de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4 som kumulasjonsordningen gjelder for eller, dersom tollverdien ikke er kjent eller ikke kan påvises, den første konstaterte pris som er betalt for produktene i vedkommende EFTA-land eller i Libanon;
- (j) *"kapitler"* og *"posisjoner"*: kapitler og posisjoner (firesifret kode) anvendt i nomenklaturen som utgjør Det harmoniserte system;
- (k) *"klassifisert"*: klassifiseringen av et produkt eller et materiale under en bestemt posisjon;

- (l) ”*sending*”: produkter som enten er sendt samtidig fra en eksportør til en mottaker eller produkter omfattet av ett enkelt transportdokument omfattende forsendelsen fra eksportør til mottaker, eller i mangel av slikt transportdokument, av en enkelt faktura;
- (m) ”*territorier*”: inkludert territorialfarvann;
- (n) ”*en EFTA-stat*”: enhver av de følgende stater: Island, Norge eller Sveits¹

AVDELING II DEFINISJON AV BEGREPET ”OPPRINNELSESPRODUKTER”

Artikkel 2 Opprinnelseskriterier

1. Ved anvendelse av denne Avtalen, skal følgende produkter anses å ha opprinnelse i en EFTA-stat:

- a) produkter fremstilt i sin helhet i en EFTA-stat i henhold til artikkel 5;
- b) produkter fremstilt i en EFTA-stat inneholdende materialer som ikke har blitt fremstilt i sin helhet der, forutsatt at slike materialer har vært gjenstand for tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i den berørte EFTA-stat i henhold til artikkel 6; eller
- c) produkter med opprinnelse i EØS i henhold til Protokoll 4 til EØS-avtalen.

2. Ved anvendelse av denne Avtalen, skal følgende produkter anses å ha opprinnelse i Libanon:

- a) produkter fremstilt i sin helhet i Libanon i henhold til artikkel 5;
- b) produkter fremstilt i Libanon inneholdende materialer som ikke har blitt fremstilt i sin helhet der, forutsatt at slike materialer har vært gjenstand for tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i Libanon i henhold til artikkel 6.

3. Bestemmelsene i nr. 1 c) gjelder kun dersom en frihandelsavtale er trådt i kraft mellom Libanon og Det europeiske fellesskap.

1 På grunn av tollunionen mellom Sveits og Liechtenstein, anses produkter med opprinnelse i Liechtenstein for å ha opprinnelse i Sveits.

Artikkel 3 **Kumulasjon i en EFTA-stat**

1. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 nr. 1, skal produkter anses å ha opprinnelse i en EFTA-stat hvis slike produkter er fremstilt der ved inkorporering av materialer med opprinnelse i Island, Norge, Sveits (herunder Liechtenstein)², Bulgaria, Romania, Tyrkia eller Det europeiske fellesskap, forutsatt at den bearbeiding eller foredling som er foretatt i vedkommende EFTA-stat går utover det som er nevnt i artikkel 7. Det er ikke nødvendig at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.
2. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 nr. 1, skal produkter anses å ha opprinnelse i en EFTA-stat hvis slike produkter er fremstilt der ved inkorporering av materialer med opprinnelse Færøyene eller i ethvert land eller territorium som er deltaker i Euro-Med partnerskapet, som følger av Barcelona erklæringen vedtatt på Euro-Med-konferansen 27. og 28. november 1995², unntatt Tyrkia, forutsatt at den bearbeiding eller foredling som er foretatt i vedkommende EFTA-stat går utover det som er nevnt i artikkel 7. Det er ikke nødvendig at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.
3. Når den bearbeiding eller foredling som er foretatt i en EFTA-stat ikke går utover de behandlinger som er nevnt i artikkel 7, skal det fremstilte produkt bare anses å ha opprinnelse i vedkommende EFTA-stat såfremt merverdien tilført der er høyere enn verdien av de benyttede materialer med opprinnelse i ethvert av de andre landene og territoriene nevnt i nr. 1 og 2. Hvis dette ikke er tilfelle, skal det fremstilte produktet anses å ha opprinnelse i det land som svarer for den høyeste verdien av de opprinnelsesmaterialer som er benyttet ved fremstillingen i vedkommende EFTA-stat.
4. Produkter med opprinnelse i et av landene og territoriene nevnt i nr. 1 og 2, som ikke har gjennomgått noen bearbeiding eller foredling i en EFTA-stat, beholder sin opprinnelse ved eksport til et av disse landene og territoriene.
5. Kumulasjon i henhold til denne artikkel, kan bare foretas forutsatt at:
 - a) en preferensiell handelsavtale i henhold til GATT-avtalens artikkel XXIV er i kraft mellom de land og territorier som er involvert i oppnåelsen av opprinnelsesstatusen og bestemmelseslandet;
 - b) materialer og produkter har oppnådd opprinnelsesstatus ved bruk av opprinnelsesregler som er identiske med de i denne Protokoll; og
 - c) meldinger som viser at de nødvendige vilkår for å kunne kumulere er oppfylt, har blitt publisert i EFTA-statene og Libanon.

² Fyrstedømmet Liechtenstein har en tollunion med Sveits og er part i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

² En liste over land eller territorium som er deltaker i Euro-Med Partnerskapet er inntatt i Vedlegg V.

Kumulasjon i henhold til denne artikkel, kan foretas fra den dato vedkommende avtaleparter er blitt enig om og som er publisert i de respektive offisielle kunngjøringer.

EFTA-statene skal gjennom EFTA-sekretariatet, forsyne Libanon med detaljene i de avtalene og de tilhørende opprinnelsesregler som er anvendt med de andre land og territorier nevnt i nr. 1 og 2, inkludert iverksettelsesdatoer.

Artikkel 4 **Kumulasjon i Libanon**

1. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 nr. 2, skal produkter anses å ha opprinnelse i Libanon hvis slike produkter er fremstilt der ved inkorporering av materialer med opprinnelse i Island, Norge, Sveits (herunder Liechtenstein)³, Bulgaria, Romania, Tyrkia, Færøyene eller Det europeiske fellesskap, forutsatt at den bearbeiding eller foredling som er foretatt i Libanon går utover det som er nevnt i artikkel 7. Det er ikke nødvendig at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.
2. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 nr. 1, skal produkter anses å ha opprinnelse i Libanon hvis slike produkter er fremstilt der ved inkorporering av materialer med opprinnelse Færøyene eller i ethvert land eller territorium som er deltaker i Euro-Med partnerskapet, som følger av Barcelona erklæringen vedtatt på Euro-Med-konferansen 27. og 28. november 1995², unntatt Tyrkia, forutsatt at den bearbeiding eller foredling som er foretatt i Libanon går utover det som er nevnt i artikkel 7. Det er ikke nødvendig at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.
3. Når den bearbeiding eller foredling som er foretatt i Libanon ikke går utover de behandlinger som er nevnt i artikkel 7, skal det fremstilte produkt bare anses å ha opprinnelse i Libanon såfremt merverdien tilført der er høyere enn verdien av de benyttede materialer med opprinnelse i ethvert av de andre landene og territoriene nevnt i nr. 1 og 2. Hvis dette ikke er tilfelle, skal det fremstilte produktet anses å ha opprinnelse i det land som svarer for den høyeste verdien av de opprinnelsesmaterialer som er benyttet ved fremstillingen i Libanon.
4. Produkter med opprinnelse i et av landene og territoriene nevnt i nr. 1 og 2, som med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 nr. 1, skal produkter anses å ha opprinnelse i en EFTA-stat hvis slike produkter er fremstilt der ved inkorporering av materialer med opprinnelse Færøyene eller i ethvert land eller territorium som er deltaker i Euro-Med partnerskapet, som følger av Barcelona erklæringen vedtatt på Euro-Med-konferansen 27. og 28. november 1995², unntatt Tyrkia, forutsatt at den bearbeiding eller foredling som er foretatt i vedkommende EFTA-stat går utover det

³ Fyrstedømmet Liechtenstein har en tollunion med Sveits og er part i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

² En liste over land eller territorium som er deltaker i Euro-Med Partnerskapet er inntatt i Vedlegg V.

som er nevnt i artikkel 7. Det er ikke nødvendig at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.

5. Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 2 nr. 1, skal produkter anses å ha opprinnelse i en EFTA-stat hvis slike produkter er fremstilt der ved inkorporering av materialer med opprinnelse Færøyene eller i ethvert land eller territorium som er deltaker i Euro-Med partnerskapet, som følger av Barcelona erklæringen vedtatt på Euro-Med-konferansen 27. og 28. november 1995², unntatt Tyrkia, forutsatt at den bearbeiding eller foredling som er foretatt i vedkommende EFTA-stat går utover det som er nevnt i artikkel 7. Det er ikke nødvendig at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling.
6. ikke har gjennomgått noen bearbeiding eller foredling i Libanon, beholder sin opprinnelse ved eksport til et av disse landene og territoriene.
7. Kumulasjon i henhold til denne artikkel, kan bare foretas forutsatt at:
 - a) en preferensiell handelsavtale i henhold til GATT-avtalens artikkel XXIV er i kraft mellom de land og territorier som er involvert i oppnåelsen av opprinnelsesstatusen og bestemmelseslandet;
 - b) materialer og produkter har oppnådd opprinnelsesstatus ved bruk av opprinnelsesregler som er identiske med de i denne Protokoll; og
 - c) meldinger som viser at de nødvendige vilkår for å kunne kumulere er oppfylt, har blitt publisert i EFTA-statene og Libanon.

Kumulasjon i henhold til denne artikkel, kan foretas fra den dato vedkommende avtaleparter er blitt enig om og som er publisert i de respektive offisielle kunngjøringer.

Libanon skal gjennom EFTA-sekretariatet, forsyne EFTA-statene med detaljene i de avtalene og de tilhørende opprinnelsesregler som er anvendt med de andre land og territorier nevnt i nr. 1 og 2, inkludert iverksettelsesdatoer.

Artikkel 5

Produkter fremstilt i sin helhet

1. Følgende skal anses som fremstilt i sin helhet i en EFTA-stat eller Libanon:
 - a) mineralske produkter utvunnet av deres jord eller havbunn;
 - b) vegetabiliske produkter høstet der;
 - c) levende dyr født og alet der;

² En liste over land eller territorium som er deltaker i Euro-Med Partnerskapet er inntatt i Vedlegg V.

- d) produkter av levende dyr alet der;
- e) produkter fra jakt og fiske drevet der;
- f) produkter fra sjøfiske og andre produkter tatt opp av havet utenfor sjøterritoriet til avtalepartene av deres fartøyer;
- g) produkter fremstilt på deres fabrikkskip, utelukkende av produkter som er nevnt under bokstav f);
- h) brukte varer innsamlet der bare egnet til gjenvinning av råstoffer, inkludert brukte dekk bare egnet til regummiering eller til bruk som avfall;
- i) avfall og skrap fra fabrikkvirksomhet som har funnet sted der;
- j) produkter utvunnet av havbunnen eller havundergrunnen utenfor deres sjøterritorium, forutsatt at de har enerett til å utnytte denne havbunnen; og
- k) produkter fremstilt der utelukkende av produkter angitt under bokstav a) til j).

2. Betegnelse "deres fartøyer" og "deres fabrikkskip" i nr. 1 bokstavene f) og g) gjelder kun fartøyer og fabrikkskip:

- a) som er registrert eller anmeldt i en EFTA-stat eller i Libanon;
- b) som fører flagg tilhørende en EFTA-stat eller Libanon;
- c) som med en andel av minst 50 % eies av statsborgere en EFTA-stat eller Libanon, eller av et selskap med hovedsete i en av disse stater, hvor administrerende direktør eller direktører, styrets eller representantskapets formann og flertallet av medlemmene i disse organer er statsborgere i EFTA-stater eller Libanon, og videre når det gjelder ansvarlige selskaper eller selskaper med begrenset ansvar, hvorav minst halvparten av kapitalen tilhører disse stater eller offentlige sammenslutninger eller statsborgere i de nevnte stater;
- d) hvor skipsføreren og skipets offiserer er statsborgere i en EFTA-stat eller i Libanon; og
- e) hvor minst 75 % av mannskapet er statsborgere i en EFTA-stat eller i Libanon.

Artikkel 6

Produkter tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet

1. Ved anvendelse av artikkel 2 skal produkter som ikke er fremstilt i sin helhet, anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet når vilkårene i listen i vedlegg II er oppfylt.

Vilkårene nevnt ovenfor angir, for alle produkter som er dekket av avtalen, den bearbeiding eller foredling som må utføres på ikke-opprinnelsesmaterialer brukt i fremstillingen av disse produktene, og gjelder kun i forhold til slike materialer. Det følger av dette at dersom et produkt som har oppnådd opprinnelsesstatus ved å oppfylle de vilkår som er fastsatt i listen for dette produktet, benyttes i fremstillingen av et annet produkt, skal de vilkår som gjelder for det produkt som det førstnevnte produkt inkorporeres i, ikke anvendes for produktet, og det skal ikke tas hensyn til de ikke-opprinnelsesmaterialer som eventuelt ble anvendt ved fremstillingen av det.

2. Som unntak fra nr. 1 kan ikke-opprinnelsesmaterialer som i henhold til vilkårene fastsatt i listen ikke skulle kunne anvendes til fremstilling av dette produktet, likevel anvendes, forutsatt at:

- a) deres totale verdi ikke overstiger 10 % av prisen fra fabrikk på produktet;
- b) enhver prosentsats fastsatt i listen som maksimal verdi av ikke-opprinnelsesmaterialer, ikke overskrides gjennom anvendelsen av dette nr.

Dette nr. gjelder ikke for produkter som hører under kapitlene 50-63 i Det harmoniserte system.

3. Nr. 1 og 2 får anvendelse med de unntak som er fastsatt i artikkel 7.

Artikkel 7 **Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling**

1. Med forbehold for nr. 2 skal følgende behandlinger anses som utilstrekkelig bearbeiding eller foredling til å gi status som opprinnelsesprodukter, uansett om kravene i artikkel 6 er oppfylt:

- a) behandling som har til hensikt å holde produktene i sin opprinnelige tilstand under transport eller lagring;
- b) deling og sammenstilling av kolli;
- c) vasking, rensing; fjerning av støv, oksidering, olje, maling eller andre belegg;
- d) stryking eller pressing av tekstiler;
- e) enkel maling og polering;
- f) avskalling, hel eller delvis bleking, polering og glasering av korn og ris;
- g) farging av sukker eller fremstilling av sukkerbiter;
- h) skrelling, fjerning av steiner og skall av frukt, nøtter og grønnsaker;

- i) skjerpning, enkel sliping eller enkel oppskjæring;
- j) sikting, utskilling, sammenstilling, sortering, klassifisering, gradering, tilpassing (innbefattet sammenstilling av varer til sortiment eller sett);
- k) enkel fylling i flasker, bokser, flakonger, sekker, etuier, esker, befestigelse til plater eller planker, og all annen enkel emballering;
- l) anbringelse eller trykking av merker, etiketter, logoer eller andre liknende kjennemerker på produkter eller deres emballasje;
- m) enkel blanding av produkter, også av forskjellige slag;
- n) enkel montering av deler av artikler til en komplett artikkel eller demontering av produkter til deler;
- o) kombinasjon av to eller flere av de behandlinger som er angitt under bokstav a) til n);
- p) slakting av dyr.

2. Alle behandlinger utført i en EFTA-stat eller Libanon på et gitt produkt skal vurderes samlet ved bestemmelse av hvorvidt den bearbeiding eller foredling som produktet har gjennomgått skal anses som utilstrekkelig i henhold til nr. 1.

Artikkel 8 **Kvalifiserende enheter**

1. Ved anvendelse av bestemmelsene i denne protokoll skal den kvalifiserende enhet være det bestemte produkt som gir produktet dets karakter ved bestemmelse av klassifisering i henhold til Det harmoniserte system.

Det følger at:

- a) når et produkt bestående av en gruppe eller samling av artikler er klassifisert iht. Det harmoniserte system i én posisjon, utgjør alt den kvalifiserende enhet;
- b) når en sending består av et antall like produkter som klassifiseres under samme posisjon i Det harmoniserte system, må hvert enkelt produkt vurderes hver for seg ved anvendelse av bestemmelsene i denne protokoll.

2. Når emballasje er inkludert sammen med produktet i klassifiseringsøyemed iht. alminnelig fortolkningsregel 5 i Det harmoniserte system, skal den også tas med ved bestemmelse av opprinnelse.

Artikkel 9

Tilbehør, reservedeler og verktøy

Tilbehør, reservedeler og verktøy sendt sammen med en utrustning, en maskin, et apparat eller et kjøretøy, som er standardutstyr og innbefattet i prisen eller som ikke er særskilt fakturert, skal anses som en enhet sammen med den aktuelle utrustning, maskin, apparat eller kjøretøy.

Artikkel 10 Sett

Sett, som definert iht. alminnelig fortolkningsregel 3 i Det harmoniserte system, skal anses som opprinnelsesprodukt dersom alle komponenter i settet er opprinnelsesprodukter. Når et sett består av opprinnelsesprodukter og ikke-opprinnelsesprodukter, skal likevel settet i sin helhet anses som opprinnelsesprodukt, forutsatt at verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15 % av settets pris fra fabrikk.

Artikkel 11 Nøytrale elementer

For å bestemme om et produkt har opprinnelse, er det ikke nødvendig å fastslå opprinnelsen på følgende som eventuelt måtte bli brukt ved fremstillingen av produktet:

- a) energi og drivstoff;
- b) anlegg og utstyr;
- c) maskiner og verktøy;
- d) varer som ikke inngår i og som ikke er forutsatt å inngå i den endelige sammensetning av produktet.

AVDELING III TERRITORIALE KRAV

Artikkel 12 Territorialitetsprinsippet

1. De vilkår som er fastsatt i avdeling II angående ervervelse av opprinnelsesstatus, må være oppfylt uten avbrudd i en EFTA-stat eller Libanon, med de unntak som følger av artikkel 2 nr. 1 c, artikkel 3 og 4 og nr. 3 nedenfor.
2. Dersom opprinnelsesvarer som er utført fra en EFTA-stat eller Libanon til et annet land gjeninnføres, må de, med de unntak som følger av artikkel 3 og 4, anses som ikke-

opprinnelsesvarer med mindre det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at:

- a) de gjeninnførte varer er de samme varer som de eksporterte; og
- b) de ikke har gjennomgått noen bearbeiding utover det som har vært nødvendig for å bevare dem i god tilstand mens de har vært i det landet eller mens de har vært utført.

3. Ervervelse av opprinnelsesstatus i henhold til de vilkår som er fastsatt i avdeling II, skal ikke påvirkes av bearbeiding eller foredling foretatt utenfor en EFTA-stat eller Libanon på materialer utført fra en EFTA-stat eller Libanon og senere gjeninnført dit, forutsatt at:

- a) de nevnte materialer er fremstilt i sin helhet i en EFTA-stat eller Libanon eller der har vært gjenstand for bearbeidelse eller foredling utover de behandlinger referert i artikkel 7 forut for deres utførsel; og
- b) det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at:
 - i) de gjeninnførte varer er et resultat av den bearbeidelse eller foredling som er foretatt på de utførte materialer; og
 - ii) den totale merverdi som er tilført varen utenfor en EFTA-stat eller Libanon ved anvendelse av denne artikkel, ikke overstiger 10 % av prisen fra fabrikk på det sluttproduktet som det kreves opprinnelsesstatus for.

4. Ved anvendelse av nr. 3 skal vilkårene fastsatt i avdeling II angående ervervelse av opprinnelsesstatus ikke gjelde for bearbeidelse eller foredling utført utenfor en EFTA-stat eller Libanon. Men dersom det benyttes en regel i listen i vedlegg II som fastsetter maksimumsverdien for alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer for å fastslå opprinnelsesstatus på vedkommende sluttprodukt, skal likevel den totale verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer som er anvendt i vedkommende avtalepart og den totale merverdi tilført utenfor vedkommende EFTA-stat eller Libanon ved anvendelse av denne artikkel, til sammen ikke overstige den fastsatte proSENTSATS.

5. Ved anvendelse av nr. 3 og 4 skal med uttrykket "total merverdi" forstås alle akkumulerte kostnader utenfor vedkommende EFTA-stat eller Libanon, inkludert verdien av de materialer som er tilført der.

6. Nr. 3 og 4 skal ikke gjelde for produkter som ikke oppfyller vilkårene fastsatt i listen i vedlegg II, eller som bare kan anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet som et resultat av den generelle toleranse fastsatt i artikkel 6 nr. 2.

7. Nr. 3 og 4 skal ikke gjelde for produkter fra kapittel 50 til 63 i Det harmoniserte system.

8. Enhver bearbeiding eller foredling dekket av bestemmelsene i denne artikkel som er utført utenfor en EFTA-stat eller Libanon skal gjennomføres ved anvendelse av ordninger for utenlands bearbeiding eller liknende ordninger.

Artikkel 13

Direkte transport

1. Preferansebehandling i henhold til avtalen gjelder bare for produkter, som oppfyller vilkårene i denne protokoll som er transportert direkte mellom avtalepartene eller gjennom territoriene til de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4 som kumulasjon gjelder for. Produkter som utgjør en enkel sending, kan imidlertid transporteres gjennom andre territorier, eventuelt med omlasting eller midlertidig lagring på slike territorier, forutsatt at de forblir under tollvesenets kontroll i transitt- eller lagringslandet, og at de ikke gjennomgår annen behandling enn lossing og lasting eller annen behandling med sikte på å bevare dem i god tilstand.

Opprinnelsesprodukter kan transporteres i rør gjennom andre territorier enn avtalepartenes.

2. Bevis for at vilkårene fastsatt i nr. 1 er oppfylt, skal gis tollmyndighetene i importlandet ved fremleggelse av:

- a) et enkelt transportdokument som dekker forsendelsen fra den eksporterende avtalepart gjennom transittlandet; eller
- b) et sertifikat utstedt av tollmyndighetene i transittlandet, som:
 - (i) gir en nøyaktig beskrivelse av produktene;
 - (ii) angir datoene for lossing og lasting av produktene og, når det er aktuelt, navn på fartøyer, eller andre transportmidler som er benyttet; og
 - (iii) bekrefter de forhold produktene har vært oppbevart under i transittlandet; eller
- c) i mangel av forannevnte, andre fyllestgjørende dokumentasjoner.

Artikkel 14

Utstillinger

1. Opprinnelsesprodukter som er sendt for utstilling i et annet land enn de som er nevnt i artikkel 3 og 4, som kumulasjon gjelder for og som etter utstillingen blir solgt for å bli innført til en EFTA-stat eller Libanon, skal ved innførselen nyte godt av bestemmelsene i avtalen under forutsetning av at det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene blir godtgjort at:

- a) en eksportør har sendt disse produktene fra en EFTA-stat eller Libanon til det land hvor utstillingen er holdt og har utstilt dem der;
- b) denne eksportøren har solgt eller på annen måte overdratt produktene til en person i en EFTA-stat eller i Libanon;
- c) produktene er blitt sendt under utstillingen eller umiddelbart etterpå, i samme stand som da de ble sendt til utstillingen; og
- d) produktene fra det øyeblikk de ble sendt til utstillingen, ikke har vært brukt til andre formål enn demonstrasjon på utstillingen.

2. Et opprinnelsesbevis må utferdiges eller utstedes i samsvar med bestemmelsene i avdeling V og fremlegges for tollmyndighetene i importlandet på vanlig måte. Utstillingens navn og adresse skal være påført opprinnelsesbeviset. Om nødvendig kan det kreves lagt frem ytterligere dokumentasjon om under hvilke vilkår produktene ble stilt ut.

3. Nr. 1 skal gjelde for alle handels-, industri-, landbruks- eller håndverksutstillinger samt varemesser eller offentlige utstillinger av liknende art, hvor produktene forblir under tollvesenets kontroll, unntatt slike utstillinger som organiseres til private formål i butikker og forretningslokaler med sikte på salg av utenlandske produkter

AVDELING IV TOLLRESTITUSJON ELLER FRITAK

Artikkel 15 Forbud mot restitusjon av eller fritak for toll

1. Ikke-opprinnelsesmaterialer som er brukt i fremstillingen av produkter med opprinnelse i en EFTA-stat, i Libanon eller i et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, for hvilke et opprinnelsesbevis er utstedt eller utferdiget i samsvar med bestemmelsene i avdeling V, skal ikke i en EFTA-stat eller i Libanon være gjenstand for restitusjon (drawback) av eller fritak for toll av ethvert slag.

2. Forbudet i nr. 1 skal gjelde for enhver ordning for tilbakebetaling, ettergivelse eller midlertidig fritak, helt eller delvis, av toll eller avgifter med tilsvarende virkning, som gjelder i en EFTA-stat eller i Libanon for materialer brukt i fremstillingen, forutsatt at bestemmelsene uttrykkelig eller i praksis gir adgang til slik tilbakebetaling, ettergivelse eller midlertidig fritak når produktene fremstilt av de nevnte materialer blir eksportert, men ikke når de blir beholdt til innenlands bruk der.

3. Eksportøren av produkter omfattet av et opprinnelsesbevis må til enhver tid på tollvesenets forlangende være forberedt på å legge frem alle relevante dokumenter som beviser at ingen tollrestitusjon er mottatt for ikke-opprinnelsesmaterialer brukt i fremstillingen av vedkommende produkter, samt at all toll og alle avgifter med tilsvarende virkning som er pålagt slike materialer, faktisk har blitt betalt.

4. Bestemmelsene i nr. 1 til 3 skal også gjelde for emballasje omhandlet i artikkel 8 nr. 2, tilbehør, reservedeler og verktøy omhandlet i artikkel 9 og produkter i sett omhandlet i artikkel 10 når slike artikler ikke har opprinnelsesstatus.
5. Bestemmelsene i nr. 1 til 4 skal bare gjelde for materialer som er av det slag som avtalen gjelder for. Videre skal disse bestemmelsene ikke være til hinder for anvendelse av et system for eksportrestitusjon for jordbruksprodukter som anvendes ved utførselen i samsvar med bestemmelsene i avtalen.
6. Forbudet i nr. 1 skal ikke gjelde dersom produktene er å anse som opprinnelsesprodukter i en EFTA-stat eller Libanon uten bruk av kumulasjon med materialer med opprinnelse i et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4.
7. Som unntak fra nr. 1, kan Libanon, med unntak av produkter klassifisert i kapitlene 1 til 24 i Det harmoniserte system, anvende ordninger for tilbakebetaling av, eller fritak for, toll eller avgifter med tilsvarende virkning, for materialer brukt i fremstillingen av opprinnelsesprodukter, på følgende vilkår:
- a) en tollavgift etter en sats på 5 % skal holdes tilbake for produkter som klassifiseres under kapitlene 25 til 49 og 64 til 97 i Det harmoniserte system, eller etter slik lavere sats som måtte være i kraft i Libanon;
 - b) en tollavgift etter en sats på 10 % skal holdes tilbake for produkter som klassifiseres under kapitlene 50 til 63 i Det harmoniserte system, eller etter slik lavere sats som måtte være i kraft i Libanon.

Bestemmelsene i dette nr. skal gjelde til 31. desember 2009 og kan revurderes ved felles overenskomst.

AVDELING V OPPRINNELSESBEVIS

Artikkel 16 Generelle vilkår

1. Produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Libanon skal, ved innførsel til en annen avtalepart nyte godt av den preferansebehandling som følger av denne avtalen ved fremleggelse av et av de følgende opprinnelsesbevis:
- a) et varesertifikat EUR.1, hvis mønster fremkommer av Vedlegg III a;
 - b) et varesertifikat EUR-MED, hvis mønster fremkommer av Vedlegg III b;
 - c) i tilfellene nevnt i artikkel 22 nr. 1, en erklæring, heretter benevnt "fakturaerklæringen" eller "fakturaerklæringen EUR-MED", gitt av eksportøren på en faktura, en følgeseddel eller på ethvert annet handelsdokument som beskriver de aktuelle produktene tilstrekkelig detaljert til å kunne identifisere dem; ordlyden i fakturaerklæringen

fremkommer av Vedlegg IV a og b.

2. Som unntak fra nr. 1, skal opprinnelsesprodukter i henhold til denne Protokoll, i de tilfeller som er angitt i artikkel 27, ved innførselen nyte godt av den preferansebehandling som følger av denne Avtalen uten at det er nødvendig å fremlegge noen av de dokumenter som er nevnt ovenfor.

Artikkel 17

Fremgangsmåte for utstedelse av varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED

1. Et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED skal utstedes av tollmyndighetene i eksportlandet etter skriftlig søknad fra eksportøren eller dennes bemyndigede representant under eksportørens ansvar.
2. For dette formål, skal eksportøren eller hans bemyndigede representant fylle ut både varesertifikatet EUR.1 eller EUR-MED og søknadsskjemaet, hvis mønster fremkommer av Vedlegg III a og b. Disse formularene skal fylles ut på et av avtalepartenes offisielle språk eller på engelsk i samsvar med bestemmelsene i den eksportlandets nasjonale lovgivning. Dersom de fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk og med ”trykte” bokstaver. Varebeskrivelsen må anføres i rubrikken beregnet for dette formål uten at det etterlates linjer som ikke er fylt ut. Dersom rubrikken ikke fylles helt ut, skal en horisontal strek trekkes umiddelbart under siste linje med varebeskrivelse og det ledige felt krysses over.
3. Den eksportør som søker om utstedelse av et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED skal til enhver tid være forberedt på å fremlegge, på forlangende av tollmyndighetene i det eksportlandet hvor varesertifikatet EUR.1 eller EUR-MED er utstedt, alle nødvendige dokumenter som beviser vedkommende produkters opprinnelsesstatus samt at de øvrige vilkår i denne Protokoll er oppfylt.
4. Med forbehold for nr. 5, skal et varesertifikat EUR.1 utstedes av tollmyndighetene i en EFTA-stat eller i Libanon i følgende tilfeller:
 - dersom vedkommende produkter kan anses som opprinnelsesprodukter i en EFTA-stat eller i Libanon, uten bruk av kumulasjon med materialer med opprinnelse i et av landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll;
 - dersom vedkommende produkter kan anses som opprinnelsesprodukter i et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4 og som kumulasjon gjelder for, uten bruk av kumulasjon med materialer med opprinnelse i et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll, forutsatt at et varesertifikat EUR-MED eller en fakturaerklæring EUR-MED er blitt utstedt i opprinnelseslandet;
5. Et varesertifikat EUR-MED skal utstedes av tollmyndighetene i en EFTA-stat eller i Libanon dersom vedkommende produkter kan anses som opprinnelsesprodukter i en EFTA-stat, i Libanon eller i et av de andre landene eller territoriene nevnt i artikkel 3

og 4 som kumulasjon gjelder for, og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll, og:

- at det ble kumulert med materialer med opprinnelse i et av landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, eller
- at produktene kan bli benyttet som materialer i sammenheng med kumulasjon ved bearbeiding av produkter for eksport til et av landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, eller
- produktene kan bli gjenutført fra bestemmelseslandet til et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4.

6. Et varesertifikat EUR-MED skal inneholde en av de følgende erklæringer på engelsk i rubrikk 7:

- dersom opprinnelsen er oppnådd ved kumulasjon med produkter fra et eller flere av landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4:

"CUMULATION APPLIED WITH...."

- dersom opprinnelsen er oppnådd uten kumulasjon med produkter fra et eller flere av landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4:

"NO CUMULATION APPLIED"

7. Tollmyndighetene som utsteder varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED skal ta alle nødvendige skritt for å fastslå varenes opprinnelsesstatus og oppfyllelsen av de øvrige vilkår i denne Protokoll. For dette formål, skal de ha rett til å forlange alle bevismaterialer og til å utøve enhver kontroll av eksportørens regnskaper eller enhver annen kontroll som anses nødvendig. De skal også påse at formularene nevnt i nr. 2 er behørig utfylt. De skal særlig påse at rubrikken for beskrivelse av vareslag er utfylt slik at enhver mulighet for ulovlige tilføyelser er utelukket.

8. Datoen for utstedelse av varesertifikatet EUR.1 eller EUR-MED skal angis i sertifikatets rubrikk 11.

9. Et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED skal utstedes av tollmyndighetene og stilles til eksportørens rådighet så snart den faktiske utførsel har funnet sted eller er sikret.

Artikkel 18

Varesertifikater EUR.1 eller EUR-MED utstedt senere

1. Som unntak fra artikkel 17 nr. 9, kan et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED unntaksvis utstedes etter utførsel av de produktene det refererer seg til, dersom:

- a) det ikke ble utstedt på utførselstidspunktet på grunn av feil, utilsiktede forsømmelser eller på grunn av spesielle forhold; eller

- b) det på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kan godtgjøres at et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED ble utstedt, men at det ikke ble godtatt ved innførselen på grunn av tekniske årsaker.

2. Som unntak fra artikkel 17 nr. 9, kan et varesertifikat EUR-MED utstedes etter utførsel av de produktene det refererer seg til, og som det på utførselstidspunktet ble utstedt et varesertifikat EUR.1 for, forutsatt det på en for tollmyndighetene tilfredsstillende måte kan godtgjøres at vilkårene i artikkel 17 nr. 5 er oppfylt.

3. Ved anvendelse av nr. 1, skal eksportøren i søknadsskjemaet angi sted og dato for utførselen av de produktene som varesertifikatet EUR.1 eller EUR-MED refererer seg til, og oppgi årsakene til søknaden.

4. Tollmyndighetene kan bare utstede et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED med tilbakevirkende kraft etter å ha kontrollert at de opplysninger som er gitt i eksportørens søknad stemmer overens med de tilsvarende opplysninger i eksportdokumentene.

5. Varesertifikater EUR.1 eller EUR-MED som er utstedt med tilbakevirkende kraft i henhold til nr. 1, skal gis påtegning med følgende uttrykk på engelsk:

”ISSUED RETROSPECTIVELY”

Varesertifikater EUR.1 eller EUR-MED som er utstedt med tilbakevirkende kraft i henhold til nr. 2, skal gis påtegning med følgende uttrykk på engelsk:

”ISSUED RETROSPECTIVELY (Original EUR.1 no.....[*date and place of issue*])”

6. Den påtegning som er nevnt i nr. 4, skal påføres i rubrikk 7 i varesertifikatet EUR.1 eller EUR-MED.

Artikkel 19

Utstedelse av et duplikat varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED

1. I tilfelle av tyveri, tap eller ødeleggelse av et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED, kan eksportøren søke tollmyndighetene eller den kompetente offentlige myndighet som utstedte det, om å få et duplikat utferdiget på grunnlag av de eksportdokumenter som er i deres besittelse.

2. Et duplikat som utstedes på denne måten skal gis påtegning med følgende ord på engelsk:

”DUPLICATE”

3. Den påtegning som er nevnt i nr. 2 skal påføres i rubrikk 7 i duplikat varesertifikatet EUR.1 eller EUR-MED.

4. Duplikatet, som skal påføres datoen for utstedelse av det originale varesertifikatet

EUR.1 eller EUR-MED, skal ha gyldighet fra samme dato.

Artikkel 20

Utstedelse av varesertifikater EUR.1 eller EUR-MED på grunnlag av opprinnelsesbevis utstedt eller utferdiget tidligere

Når opprinnelsesprodukter er oppbevart under tollmyndighetenes kontroll i en EFTA-stat eller i Libanon, skal det være mulig å erstatte det originale opprinnelsesbeviset med ett eller flere varesertifikater EUR.1 eller EUR-MED for det formål at alle eller noen av disse produktene skal sendes til en annen avtalepart eller til et annet sted innen den berørte avtalepart. Slike erstatnings-varesertifikat(er) EUR.1 eller EUR-MED skal utstedes av det tollsted hvor produktene beror under tollvesenets kontroll.

Artikkel 21

Bokføringsmessig atskillelse

1. Når det medfører store kostnader eller praktiske ulemper ved å lagre identiske opprinnelses- og ikke-opprinnelsesmaterialer som kan benyttes om hverandre fysisk atskilt, kan tollmyndighetene, etter skriftlig søknad fra de berørte, gi tillatelse til at systemet kalt "bokføringsmessig atskillelse" kan benyttes for å håndtere slik lagring.
2. Dette systemet må sikre at mengden av tilvirkede opprinnelsesprodukter, i en spesifisert referanseperiode, er den samme som ville blitt tilvirket dersom lagrene hadde vært fysisk atskilt.
3. Tollmyndighetene kan gi slik tillatelse på grunnlag av de vilkår som anses nødvendige.
4. Dette systemet fastsettes og anvendes på grunnlag av de generelle regnskapsprinsipper som gjelder i det land hvor produktet ble fremstilt.
5. Den som nyter godt av denne forenklingen kan utstede eller søke om utstedelse av opprinnelsesbevis for den mengden av produkter som kan anses å ha opprinnelsesstatus. På anmodning fra tollmyndighetene, skal innehaveren legge frem en erklæring som viser hvordan mengdene har blitt fastsatt.
6. Tollmyndighetene skal overvåke bruken av tillatelsen, og kan til enhver tid trekke den tilbake dersom innehaveren på en eller annen måte misbruker tillatelsen eller ikke kan oppfylle de øvrige vilkårene fastsatt i denne Protokoll.

Artikkel 22

Vilkår for utferdigelse av en fakturaerklæring

1. En fakturaerklæring eller fakturaerklæring EUR-MED som nevnt i artikkel 16 nr. 1 bokstav c) kan utferdiges:

- a) av en godkjent eksportør i henhold til artikkel 23; eller
 - b) av enhver eksportør for sendinger bestående av en eller flere kolli inneholdende opprinnelsesprodukter hvis totale verdi ikke overstiger EUR 6.000.
2. Med forbehold for nr. 3 skal en fakturaerklæring utferdiges i følgende tilfeller:
- dersom vedkommende produkter kan anses som opprinnelsesprodukter i en EFTA-stat eller i Libanon, uten bruk av kumulasjon med materialer med opprinnelse i et av landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll;
 - dersom vedkommende produkter kan anses som opprinnelsesprodukter i et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4 og som kumulasjon gjelder for, uten bruk av kumulasjon med materialer med opprinnelse i et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll, forutsatt at et varesertifikat EUR-MED eller en fakturaerklæring EUR-MED er blitt utstedt i opprinnelseslandet;
3. En fakturaerklæring EUR-MED skal utferdiges dersom vedkommende produkter kan anses som opprinnelsesprodukter i en EFTA-stat, i Libanon eller i et av de andre landene eller territoriene nevnt i artikkel 3 og 4 som kumulasjon gjelder for, og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll, og:
- at det ble kumulert med materialer med opprinnelse i et av landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, eller
 - at produktene kan bli benyttet som materialer i sammenheng med kumulasjon ved bearbeiding av produkter for eksport til et av landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4, eller
 - produktene kan bli gjenutført fra bestemmelseslandet til et av de andre landene og territoriene nevnt i artikkel 3 og 4.
4. En fakturaerklæring EUR-MED skal inneholde en av de følgende erklæringer på engelsk:
- dersom opprinnelsen er oppnådd ved kumulasjon med produkter fra et eller flere av landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4:

”CUMULATION APPLIED WITH....”
 - dersom opprinnelsen er oppnådd uten kumulasjon med produkter fra et eller flere av landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4:

”NO CUMULATION APPLIED”
5. En eksportør som utferdiger en fakturaerklæring eller en fakturaerklæring EUR-

MED, må til enhver tid være forberedt på å fremlegge, på forlangende av tollmyndighetene i eksportlandet, alle aktuelle dokumenter som beviser de berørte produkters opprinnelsesstatus samt at de øvrige vilkår i denne Protokoll er oppfylt.

6. En fakturaerklæring eller en fakturaerklæring EUR-MED skal utferdiges av eksportøren ved å skrive, stemple eller trykke erklæringen, hvis ordlyd fremkommer av Vedlegg IV a og b, på fakturaen, følgeseddelen eller annet handelsdokument ved bruk av en av de språkversjonene som er fastsatt i disse vedlegg og i samsvar med bestemmelsene i den eksportlandets nasjonale lovgivning. Dersom erklæringen er håndskrevet, skal den være skrevet med blekk (eventuelt kulepenn) og med ”trykte” bokstaver.

7. Fakturaerklæringer eller fakturaerklæringer EUR-MED skal ha original underskrift påført av eksportøren for hånd. Imidlertid, en godkjent eksportør i henhold til artikkel 23 kan fritas fra kravet om å undertegne slike erklæringer, forutsatt at han gir tollmyndighetene i eksportlandet en skriftlig garanti for at han påtar seg det fulle ansvar for enhver fakturaerklæring som identifiserer ham som om den var underskrevet av ham for hånd.

8. En fakturaerklæring eller en fakturaerklæring EUR-MED kan utferdiges av eksportøren i forbindelse med utførselen av de produkter den refererer seg til, eller etter utførselen under forutsetning av at den blir fremlagt for importlandet senest to år etter importtidspunktet for varene som det refererer til.

Artikkel 23

Godkjent eksportør

1. Tollmyndighetene i eksportlandet kan autorisere enhver eksportør, heretter benevnt ”godkjent eksportør”, som hyppig foretar eksporter av produkter i medhold av denne Avtalen, til å kunne utferdige fakturaerklæringer eller fakturaerklæringer EUR-MED uansett verdien av de berørte produktene. En eksportør som anmoder om en slik autorisasjon, skal på tilfredsstillende måte overfor tollmyndighetene kunne tilby alle nødvendige garantier for å bekrefte produktenes opprinnelsesstatus og likeledes oppfyllelsen av de øvrige vilkår i denne Protokoll.

2. Tollmyndighetene kan innvilge status som godkjent eksportør på de vilkår de anser nødvendig.

3. Tollmyndighetene skal gi den godkjente eksportøren et autorisasjonsnummer som skal fremkomme i fakturaerklæringen eller fakturaerklæringer EUR-MED.

4. Tollmyndighetene skal overvåke den godkjente eksportørens bruk av autorisasjonen.

5. Tollmyndighetene kan når som helst trekke autorisasjonen tilbake. Dette skal gjøres når den godkjente eksportøren ikke lenger tilbyr de garantier som er nevnt i nr. 1, ikke lenger oppfyller vilkårene nevnt i nr. 2 eller på annen måte gjør feilaktig bruk av autorisasjonen.

Artikkel 24

Gyldighet for opprinnelsesbevis

1. Et opprinnelsesbevis skal være gyldig i 4 måneder regnet fra utstedelsesdatoen i eksportlandet, og skal innenfor nevnte periode fremlegges for tollmyndighetene i importlandet.
2. Opprinnelsesbevis som er fremlagt for tollmyndighetene i importlandet etter sluttdatoen for gyldighetstiden angitt i nr. 1, kan godkjennes for innrømmelse av preferansebehandling i tilfeller der dokumentene ikke ble fremlagt i rett tid på grunn av ekstraordinære omstendigheter.
3. I andre tilfeller av for sen fremleggelse, kan tollmyndighetene i importlandet godkjenne opprinnelsesbevisene dersom produktene har blitt fremlagt før nevnte sluttdato.

Artikkel 25

Fremleggelse av opprinnelsesbevis

Opprinnelsesbevis skal fremlegges for tollmyndighetene i importlandet i samsvar med de prosedyrer som er fastsatt der. Disse myndigheter kan forlange en oversettelse av et opprinnelsesbevis, og de kan også kreve at innførselsdeklarasjonen ledsages av en erklæring fra importøren om at produktene oppfyller vilkårene i denne Protokoll.

Artikkel 26

Innførsel i delsendinger

Når demonterte eller usammensatte produkter som nevnt i alminnelig fortolkningsregel 2 bokstav a) i Det harmoniserte system og som hører under avsnitt XVI og XVII eller posisjon 73.08 og 94.06 i Det harmoniserte system, etter anmodning av importøren og på vilkår fastsatt av tollmyndighetene i den importerende avtalepart, innføres i delsendinger, skal et enkelt opprinnelsesbevis for slike produkter fremlegges for tollmyndighetene ved innførselen av den første delsendingen.

Artikkel 27

Fritak for opprinnelsesbevis

1. Produkter sendt som småsendinger fra privatperson til privatperson eller som medbringes av reisende som personlig bagasje, skal anses som opprinnelsesprodukter uten at det kreves fremlagt opprinnelsesbevis, forutsatt at importen av slike produkter ikke har handelsmessig karakter og at de har blitt erklært å oppfylle vilkårene i denne Protokoll og det ikke er tvil om riktigheten av en slik erklæring. I tilfeller hvor produktene er sendt pr. post, kan denne erklæringen gis på tolldeklarasjon CN22/CN23 eller på et ark papir vedheftet dette dokumentet.
2. Importen anses ikke å ha handelsmessig karakter når varene bare blir tilfeldig

importert og utelukkende er til personlig bruk for mottakerne eller de reisende eller deres familier og det tydelig fremgår av varenes art og mengde at de ikke er bestemt for handelsformål.

3. For småsendinger skal den samlede verdi av disse produktene ikke overstige EUR 500 og for produkter som utgjør del av reisendes personlige bagasje skal den samlede verdi av disse produktene ikke overstige EUR 1,200.

Artikkel 28

Grunnlagsdokumenter

Dokumenter nevnt i artikkel 17 nr. 3 og 22 nr. 3 brukt som bevis for at produkter omfattet av et varesertifikat EUR.1, et varesertifikat EUR-MED, en fakturaerklæring eller en fakturaerklæring EUR-MED kan anses som opprinnelsesprodukter i en EFTA-stat, i Libanon eller i et av de landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4 og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll, kan bl.a. bestå av følgende:

- a) konkrete bevis om de prosesser som er utført av eksportøren eller leverandøren for å fremstille de aktuelle varer, som fremkommer for eksempel av hans regnskaper eller intern bokføring;
- b) dokumenter som beviser opprinnelsesstatus på anvendte materialer, utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller i Libanon hvor disse dokumenter er anvendt i samsvar med nasjonal lovgivning;
- c) dokumenter som beviser bearbeiding eller foredling av materialer i en EFTA-stat eller i Libanon, utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller i Libanon hvor disse dokumentene er anvendt i samsvar med nasjonal lovgivning;
- d) varesertifikater EUR.1, varesertifikater EUR-MED, fakturaerklæringer og fakturaerklæringer EUR-MED som beviser opprinnelsesstatus på anvendte materialer, utstedt eller utferdiget i en EFTA-stat eller i Libanon i samsvar med denne Protokoll, eller i et av de andre landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4, i samsvar med opprinnelsesregler som er identiske med reglene i denne Protokoll;
- e) aktuelle bevis på bearbeiding eller foredling utført utenfor en EFTA-stat, Libanon eller de andre landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4 ved anvendelse av Artikkel 12, som beviser at vilkårene i denne artikkelen er oppfylt.

Artikkel 29

Oppbevaring av opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter

1. Den eksportør som søker om utstedelse av et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED skal oppbevare i minst 3 år dokumenter nevnt i artikkel 17 nr. 3.
2. Den eksportør som utferdiger en fakturaerklæring eller fakturaerklæring EUR-MED skal oppbevare i minst 3 år en kopi av den aktuelle fakturaerklæringen så vel som

dokumentene nevnt i artikkel 22 nr. 3.

3. Tollmyndighetene i eksportlandet som utsteder et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED skal oppbevare i minst 3 år søknadsskjemaet nevnt i artikkel 17 nr. 2.

4. Tollmyndighetene i importlandet skal oppbevare i minst 3 år de varesertifikater EUR.1, varesertifikater EUR-MED, fakturaerklæringer og fakturaerklæringer EUR-MED som har blitt fremlagt for dem.

Artikkel 30

Uoverensstemmelser og formelle feil

1. Oppdagelsen av mindre uoverensstemmelser mellom opplysninger gitt i opprinnelsesbeviset og opplysninger gitt i de dokumenter som er fremlagt for tollvesenet med sikte på tollbehandling av produkter ved innførsel, skal ikke i seg selv medføre at opprinnelsesbeviset blir kjent ugyldig, såfremt det blir behørig godtgjort at dette dokumentet stemmer overens med de fremlagte produkter.

2. Åpenbare formelle feil slik som skrivefeil på et opprinnelsesbevis bør ikke medføre at dokumentet blir avvist, med mindre disse feilene er egnet til å skape tvil om riktigheten av de opplysninger som er gitt i dokumentet.

Artikkel 31

Beløp uttrykt i euro

1. For anvendelse av bestemmelsene i artikkel 22 nr. 1 (b) og artikkel 27 nr. 3 i tilfeller hvor produktene er fakturert i en annen valuta enn euro, beløp i nasjonal valuta for landene og territoriene nevnt i Artikkel 3 og 4, skal beløpene i den nasjonale valutaen til det respektive eksportlandet som svarer til beløpene uttrykt i euro fastsettes hvert år av vedkommende land og territorier.

2. En forsendelse skal behandles i henhold til bestemmelsene i artikkel 22 nr. 1 (b) eller artikkel 27 nr. 3 når beløpene i faktureringsvalutaen er i samsvar med de beløp som er fastsatt av det berørte land.

3. De beløp som skal benyttes i en gitt nasjonal valuta, skal i den nasjonale valuta svare til beløpene uttrykt i euro på den første arbeidsdag i oktober og skal gjelde fra 1. januar det påfølgende år. Avtalepartene skal underrettes om de gjeldende beløp.

4. Et land kan avrunde opp eller ned det beløpet som er resultatet av omregningen av et beløp uttrykt i euro til landets nasjonale valuta. Det avrundede beløp kan ikke variere med mer enn 5 prosent i forhold til det beløp som følger av omregningen.

Et land kan, ved den årlige justeringen vist til i nr. 3, unnlate å endre beløp angitt i dets nasjonale valuta, som tilsvarer et beløp uttrykt i euro, dersom omregningen av beløpet, før en eventuell avrunding, resulterer i en økning på mindre enn 15 prosent i den nasjonale valuta. Beløp i den nasjonale valuta kan beholdes uendret dersom omregningen ville føre til en reduksjon i de beløpene som anvendes.

5. Beløpene uttrykt i euro skal gjennomgås på nytt av Underkomiteen for toll og opprinnelsessaker på anmodning fra en avtalepart. Under denne gjennomgangen skal Underkomiteen vurdere om det er ønskelig å opprettholde effekten av de angjeldende verdigrensene i reell forstand. For dette formål kan den bestemme å endre beløpene uttrykt i euro.

AVDELING VI METODER FOR ADMINISTRATIVT SAMARBEID

Artikkel 32 Gjensidig bistand

1. Tollmyndighetene i EFTA-statene og i Libanon skal gjennom EFTA-sekretariatet forsyne hverandre med prøver av avtrykk av de stempler som deres tollkontorer benytter ved utstedelse av varesertifikater EUR.1 og EUR-MED, og med adressene til tollmyndighetene som er ansvarlige for kontroll av disse varesertifikater, fakturaerklæringer og fakturaerklæringer EUR-MED.
2. For å sikre en korrekt anvendelse av denne Protokoll, skal EFTA-statene og Libanon bistå hverandre, gjennom deres respektive tolladministrasjoner, med å kontrollere (verifisere) ektheten til varesertifikater EUR.1, varesertifikater EUR-MED, fakturaerklæringer og fakturaerklæringer EUR-MED samt riktigheten av de opplysninger som er gitt i disse dokumentene.

Artikkel 33 Verifisering av opprinnelsesbevis

1. Etterskuddsvis verifiseringer av opprinnelsesbevis skal utføres når som helst dersom tollmyndighetene i den importerende avtalepart ønsker å kontrollere slike dokumenters ekthet, de omhandlede produkters opprinnelsesstatus eller hvorvidt de øvrige vilkår i denne Protokoll er oppfylt.
2. Ved anvendelse av bestemmelsene i nr. 1 skal tollmyndighetene i den importerende avtalepart returnere varesertifikatet EUR.1 eller EUR-MED og fakturaen, dersom denne har blitt fremlagt, fakturaerklæringen eller fakturaerklæringen EUR-MED, eller en kopi av disse dokumentene, til tollmyndighetene i eksportlandet, med opplysninger om årsakene til forespørselen. Alle opplysninger og dokumenter som er skaffet til veie og som tyder på at opplysningene gitt i opprinnelsesbeviset er uriktige, skal formidles til støtte for anmodningen om verifisering.
3. Verifiseringen skal utføres av tollmyndighetene i eksportlandet. For dette formål skal de ha rett til å kreve ethvert bevis og til å utføre enhver undersøkelse av eksportørens regnskaper eller enhver annen kontroll som de anser hensiktsmessig.
4. Dersom tollmyndighetene i importlandet beslutter å utsette innrømmelse av

preferansebehandling for de produkter som er dekket av det berørte opprinnelsesbevis i påvente av resultatene fra verifiseringen, skal de tilby å stille varene til fri rådighet for importøren avhengig av de forholdsregler som anses nødvendig.

5. De tollmyndigheter som anmoder om en verifisering skal meddeles resultatene av undersøkelsen så snart som mulig. Disse resultatene skal klart indikere hvorvidt dokumentene er ekte og om de berørte produkter kan anses som produkter med opprinnelse i en EFTA-stat, i Libanon eller et av de øvrige land og territorier nevnt i Artikkel 3 og 4 og oppfyller de øvrige vilkår i denne Protokoll.

6. I tilfeller der et svar ikke er mottatt innen 10 måneder etter datoen for tidspunktet for en anmodning om verifisering eller dersom svaret ikke inneholder tilstrekkelig informasjon til å kunne fastslå dokumentets ekthet eller produktenes egentlige opprinnelse, skal de anmodende tollmyndigheter, unntatt når det er spesielle omstendigheter, ha rett til å nekte berettigelse til preferanse.

Artikkel 34 Tvisteløsning

Tvister som oppstår i forbindelse med verifiseringsprosedyrene i artikkel 33, som ikke kan avgjøres av de tollmyndigheter som anmoder om en verifisering og de tollmyndigheter som er ansvarlige for å utføre denne verifiseringen, eller som reiser et spørsmål med hensyn til fortolkningen av denne Protokoll, skal fremlegges for Den blandede komité.

Tvister mellom importøren og tollmyndighetene i den importerende avtalepart skal styres av lovgivningen i denne avtalepart.

Artikkel 35 Straffetiltak

Det skal anvendes straffetiltak mot enhver person som utferdiger eller medvirker til utferdigelse av et dokument som inneholder uriktige opplysninger i den hensikt å oppnå preferansebehandling.

Artikkel 36 Frisoner

1. EFTA-statene og Libanon skal ta alle nødvendige skritt for å sikre at produkter handlet med under dekke av et opprinnelsesbevis og som under transporten legges inn i en frisoner beliggende i deres territorium, ikke blir erstattet av andre varer og at de ikke gjennomgår andre operasjoner enn normalt for å hindre dem i å bli forringet.

2. Som unntak fra bestemmelsene i nr. 1, når produkter med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Libanon innføres til en frisoner under dekke av et opprinnelsesbevis og gjennomgår behandling eller foredling, skal de berørte myndigheter på eksportørens anmodning utstede et nytt varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED, dersom den

gjennomførte behandling eller foredling er i samsvar med bestemmelsene i denne Protokoll.

AVDELING VII SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 37 Underkomité for toll og opprinnelsessaker

1. En underkomité av Den blandede komité, for toll og opprinnelsessaker opprettes herved.
2. Underkomiteens oppgaver skal være å utveksle opplysninger, vurdere utviklinger, forberede og koordinere posisjoner, forberede tekniske endringer i opprinnelsesreglene og bistå Den blandede komité med hensyn til:
 - a) opprinnelsesregler og administrativt samarbeid som fastsatt i denne Protokoll;
 - b) andre saker som Den blandede komité legger frem for underkomiteen.
 - c) Underkomiteen skal rapportere til Den blandede komité. Underkomiteen kan fremsette anbefalinger overfor Den blandede komité i saker som er knyttet til dens oppgaver.
3. Underkomiteen skal handle ved samstemmighet. Ledelsen av underkomiteen skal alternere mellom en representant for en EFTA-stat og Libanon for en tidsperiode man blir enige om. Lederen skal velges på det første møtet i underkomiteen.
4. Underkomiteen skal møtes så ofte som nødvendig. Det kan innkalles til møte av Den blandede komité, av lederen for underkomiteen på eget initiativ eller på anmodning av enhver avtalepart. Møtestedet skal alternere mellom Libanon og en EFTA-stat.
5. Til hvert møte skal lederen i samråd med alle avtaleparter utarbeide en foreløpig dagsorden, som normalt skal sendes avtalepartene senest to uker før møtet.

Artikkel 38 Varer i transitt eller på lager

Bestemmelsene i denne Avtalen kan anvendes overfor varer som oppfyller bestemmelsene i denne Protokoll og som på datoen for ikrafttredelse av denne Avtale enten befinner seg i transitt eller er i en EFTA-stat eller i Libanon for midlertidig lagring på et tollager eller i en frisone, såfremt det innen fire måneder fra nevnte dato fremlegges for tollmyndighetene i importlandet et varesertifikat EUR.1 eller EUR-MED utstedt i etterhånd av tollmyndighetene i eksportlandet sammen med de dokumenter viser at varene har blitt transportert direkte i henhold til bestemmelsene i Artikkel 13.

Artikkel 39
Vedlegg

Vedleggene til denne Protokoll skal utgjøre en integrert del av den.

VEDLEGG I TIL PROTOKOLL B

Innledende anmerkninger til listen i Vedlegg II

Anmerkning 1:

Listen fastsetter for alle varer, de vilkår som kreves oppfylt for at varene kan anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet i henhold til artikkel 6 i denne Protokoll.

Anmerkning 2:

- 2.1 De to første kolonnene i listen beskriver den fremstilte vare. Den første kolonnen inneholder posisjonsnummeret eller kapittelnummeret i Det harmoniserte system og den andre kolonnen inneholder den varebeskrivelse som er anvendt i dette systemet for berørt posisjon eller kapittel. For hver anførsel i de to første kolonnene er det fastsatt en regel i kolonne 3 eller 4. Når anførselen i første kolonne, i noen tilfeller, begynner med bokstavene "ex", betyr dette at reglene i kolonne 3 eller 4 bare gjelder for den delen av posisjonen som er beskrevet i kolonne 2.
- 2.2 Når flere posisjonsnummer er gruppert sammen eller et kapittelnummer er angitt i kolonne 1 og varebeskrivelsene i kolonne 2 derfor er angitt i generelle vendinger, gjelder de tilhørende regler i kolonne 3 eller 4 for alle produkter som i Det harmoniserte system er tariffert under slike posisjoner i kapitlet, eller i enhver av de posisjoner som er gruppert sammen i kolonne 1.
- 2.3 Når det er forskjellige regler i listen for ulike produkter under en posisjon, angir hvert strekpunkt varebeskrivelsen for vedkommende del av posisjonen som er dekket av de tilhørende regler i kolonne 3 eller 4.
- 2.4 Når det for en anførsel i de to første kolonnene er fastsatt en regel i både kolonne 3 og 4, kan eksportøren velge, som et alternativ, å anvende regelen gitt i kolonne 3 eller den som er gitt i kolonne 4. Dersom ingen opprinnelsesregel finnes i kolonne 4, må regelen i kolonne 3 anvendes.

Anmerkning 3:

- 3.1 Bestemmelsene i artikkel 6 i denne Protokoll, vedrørende produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus og som benyttes i fremstillingen av andre produkter, gjelder uten hensyn til om slike produkter har blitt produsert i den samme fabrikken eller i en annen fabrikk i en avtalepart.

Eksempel:

En maskin under posisjon 84.07, der regelen fastsetter at verdien av ikke-opprinnelsesmaterialer som kan benyttes ikke må overstige 40 % av ferdigvarens

pris fra fabrikk, er fremstilt av "annet levert stål i form av råsmidde emner" under posisjon ex 72.24.

Dersom dette smiemnet er smidd i vedkommende avtalepart av en blokk (ingot) uten opprinnelsesstatus, har smiemnet allerede oppnådd opprinnelsesstatus i kraft av regelen for posisjon ex 72.24 i listen. Smiemnet kan siden inngå som opprinnelsesprodukt i verdiberegningen for maskinen uavhengig av om den er fremstilt i den samme bedriften eller i en annen bedrift vedkommende avtalepart. Verdien av blokken uten opprinnelsesstatus blir følgelig ikke kalkulert med når verdien av de medgåtte ikke-opprinnelsesprodukter legges sammen.

- 3.2 Regelen i listen beskriver det minimum av bearbeiding eller foredling som kreves, og en videre bearbeiding eller foredling gir også opprinnelsesstatus; omvendt, vil mindre bearbeiding eller foredling ikke gi opprinnelsesstatus. Dersom en regel sier at ikke-opprinnelsesprodukter bearbeidet eller foredlet til et bestemt nivå kan benyttes i produksjonen, er bruken av slike materialer på et tidligere trinn i produksjonen tillatt og bruken av slike materialer på et senere trinn er ikke tillatt.
- 3.3 Med forbehold for nr. 3.2, når en regel fastsetter at "materialer fra enhver posisjon" kan anvendes, kan materialer fra samme posisjon som produktet også anvendes, under forutsetning av at eventuelle andre spesielle begrensninger inntatt i listeregelen er overholdt.

Med uttrykket "fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon ..." eller "fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra samme posisjon som produktet" menes imidlertid, når det gjelder materialer tariffert under samme posisjon som produktet, at kun materialer med en annen beskrivelse enn produktet som angitt i kolonne 2, kan anvendes.

- 3.4 Når en regel i listen fastsetter at en vare kan fremstilles fra flere enn ett materiale, menes at ethvert av eller flere av disse materialene kan benyttes. Det kreves ikke at alle skal benyttes.

Eksempel:

Regelen for tekstilstoffer som hører under posisjonene 52.08 til 52.12, sier at naturlige fibrer kan benyttes og at bl.a. kjemiske materialer også kan benyttes. Dette betyr ikke at begge må benyttes; det er mulig å benytte det ene eller det andre eller begge to.

- 3.5 Når en regel i listen fastsetter at en vare må være fremstilt av et bestemt materiale, hindrer dette vilkåret selvsagt ikke bruk av andre materialer som på grunn av deres naturlige beskaffenhet ikke kan tilfredsstille regelen. (Se også anmerkning 6.2 i forbindelse med tekstiler).

Eksempel:

Regelen for tilberedte næringsmidler som hører under posisjon 19.04 som spesielt utelukker bruk av korn og produkter derav, hindrer ikke bruk av mineralsalter, kjemikalier og andre tilsetningsstoffer som ikke er fremstilt av korn.

Imidlertid gjelder dette ikke for produkter som, selv om de ikke kan fremstilles av det bestemte materiale nevnt i listen, kan fremstilles av et materiale av samme beskaffenhet på et tidligere trinn i produksjonen.

Eksempel:

I de tilfeller hvor klær som hører under kapittel 62, er fremstilt av fiberduk, og bare garn av ikke-opprinnelse er tillatt som utgangsmateriale for denne type vare, er det imidlertid ikke tillatt å starte produksjonen fra fiberduk selv om fiberduk vanligvis ikke kan fremstilles av garn. I slike tilfeller skal utgangsmaterialet vanligvis være slik det fremstår på produksjonstrinnet før garn, dvs. som fibrer.

- 3.6 Dersom det i en regel i listen er angitt to prosentsetser for maksimumsverdien av ikke-opprinnelsesmaterialer som kan benyttes, kan disse prosentsetsene ikke legges sammen. Maksimumsverdien for alle ikke-opprinnelsesmaterialer som er benyttet kan aldri overstige den høyeste prosentsetsen som er angitt. Videre, må ikke de enkelte prosentsetsene overstiges for de bestemte materialer de gjelder for.

Anmerkning 4:

- 4.1 Uttrykket "naturfibrer" er brukt i listen for å vise til andre fibrer enn kunstige eller syntetiske fibrer. Uttrykket er begrenset til å gjelde stadiet før spinning foretas, medregnet avfall, og med mindre annet er fastsatt, omfatter det fibrer som er blitt kardet, kjemmet eller behandlet på annen måte, men ikke spunnet.
- 4.2 Uttrykket "naturfibrer" omfatter tagl under posisjon 05.03, silke under posisjon 50.02 og 50.03, og likeledes ullfibre, fine eller grove dyrehår under posisjonene 51.01 til 51.05, bomullsfibre under posisjonene 52.01 til 52.03 og de andre vegetabiliske fibre under posisjonene 53.01 til 53.05.
- 4.3 Uttrykkene "spinnmasse", "kjemiske materialer" og "materialer til fremstilling av papir" er brukt i listen for å beskrive materialer som ikke er tariffert i kapittel 50 til 63, som kan anvendes til fremstilling av kunstige-, syntetiske- eller papirfibrer eller garn.
- 4.4 Uttrykket "syntetiske eller kunstige stapelfibrer" er brukt i listen for å vise til syntetisk eller kunstig fiberkabel, stapelfibrer eller avfall, under posisjonene 55.01 til 55.07.

Anmerkning 5:

- 5.1 Dersom det for et gitt produkt i listen er henvist til denne anmerkning, skal vilkårene fastsatt i kolonne 3 ikke gjelde for noen basis-tekstilmaterialer anvendt ved fremstillingen av dette produktet, som til sammen utgjør 8 % eller mindre av den totale vekten av alle basis-tekstilmaterialene som er benyttet. (Se også etterfølgende anmerkning 5.3 og 5.4).
- 5.2 Imidlertid, toleransen nevnt i anmerkning 5.1 kan bare anvendes for blandede produkter som har blitt fremstilt av to eller flere basis-tekstilmaterialer.

Følgende er basis-tekstilmaterialer:

- silke,
- ull,
- grove dyrehår,
- fine dyrehår,
- tagl,
- bomull,
- materialer til fremstilling av papir samt papir,
- lin,
- hamp,
- jute og andre tekstilfibrer av bast,
- sisal og andre tekstilfibrer av slekten *Agave*,
- kokos-, abaca-, rami- og andre vegetabiliske tekstilfibrer,
- syntetiske filamenter,
- kunstige filamenter,
- strømlende filamenter,
- syntetiske stapelfibrer av polypropylen,
- syntetiske stapelfibrer av polyester,
- syntetiske stapelfibrer av polyamid,
- syntetiske stapelfibrer av polyakrylonitril,
- syntetiske stapelfibrer av polyimid,
- syntetiske stapelfibrer av polytetrafluoretylen,
- syntetiske stapelfibrer av polyfenylensulfid,
- syntetiske stapelfibrer av polyvinylklorid,
- andre syntetiske stapelfibrer,
- kunstige stapelfibrer av viskose,
- andre kunstige stapelfibre,
- garn fremstilt av polyuretan, segmentert med fleksible segmenter av polyeter, også omspunnet,
- garn fremstilt av polyuretan, segmentert med fleksible segmenter av polyester, også omspunnet,
- produkter fra posisjon 56.05 (metallisert garn) som inneholder strimler med en kjerne av aluminiumsfolie eller en kjerne av plastfilm også dekket av aluminiumspulver, med bredde høyst 5 mm, limt mellom to plastfilmer med gjennomsiktig eller farget lim,
- andre produkter fra posisjon 56.05.

Eksempel:

Et garn under posisjon 52.05 fremstilt av bomullsfibrer under posisjon 52.03 og syntetiske stapelfibrer under posisjon 55.06 er et blandingsgarn. Derfor kan syntetiske stapelfibrer som ikke oppfyller opprinnelsesreglene (som i dette tilfellet krever fremstilling fra kjemiske materialer eller spinnmasse) anvendes i en mengde opp til 10 % av vekten av garnet.

Eksempel:

En vevnad av ull under posisjon 51.12 fremstilt av ullgarn under posisjon 51.07 og syntetisk garn av stapelfibrer under posisjon 55.09, er en blandingsvevnad. Derfor kan syntetisk garn som ikke oppfyller opprinnelsesreglene (som i dette tilfellet krever fremstilling fra kjemiske materialer eller spinnmasse), eller ullgarn som ikke oppfyller opprinnelsesreglene (som i dette tilfellet krever fremstilling fra naturlige fibrer, ikke karded, kjemmet eller på annen måte klargjort for spinning) eller en blanding av disse anvendes i en mengde opp til 10 % av vekten av vevnaden.

Eksempel:

Tuftede tekstilstoffer under posisjon 58.02 fremstilt av bomullsgarn under posisjon 52.05 og bomullsvevnad under posisjon 52.10 er bare et blandingsprodukt dersom bomullsvevnaden selv er en blandingsvevnad som er fremstilt av garn som hører under to forskjellige posisjoner eller dersom det anvendte bomullsgarnet selv er blandet.

Eksempel:

Dersom det omhandlede tuftede tekstilstoffet hadde vært fremstilt av bomullsgarn under posisjon 52.05 og syntetisk vevnad under posisjon 54.07, er de anvendte garnene to forskjellige basis-tekstilmaterialer og det tuftede tekstilstoffet er følgelig et blandingsprodukt.

- 5.3 For produkter inneholdende "garn fremstilt av polyuretan, segmentert med fleksible segmenter av polyeter, også omspunnet", er toleransen 20 % for dette garnet.
- 5.4 For produkter inneholdende "strimler med en kjerne av aluminiumsfolie eller en kjerne av plastfilm også dekket av aluminiumspulver, med bredde høyest 5 mm, limt mellom to plastfilmer", er toleransen 30 % for disse strimlene.

Anmerkning 6:

- 6.1 For tekstilprodukter som i listen er merket med en fotnote som henviser til denne anmerkning, kan tekstilmaterialer, med unntak av fôr og skredderlerret, som ikke tilfredsstiller regelen i kolonne 3 i listen for den aktuelle ferdigvaren, anvendes forutsatt at de skifter posisjon og verdien av dem ikke overstiger 8 % av ferdigvarens pris fra fabrikk.
- 6.2 Med forbehold for anmerkning 6.3, kan materialer som ikke hører under kapittel 50 til 63, benyttes fritt i fremstilling av tekstilprodukter, også om de inneholder tekstiler.

Eksempel:

Dersom en regel i listen sier at det for en bestemt tekstilartikkel, f.eks. en bukse, må anvendes garn, hindrer ikke dette bruk av metallartikler, f.eks. knapper, fordi knapper ikke hører under kapittel 50 til 63. Av samme grunn forhindres ikke bruken av glidelås selv om glidelåser normalt inneholder tekstiler.

- 6.3 Der en prosentregel gjelder, må verdien av materialer som ikke hører under kapittel 50 til 63 regnes med når verdien av medgåtte ikke-opprinnelsesmaterialer skal beregnes.

Anmerkning 7:

- 7.1 Som ”spesielle prosesser” under posisjonene ex 27.07, 27.13 til 27.15, ex 29.01, ex 29.02 og ex 34.03, anses følgende:

- a) vakuumdestillasjon;
- b) omdestillasjon ved en meget nøyaktig fraksjoneringsprosess;
- c) krakking;
- d) omforming;
- e) ekstraksjon ved hjelp av selektive løsningsmidler;
- f) en prosess som omfatter samtlige følgende behandlinger: bearbeiding med konsentrert svovelsyre, oleum (rykende svovelsyre) eller svoveltrioksid; nøytralisering med alkaliske stoffer, bleiking og rensing med naturlig aktiv jord, aktivert jord, aktivert kull eller bauxitt;
- g) polymerisasjon;
- h) alkylering;
- i) isomerisasjon.

- 7.2 Som ”spesielle prosesser” under posisjonene ex 27.10, 27.11 og 27.12, anses følgende:

- a) vakuumdestillasjon;
 - b) omdestillasjon ved en meget nøyaktig fraksjoneringsprosess⁴;
 - c) krakking;
 - d) omforming;
 - e) ekstraksjon ved hjelp av selektive løsningsmidler;
 - f) en prosess som omfatter alle de følgende behandlinger: bearbeiding med konsentrert svovelsyre, oleum (rykende svovelsyre) eller svoveltrioksid; nøytralisering med alkaliske stoffer, bleiking og rensing med naturlig aktiv jord, aktivert jord, aktivert kull eller bauxitt;
 - g) polymerisasjon;
 - h) alkylering;
 - ij) isomerisasjon;
 - k) når det gjelder tungoljer som tariffes under posisjon ex 27.10: avsvovling med hydrogen som innebærer minst 85 % reduksjon av svovelinnholdet i det bearbejdede produkt (metode ASTM D 1266-59 T);
 - l) når det gjelder produkter som tariffes under posisjon 27.10: avparafinering (avvoksing) på annen måte enn ved filtrering;
-

- m) når det gjelder tungoljer som tariffes under posisjon ex 27.10: behandling med hydrogen ved et trykk på over 20 bar og en temperatur på over 250° C sammen med bruk av en katalysator, dersom hydrogenet danner et aktivt element i en kjemisk reaksjon og ikke bare anvendes som middel til avsvovling. Videre hydrogenering av smøreoljer under posisjon ex 27.10 (f.eks. hydrofinishing eller avfarging) for særlig å forbedre farge eller stabilitet, skal imidlertid ikke regnes som en spesiell prosess;
 - n) når det gjelder fyringsoljer som tariffes under posisjon ex 27.10: atmosfærisk destillasjon, under forutsetning av at mindre enn 30 volumprosent av disse produktene destillerer (inklusive destilleringstap) ved 300° C i henhold til ASTM D 86-metoden;
 - o) når det gjelder andre tungoljer enn gassoljer eller fyringsoljer som tariffes under posisjon ex 27.10: bearbeiding gjennom elektrisk høyfrekvensutladning;
 - p) når det gjelder andre råoljeprodukter enn vaselin, ozokeritt, montanvoks eller torrvoks, parafinvoks som inneholder mindre enn 0,75 vektprosent olje som kun tariffes under ex 27.12, avfetting ved krystallisering.
- 7.3 Når det gjelder varer under posisjonene ex 27.07, 27.13 til 27.15, ex 29.01, ex 29.02 og ex 34.03, skal enkle operasjoner som rensing, dekantering, avsalting, vannseparering, filtrering, farging, merking, blanding av produkter med ulikt svovelinnhold for å oppnå et bestemt svovelinnhold, eller kombinasjoner av disse eller liknende prosesser, ikke gi status som opprinnelsesprodukter.

VEDLEGG II TIL PROTOKOLL B

LISTE OVER BEARBEIDING ELLER FOREDLING SOM KREVES UTFØRT PÅ IKKE-OPPRINNELSESMATERIALER FOR AT DET FREMSTILTE PRODUKT KAN OPPNÅ OPPRINNELSESSTATUS

Ikke alle de produkter som er oppført i listen er omfattet av avtalen.
Det er derfor nødvendig å vurdere også de andre deler av avtalen.

Posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling utført på ikke-opprinnelsesmaterialer som gir opprinnelsesstatus		
(1)	(2)	(3)	eller	(4)
kapittel 1	Levende dyr	Alle anvendte dyr fra kapittel 1 må være fremstilt i sin helhet		
kapittel 2	Kjøtt og spiselig slakteavfall	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 1 og 2 må være fremstilt i sin helhet		
kapittel 3	Fisk og krepsdyr, bløtdyr og andre virvel-løse dyr som lever i vann	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 3 må være fremstilt i sin helhet		
ex kapittel 4	Melk og meieriprodukter; fugleegg; naturlig honning; spiselige produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 4 må være fremstilt i sin helhet		
04.03	Kjernermeik, kulturmilk (surmilk) og rømme, yoghurt, kefir og annen gjæret eller syrnet melk og fløte, også konsentrert, med eller uten tilsetning av sukker, annet søtningsstoff eller smaksstoff eller med innhold av frukt, nøtter eller kakao	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer fra kapittel 4 må være fremstilt i sin helhet, og - alle anvendte fruktsafter (unntatt safter av ananas, lime eller grapefrukt) fra posisjon 20.09 allerede må være opprinnelsesprodukter, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk		
ex kapittel 5	Produkter av animalsk opprinnelse, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 5 må være fremstilt i sin helhet		
ex 05.02	Behandlet bust og hår av svin eller villsvin	Rengjøring, desinfisering, sortering og utglatting av bust og hår		
kapittel 6	Levende trær og andre planter; løker, røtter og liknende; avskårne blomster og blad til pryde	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer fra kapittel 6 må være fremstilt i sin helhet, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk		
kapittel 7	Grønnsaker, røtter og knoller, spiselige	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 7 må være		

		fremstilt i sin helhet
kapittel 8	Spiselige frukter og nøtter; skall av sitrusfrukter eller meloner	Fremstilling hvor: - alle anvendte frukter og nøtter må være fremstilt i sin helhet, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 9	Kaffe, te, maté og krydderier; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 9 må være fremstilt i sin helhet
09.01	Kaffe, også brent eller koffeinfri; skall og hinner av kaffe; kaffeerstatninger med innhold av kaffe, uansett blandingsforhold	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon
09.02	Te, også tilsatt smaksstoffer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon
ex 09.10	Krydderblandinger	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon
kapittel 10	Korn	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 10 må være fremstilt i sin helhet
ex kapittel 11	Mølleprodukter; malt; stivelse; inulin; gluten av hvete; unntatt:	Fremstilling hvor alt anvendt korn, spiselige grønnsaker, røtter og rotknoller fra posisjon 07.14, eller alle anvendte frukter, må være fremstilt i sin helhet
ex 11.06	Mel og pulver av tørkede belgfrukter som hører under posisjon 07.13	Tørking og maling av belgfrukter fra posisjon 07.08
kapittel 12	Oljeholdige frø og frukter; forskjellige andre frø og frukter; planter til industriell eller medisinsk bruk; halm og förplanter	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 12 må være fremstilt i sin helhet
13.01	Skjellakk og liknende; naturlige gummier, harpikser, gummi-harpikser og oleoresiner (f.eks. balsamer)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra posisjon 13.01 ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
13.02	Vegetabiliske safter og ekstrakter; pektinstoffer, pektinater og pektater; agar-agar og annet planteslim samt andre fortykningsmidler, også modifiserte, utvunnet av vegetabiliske stoffer: - planteslim og fortykningsmidler, modifiserte, utvunnet av vegetabiliske stoffer - andre	Fremstilling fra ikke-modifisert planteslim og fortykningsmidler Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
kapittel 14	Vegetabiliske flettematerialer; vegetabiliske produkter, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 14 må være fremstilt i sin helhet
ex kapittel 15	Animalske og vegetabiliske oljer og fettstoffer samt spaltningsprodukter derav; tilberedt spisefett; animalsk og vegetabilisk voks; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
15.01	Svinefett (herunder smult) og fjærfefett, unntatt det som hører under posisjon 02.09 eller 15.03: - fett fra bein eller avfall	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt de fra

		posisjonene 02.03, 02.06 eller 02.07, eller bein fra posisjon 05.06
	- andre	Fremstilling fra kjøtt eller spiselig slakteavfall fra svin fra posisjonene 02.03 eller 02.06, eller kjøtt og spiselig avfall av fjærfe fra posisjon 02.07
15.02	Talg og annet fett av storfe, sauer eller geiter, unntatt det som hører under posisjon 15.03:	
	- fett fra bein eller avfall	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt materialer fra posisjonene 02.01, 02.02, 02.04 eller 02.06, eller bein fra posisjon 05.06
	- andre	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 2 må være fremstilt i sin helhet
15.04	Fett og oljer samt deres fraksjoner, av fisk eller sjøpattedyr, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede:	
	- faste fraksjoner	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 15.04
	- annet	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 2 og 3 må være fremstilt i sin helhet
ex 15.05	Raffinert lanolin	Fremstilling fra rått ullfett fra posisjon 15.05
15.06	Andre animalske fettstoffer og oljer samt deres fraksjoner, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede:	
	- faste fraksjoner	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 15.06
	- andre	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 2 må være fremstilt i sin helhet
15.07 til 15.15	Vegetabiliske oljer og deres fraksjoner:	
	- soyaolje, jordnøttolje, palmeolje, kokos-olje, palmekjerneolje, babassuolje, treolje og oiticicaolje, myrtelvoks og japanvoks, jojobaolje og oljer til teknisk eller industriell bruk, unntatt oljer brukt til fremstilling av næringsmidler	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
	- faste fraksjoner, med unntak av faste fraksjoner av jojobaolje	Fremstilling fra andre materialer fra posisjonene 15.07 til 15.15
	- andre	Fremstilling hvor alle anvendte vegetabiliske materialer må være fremstilt i sin helhet
15.16	Animalske eller vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, helt eller delvis hydrogenerte, interforestrede, reforestrede eller elaidinerte, også raffinerte, men ikke videre bearbeidde	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer fra kapittel 2 må være fremstilt i sin helhet, og - alle anvendte vegetabiliske materialer må være fremstilt i sin helhet. Imidlertid kan materialer fra posisjonene 15.07, 15.08, 15.11 og 15.13 anvendes

15.17	Margarin; spiselige blandinger og produkter av animalske eller vegetabiliske fettstoffer og oljer, eller av fraksjoner av forskjellige fettstoffer og oljer som hører under dette kapittel, unntatt spiselige fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, som hører under posisjon 15.16	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer fra kapittel 2 og 4 må være fremstilt i sin helhet, og - alle anvendte vegetabiliske materialer må være fremstilt i sin helhet. Imidlertid kan materialer fra posisjonene 15.07, 15.08, 15.11 og 15.13 anvendes
kapittel 16	Produkter av kjøtt, flekk, fisk, krepsdyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann	Fremstilling fra dyr fra kapittel 1. Alle anvendte materialer fra kapittel 3 må være fremstilt i sin helhet
ex kapittel 17	Sukker og sukkervarer; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 17.01	Rør- og betesukker samt kjemisk ren sakkarose, i fast form, med tilsetning av smaks- eller fargestoffer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
17.02	Annet sukker, herunder kjemisk ren laktose, maltose, glukose og fruktose, i fast form; sirup og andre sukkeropløsninger uten tilsetning av smaks- eller fargestoffer; kunsthonning, også blandet med naturlig honning; karamell: <ul style="list-style-type: none"> - kjemisk ren maltose og fruktose - annet sukker i fast form, tilsatt smaks- eller fargestoffer - andre 	<p>Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 17.02</p> <p>Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p> <p>Fremstilling hvor alle anvendte materialer må være opprinnelsesprodukter</p>
ex 17.03	Melasse fremstilt ved utvinning eller raffinering av sukker, med tilsetning av smaks- eller fargestoffer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
17.04	Sukkervarer (herunder hvit sjokolade), uten innhold av kakao	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
kapittel 18	Kakao og varer derav	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
19.01	Maltekstrakt; næringsmidler av mel, stivelse eller maltekstrakt, som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 40 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; næringsmidler av varer som hører under posisjonene 04.01 til 04.04, og som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 5 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted:	

	- maltekstrakt	Fremstilling fra korn fra kapittel 10
	- ellers	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
19.02	Pasta, også kokt eller fylt (med kjøtt eller andre produkter) eller tilberedt på annen måte, f.eks. spaghetti, makaroni, nudler, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, også tilberedt: <ul style="list-style-type: none"> - inneholdende høyst 20 vektprosent kjøtt, slakteavfall, fisk, krepsdyr eller bløtdyr - inneholdende mer enn 20 vektprosent kjøtt, slakteavfall, fisk, krepsdyr eller bløtdyr 	Fremstilling hvor alt anvendt korn og produkter derav (unntatt durumhvete og produkter derav) må være fremstilt i sin helhet <p>Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alt anvendt korn og produkter derav (unntatt durumhvete og produkter derav) må være fremstilt i sin helhet, og - alle anvendte materialer fra kapittel 2 og 3 må være fremstilt i sin helhet </p>
19.03	Tapioka og tapiokaerstatninger fremstilt av stivelse, i form av flak, gryn, perler eller liknende	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt potetstivelse fra posisjon 11.08
19.04	Næringsmidler tilberedt ved oppusting eller steking av korn eller kornprodukter (f.eks. ”corn flakes”); korn (unntatt mais), i form av gryn eller flak eller annet bearbeidd korn (unntatt mel), forkokt eller tilberedt på annen måte, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling: <ul style="list-style-type: none"> - Fra materialer som ikke tariffes under posisjon 18.06, og - Hvor alt anvendt korn og mel (med unntak av durumhvete og produkter derav og <i>Zea indurata maize</i>) må være fremstilt i sin helhet og - Hvor verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
19.05	Brød, kaker, kjeks og annet bakverk, også med innhold av kakao; alterbrød, tomme kapsler til farmasøytisk bruk, forseglingsoblater og liknende varer av mel eller stivelse	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt fra materialer fra kapittel 11
ex kapittel 20	Produkter av grønnsaker, frukter, nøtter og andre plantedeler; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte frukter, nøtter eller grønnsaker må være fremstilt i sin helhet
ex 20.01	Jams, søtpoteter og liknende spiselige plantedeler inneholdende 5 minst vektprosent stivelse, tilberedt eller konservert med eddik eller eddiksyre	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 20.04 og ex 20.05	Poteter i form av mel eller flak; tilberedt eller konservert på annen måte enn med eddik eller eddiksyre	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
20.06	Grønnsaker, frukter, nøtter, fruktskall og andre plantedeler, kandiserte, glasserte eller på liknende måte tilberedte med sukker	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
20.07	Syltetøy, fruktgele, marmelade samt puré	Fremstilling hvor:

	og pasta av frukter eller nøtter, fremstilt ved koking eller annen varmebehandling, også tilsatt sukker eller annet søtningsstoff	<ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 20.08	<ul style="list-style-type: none"> - nøtter, uten tilsetninger av sukker eller alkohol 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte nøtter og oljefrø fra posisjonene 08.01, 08.02 og 12.02 til 12.07 overstiger 60% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	<ul style="list-style-type: none"> - peanøttsmør, blandinger basert på kornprodukter; palmehjerter; mais 	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
	<ul style="list-style-type: none"> - andre, med unntak for frukter og nøtter kokt på annen måte enn med damp eller vann, ikke inneholdende sukker, fryste 	<p>Fremstilling hvor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
20.09	Frukt- og grønnsaksafters (herunder druemost), ugjærede og ikke tilsatt alkohol, også tilsatt sukker eller annet søtningsstoff	<p>Fremstilling hvor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 21	Forskjellige tilberedte næringsmidler; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
21.01	Ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe, te eller maté; brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav	<p>Fremstilling hvor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - alle anvendte sikorirøtter må være fremstilt i sin helhet
21.03	Sauser og preparater for tillaging av sauser; tilberedte smaksstoffer; sennepsmel og tilberedt sennep:	
	<ul style="list-style-type: none"> - sauser og preparater for tillaging av sauser; tilberedte smaksstoffer 	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan sennepsmel eller tilberedt sennep anvendes
	<ul style="list-style-type: none"> - sennepsmel og tilberedt sennep 	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon
ex 21.04	Supper og buljonger samt preparater for tillaging av supper og buljonger	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt tilberedte eller konserverte grønnsaker fra posisjonene 20.02 til 20.05
21.06	Tilberedte næringsmidler, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	<p>Fremstilling hvor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 22	Drikkevarer, etylalkohol og eddik; unntatt:	<p>Fremstilling hvor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - alle anvendte druer eller materialer fra druer må være fremstilt i sin helhet

22.02	Vann, herunder mineralvann og karbonisert vann, tilsatt sukker, andre søtningsstoffer eller smaksstoffer, og andre alkoholfrie drikkevarer, unntatt frukt- og grønnsaksafter som hører under posisjon 20.09	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 17 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - alle anvendte fruktsafter (unntatt safter av ananas, lime og grapefrukt) er opprinnelsesprodukter
22.07	Udenaturert etylalkohol med alkoholstyrke minst 80 vol.%; etylalkohol og brennevin, denaturert, uansett styrke	Fremstilling fra: <ul style="list-style-type: none"> - materialer som ikke tariffes under posisjonene 22.07 eller 22.08, og - hvor alle anvendte druer eller materialer fra druer må være fremstilt i sin helhet, eller hvis alle andre anvendte materialer har opprinnelsesstatus, kan arrak opp til 5 volumprosent anvendes
22.08	Udenaturert etylalkohol med alkoholstyrke under 80 vol.%; likør og annet brennevin	Fremstilling: <ul style="list-style-type: none"> - fra materialer som ikke tariffes under posisjonene 22.07 eller 22.08, og - hvor alle anvendte druer eller materialer fra druer må være fremstilt i sin helhet, eller hvis alle andre anvendte materialer har opprinnelsesstatus, kan arrak opp til 5 volumprosent anvendes
ex kapittel 23	Reststoffer og avfall fra næringsmiddelindustrien; tilberedt dyrefôr; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 23.01	Mel av hvalkjøtt; mel og pelleter av fisk, krepsdyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann, utjenlig til menneskeføde	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 2 og 3 må være fremstilt i sin helhet
ex 23.03	Reststoffer fra stivelsesfremstilling av mais (med unntak av konsentrert maisstøp vann), med et proteininnhold beregnet av tørrstoffs substansen på mer enn 40 vektprosent	Fremstilling hvor all anvendt mais må være fremstilt i sin helhet
ex 23.06	Oljekaker og andre faste reststoffer fra ekstraksjon av olivenolje, inneholdende mer enn 3 vektprosent olivenolje	Fremstilling hvor all anvendt oliven må være fremstilt i sin helhet
23.09	Tilberedte produkter av det slag som brukes til dyrefôr	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte kornprodukter, sukker eller melasse, kjøtt eller melk må være opprinnelsesprodukter, og - alle anvendte materialer fra kapittel 3 må være fremstilt i sin helhet
ex kapittel 24	Tobakk og varer fremstilt av tobakkerstatninger; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 24 må være fremstilt i sin helhet
24.02	Sigarer, cerutter, sigarilloer og sigaretter av tobakk eller tobakkerstatninger	Fremstilling hvor minst 70 vektprosent av den ubearbeidde tobakken eller avfall av tobakk fra posisjon 24.01 må være opprinnelsesprodukter
ex 24.03	Røyketobakk	Fremstilling hvor minst 70 vektprosent av den ubearbeidde tobakken eller avfall av tobakk fra posisjon 24.01 må være opprinnelsesprodukter

ex kapittel 25	Salt; svovel; jord og stein; gips, kalk og sement; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 25.04	Naturlig krystallinsk grafitt, med innhold av anrikt karbon, rensed og pulverisert	Anriking av karboninnholdet, rensing og pulverisering av krystallinsk rå grafitt
ex 25.15	Marmor, grovt oppdelt ved saging eller på annen måte i kvadratiske eller rektangulære blokker eller plater, med tykkelse høyst 25 cm	Oppdeling, ved saging eller på annen måte, av marmor (også allerede sagd), med tykkelse over 25 cm
ex 25.16	Granitt, porfyr, basalt, sandstein og annen monument- eller bygningsstein, grovt oppdelt ved saging eller på annen måte i kvadratiske eller rektangulære blokker eller plater, med tykkelse høyst 25 cm	Oppdeling, ved saging eller på annen måte, av stein (også allerede sagd), med tykkelse over 25 cm
ex 25.18	Brent dolomitt	Brenning av ubrent dolomitt
ex 25.19	Naturlig magnesiumkarbonat (magnesitt), knust, i lufttett lukket emballasje, og magnesiumoksid, også i ren tilstand, annet enn sammensmeltet magnesia eller sintret magnesia	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan naturlig magnesiumkarbonat anvendes
ex 25.20	Gips spesielt tilberedt for tannlegebruk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 25.24	Asbestfibrer, naturlige	Fremstilling fra asbestkonsentrat
ex 25.25	Glimmerpulver	Pulverisering av glimmer eller glimmeravfall
ex 25.30	Jordfarger, brent eller pulverisert	Brenning eller pulverisering av jordpigment
kapittel 26	Malm, slag og aske	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 27	Mineralsk brensel, mineralske oljer og destillasjonsprodukter derav; bituminøse stoffer; mineralsk voks; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 27.07	Oljer hvor vekten av de aromatiske bestanddeler overstiger vekten av de ikke-aromatiske bestanddeler og som tilsvarer jordoljer utvunnet ved destillasjon av høytemperaturtjære av steinkull, hvor mer enn 65 volumprosent destillerer ved temperaturer opptil 250 °C (herunder blandinger av bensin og bensol), til bruk som drivstoff eller brensel	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ⁵ , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 27.09	Råolje utvunnet av bituminøse mineraler	Nedbrytningsdestillering av bituminøse mineraler
27.10	Jordolje og oljer utvunnet av bituminøse mineraler, unntatt råoljer; produkter ikke nevnt eller innbefattet annet sted, som inneholder minst 70 vektprosent jordolje eller oljer utvunnet av bituminøse mineraler, og med disse oljer som basis for produktene	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ⁶ , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk

5 For de spesielle vilkår knyttet til "spesiell(e) prosess(er)", se Innledende Anmerkninger 7.1 og 7.3.

6 For de spesielle vilkår knyttet til "spesiell(e) prosess(er)", se Innledende Anmerking 7.2

27.11	Jordoljegasser og andre gassformige hydrokarboner	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ⁷ , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
27.12	Vaselin; parafin voks, mikrokrystallinsk jordoljevoks, "slack wax", ozokeritt, montanvoks, torvvoks og annen mineralsk voks samt liknende produkter fremstilt syntetisk eller på annen måte, også farget	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ⁸ , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
27.13	Petrolkoks, jordoljebitumen og andre reststoffer fra jordolje eller fra oljer utvunnet av bituminøse mineraler	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ¹ , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
27.14	Naturlig bitumen og naturasfalt; bituminøs skifer eller oljeskifer samt tjæresand; asfalttitter og asfalholdige bergarter	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ¹ , ELLER Andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
27.15	Bituminøse blandinger på basis av naturasfalt, naturlig bitumen, jordoljebitumen, mineralsk tjære eller mineraltjærebek (f.eks. bituminøs mastiks, "cut-backs")	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ¹ , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex kapittel 28	Uorganiske kjemikalier; organiske eller uorganiske forbindelser av edle metaller, av sjeldne jordmetaller, av radioaktive stoffer eller av isotoper; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 28.05	"Mischmetall"	Fremstilling ved termisk eller elektrolytisk behandling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 28.11	Svoveltrioksid	Fremstilling fra svoveldioksid	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk

7 For de spesielle vilkår knyttet til "spesiell(e) prosess(er)", se Innledende Anmerkninger 7.1 og 7.3.

8 For de spesielle vilkår knyttet til "spesiell(e) prosess(er)", se Innledende Anmerkninger 7.2.

ex 28.33	Aluminiumsulfat	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 28.40	Natrium perborat	Fremstilling fra disodiumtetraborat pentahydrat	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 29	Organiske kjemikalier; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 29.01	Asykliske hydrokarboner til bruk som drivstoff eller brensel	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ⁹ , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 29.02	Syklaner og sykclener (unntatt azulener), benzen, toluen, xylener, til bruk som drivstoff eller brensel	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ¹ , ELLER Andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 29.05	Metallalkoholater av alkoholer under denne posisjon og av etanol eller glyserol	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder fra andre materialer fra posisjon 29.05. Imidlertid kan metallalkoholater fra denne posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
29.15	Mettede, asykliske monokarboksyler og deres anhydrider, halogenider, peroksider og peroksyler; deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon. Imidlertid kan verdien av alle anvendte materialer fra posisjonene 29.15 og 29.16 ikke overstige 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 29.32	- interne etere og deres halogen, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon. Imidlertid kan verdien av alle anvendte materialer som tarifferes under posisjon 29.09 ikke overstige 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- sykliske acetal og indre hemiacetal og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
29.33	Heterosykliske forbindelser med bare nitrogen som heteroatom(er)	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon. Imidlertid kan verdien av alle anvendte materialer som tarifferes under posisjonene 29.32 og 29.33 ikke overstige 20% av ferdigvarens pris fra	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk

⁹ For de spesielle vilkår knyttet til "spesiell(e) prosess(er)", se Innledende Anmerkninger 7.1 og 7.3.

		fabrikk	
29.34	Nukleinsyrer og deres salter; andre heterosykliske forbindelser	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon. Imidlertid kan verdien av alle anvendte materialer som tarifferes under posisjonene 29.32, 29.33 og 29.34 ikke overstige 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 30	Farmasøytiske produkter; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
30.02	Blod fra mennesker; blod fra dyr tilberedt for terapeutisk, profylaktisk eller diagnostisk bruk; immunsera og andre bestanddeler av blod samt modifiserte immunologiske produkter, også fremstilt ved bioteknologiske prosesser; vaksiner, toksiner, kulturer av mikroorganismer (unntatt gjær) og liknende produkter:		
	- produkter bestående av to eller flere bestanddeler som har blitt blandet for terapeutisk eller profylaktisk bruk eller ublandede produkter til slik bruk, i oppmålte doser eller i ferdige pakninger for detaljsalg	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 30.02. Materialer fra denne varebeskrivelsen kan også anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- ellers:		
	- - menneskeblod	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 30.02. Materialer fra denne varebeskrivelsen kan også anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- - dyreblood tilberedt for terapeutisk eller profylaktisk bruk	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 30.02. Materialer fra denne varebeskrivelsen kan også anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- - blodfraksjoner, unntatt antisera, hemaglobulin og serumglobulin	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 30.02. Materialer fra denne varebeskrivelsen kan også anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- - hemaglobulin, blodglobulin og serumglobulin	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 30.02. Materialer fra denne varebeskrivelsen kan også anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- - ellers	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 30.02.	

		Materialer fra denne varebeskrivelsen kan også anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
30.03 og 30.04	Legemidler (unntatt varer som hører under posisjon 30.02, 30.05 eller 30.06):		
	- fremstilt fra amikasin under posisjon 29.41	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer fra posisjonene 30.03 og 30.04 anvendes dersom deres samlede verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- ellers	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer fra posisjonene 30.03 og 30.04 anvendes dersom deres samlede verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	
ex kapittel 31	Gjødsel, unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 31.05	Mineralsk eller kjemisk gjødsel som inneholder to eller tre av gjødslelementene nitrogen, fosfor og kalium; annen gjødsel; varer som hører under dette kapittel, i form av tablett eller liknende former eller i pakninger med bruttovekt høyst 10 kg, unntatt: <ul style="list-style-type: none"> -- natriumnitrat -- kalsiumcyanamid -- kaliumsulfat -- kaliummagnesiumsulfat 	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 32	Garvestoff- og fargestoffekstrakter; tanniner og deres derivater; farger, pigmenter og andre fargestoffer; malinger og lakker; kitt og andre fyllings- og tetningsmidler; trykkfarger, blekk og tusj; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 32.01	Tanniner og deres salter, etere, estere og andre derivater	Fremstilling fra garvestoffekstrakter av vegetabilsk opprinnelse	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
32.05	Substratpigmenter; preparater som nevnt i note 3 til dette kapittel, på basis av substratpigmenter ¹⁰	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonene 32.03, 32.04 og 32.05. Imidlertid kan materialer fra posisjon 32.05 anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 33	Flyktige, vegetabiliske oljer og resinoider; parfymen, kosmetikk eller toalett-preparater, unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens

¹⁰ Note 3 til kapittel 32 fastsetter at disse preparater er slike som brukes til farging av ethvert materiale eller som bestanddeler ved fremstilling av fargemidler, forutsatt at de ikke tarifferes i en annen posisjon i kapittel 32.

		skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	pris fra fabrikk
33.01	Flyktige, vegetabiliske oljer (også terpenfrie) herunder "konkreter" og "absolutter"; resinoider; ekstraherte oleoresiner; konsentrater av flyktige, vegetabiliske oljer i fett, fete oljer, voks eller liknende stoffer, utvunnet ved enflourage eller maserasjon; terpenholdige biprodukter fra avterpenisering av flyktige, vegetabiliske oljer; vandige destillater og vandige oppløsninger av flyktige, vegetabiliske oljer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, også fra materialer fra en annen "gruppe", ¹¹ under denne posisjon. Imidlertid kan materialer fra samme gruppe anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 34	Såpe, organiske, overflateaktive stoffer, vaskemidler, smøremidler, kunstig voks og tilberedt voks, poler- eller skuremidler, lys og liknende varer, modellermasse, "dentalvoks" og dentalpreparater på basis av gips; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 34.03	Tilberedte smøremidler inneholdende mindre enn 70 vektprosent olje utvunnet fra jordolje eller oljer utvunnet av bituminøse mineraler	Raffinering og/eller én eller flere spesiell(e) prosess(er) ¹² , ELLER andre operasjoner hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
34.04	Kunstig voks og tilberedt voks:		
	- på basis av parafin, voks av olje, voks av bituminøse mineraler, "slack wax" eller "scale wax"	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- ellers	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt: - hydrogenerte oljer som har karakter av voks under posisjon 15.16, eller - fettsyrer, ikke kjemisk definert eller industrielle fettalkoholer som har karakter av voks, under posisjon 38.23, eller - materialer fra posisjon 34.04. Imidlertid kan disse materialer anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 35	Proteiner; modifisert stivelse; klebemidler; enzymer; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
35.05	Dekstrin og annen modifisert stivelse (f.eks. pregelatinert eller forestret stivelse); lim på basis av stivelse, dekstrin eller annen modifisert stivelse:		
	- stivelses-eterer og -estere	Fremstilling av materialer fra enhver posisjon, herunder andre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke

11 En "gruppe" er å anse som en del av en posisjon, skilt ut fra resten av posisjonen med et semikolon.

12 For de spesielle vilkår knyttet til "spesiell(e) prosess(er)", se Innledende Anmerkninger 7.1 og 7.3.

		materialer fra posisjon 35.05	overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- andre	Fremstilling av materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjon 11.08	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 35.07	Tilberedte enzymer ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
kapittel 36	Krutt og sprengstoffer; pyrotekniske produkter; fyrstikker; pyrofore legeringer; visse brennstoffpreparater	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 37	Varer til fotografisk eller kinematografisk bruk, unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
37.01	Fotografiske plater og fotografisk planfilm, sensitive for lys eller annen bestråling, ueksponerte, av andre materialer enn papir, papp eller tekstilstoff; øyeblikksplanfilm, sensitiv for lys eller annen bestråling, ueksponert, også i kassetter:		
	- øyeblikksplanfilm for fargefotografering, i kassetter	Fremstilling hvor alle anvendte materialer tarifferes under andre posisjoner enn 37.01 eller 37.02. Imidlertid kan materialer som tarifferes under posisjon 37.02 anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- andre	Fremstilling hvor alle anvendte materialer tarifferes under andre posisjoner enn 37.01 eller 37.02. Imidlertid kan materialer som tarifferes under posisjon 37.01 og 37.02 anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
37.02	Fotografisk film, sensitiv for lys eller annen bestråling, ueksponert, i ruller, av andre materialer enn papir, papp eller tekstilstoff; øyeblikksfilm i ruller, sensitiv for lys eller annen bestråling, ueksponert	Fremstilling hvor alle anvendte materialer tarifferes under andre posisjoner enn 37.01 eller 37.02	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
37.04	Fotografiske plater, film, papir, papp og tekstilstoff, eksponerte, men ikke fremkalte	Fremstilling hvor alle anvendte materialer tarifferes under andre posisjoner enn 37.01 til 37.04	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 38	Diverse kjemiske produkter, unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 38.01	- kolloidal grafitt i suspensjon i olje og halvkolloidal grafitt; karbonholdige pastaer for elektroder	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	

	- grafitt i form av pasta, som er en blanding av grafitt og mineraloljer, der grafitten utgjør mer enn 30 vektprosent	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer som tarifferes under posisjon 34.03 ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 38.03	Talloe, raffinert	Raffinering av rå talloe	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 38.05	Sulfatterpentin, rensset	Rensing som består i destillasjon eller raffinering av rå sulfatterpentin	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 38.06	Esterharpikser ("estergums")	Fremstilling fra harpikssyrer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 38.07	Bek utvunnet av tjære	Destillasjon av tretjære	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
38.08	Insekt-, sopp- og ugrasbekjempende midler, rottegift, antigromidler og plantevekstregulerende midler, desinfeksjonsmidler og liknende produkter, i former eller pakninger for detaljsalg eller som preparater eller artikler (f. eks. svovelimpregnerte bånd, veker og lys samt fluepapir)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.09	Midler for etterbehandling og preparater for å fremskynde farging eller fester fargestoffer samt andre produkter eller preparater (f.eks. appretur og beisemidler) av det slag som brukes innenfor tekstil-, papir- og lærindustrien eller liknende industrier, ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.10	Beisemidler for metaller; flussmidler og andre hjelpepreparater for lodding eller sveising; pulvere og pastaer for lodding eller sveising, som består av metall og andre stoffer; preparater av det slag som brukes som kjerne eller overdrag for sveiseelektroder eller sveisetråd.	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.11	Preparater for tilsetning i mineraloljer (herunder bensin) eller i andre væsker som brukes til de samme formål som mineraloljer, for å forbedre viskositeten, motvirke motorbank, oksydasjon, korrosjon, sotdannelse eller liknende:		
	- tilberedte preparater for smøreolje, inneholdende jordolje eller olje utvunnet av bituminøse mineraler	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra posisjon 38.11 ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- andre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.12	Tilberedte vulkaniseringsakseleratorer; sammensatte myknere for gummi eller plast, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; antioksidasjonsmidler og andre sammensatte stabilisatorer for gummi eller plast	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	

38.13	Preparater og ladninger for brannslukningsapparater; brannslukningsgranater og brannslukningsbomber	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.14	Sammensatte, organiske oppløsnings- og fortynningsmidler, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; tilberedte maling og lakkfjernere	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.18	Kjemiske grunnstoffer dopet for elektronisk bruk, i form av skiver eller liknende; kjemiske forbindelser dopet for elektronisk bruk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.19	Bremsevæske og andre tilberedte væsker for hydrauliske overføringer, som ikke inneholder eller som inneholder mindre enn 70 vektprosent jordolje eller oljer utvunnet fra bituminøse mineraler	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.20	Frostvæsker og tilberedte væsker for avising	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.22	Reagenser for diagnostisk bruk eller laboratoriebruk på et underlag samt tilberedte reagenser for diagnostisk bruk eller laboratoriebruk, også på et underlag, unntatt slike som hører under posisjon 30.02 eller 30.06	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
38.23	Industrielle monokarboksyldisyrer; sure oljer fra raffinering; industrielle fettalkoholer:		
	- industrielle, monokarboksyldisyrer; raffinasjonsdisyrer	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon	
	- industrielle fettalkoholer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon inkludert materialer fra posisjon 38.23	
38.24	Tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner; kjemiske produkter og preparater fra kjemiske eller beslektede industrier (herunder slike som består av blandinger av naturprodukter), ikke nevnt eller innbefattet annet sted; restprodukter fra kjemiske eller beslektede industrier, ikke nevnt eller innbefattet annet sted:		
	- Følgende produkter under denne posisjon:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon.	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	-- tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner basert på naturlige harpiksholdige produkter	Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	-- naftensyrer, deres ikke-vann-oppløselige salter samt deres estere		
	-- sorbitol, unntatt sorbitol som tariffieres under posisjon 29.05		
	-- jordoljesulfonater, unntatt jordoljesulfonater av alkalimetaller, av ammonium eller etanolaminer; tiofenerte sulfonsyrer av oljer av bituminøse mineraler, samt deres salter		
	-- ionebyttere		
	-- "gettere" (getterstoff) for vakuummør		

	- - alkalisk jernoksyd for rensing av gass		
	- - ammoniakkgassvann og brukt gassrensemasse produsert i rensing av kullgass		
	- - sulfonafteensyrer, deres ikke-vannoppløselige salter samt deres estere		
	- - fuselolje og Dippelsolje		
	- - blanding av salter med forskjellige anioner		
	- - kopieringspasta på basis av gelatin, også på underlag av papir eller tekstil		
	- andre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
39.01 til 39.15	Plast i ubearbeidde former, avfall, klipp og skrap av plast; unntatt varer under posisjon ex 39.07 og 39.12, for hvilke etterfølgende regel gjelder:		
	- addisjonshomopolymerisasjonsprodukter hvor en enkel monomer utgjør mer enn 99 vektprosent av hele polymerinnholdet	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 39 ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk ¹³	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- andre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 39 ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk ¹⁴	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 39.07	- kopolymerer, fremstilt av polykarbonat og akrylonitrilbutadienstyren kopolymerer (ABS)	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan materialer som ikke skifter posisjon anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk ¹	
	- polyester	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 39 ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk og/eller fremstilling fra polykarbonat tetrabrom-(bispenol A)	
39.12	Cellulose og kjemiske derivater derav, ikke nevnt eller innbefattet annet sted, i ubearbeidde former	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer som ikke skifter posisjon ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
39.16 til 39.21	Halvfabrikater og varer av plast; unntatt varer under posisjonene ex 39.16, ex 39.17, ex 39.20 og ex 39.21, for hvilke etterfølgende gjelder:		

13 For produkter sammensatt av materialer under både posisjonene 39.01 til 39.06 på den ene side, og under 39.07 til 39.11 på den annen side, skal denne begrensningen bare gjelde for den gruppen av materialer som utgjør den største vektandelen i produktet.

14 For produkter sammensatt av materialer under både posisjonene 39.01 til 39.06 på den ene side, og under 39.07 til 39.11 på den annen side, skal denne begrensningen bare gjelde for den gruppen av materialer som utgjør den største vektandelen i produktet.

	- flate produkter, videre bearbeidd enn bare overflatebehandlet eller tilskåret i annen kvadratisk eller rektangulær form; andre produkter, bearbeidd mer enn bare overflatebehandling	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 39 ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- andre:		
	-- addisjonshomopolymerisasjonsprodukter	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte materialer fra kapittel 39 ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk ¹	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	-- ellers	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer som tariffes under kapittel 39 ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk ¹	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 39.16 og ex 39.17	Profil og rør	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte materialer som ikke skifter posisjon ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 39.20	- plater og film av ionomer	Fremstilling fra et termoplastisk partielt salt som er en kopolymer av etylen og metakrylsyre delvis nøytralisert med metallioner, hovedsakelig sink og natrium	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- plater av regenerert cellulose, polyamider eller polyetylen	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer som ikke skifter posisjon ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 39.21	Metallbelagte folier av plastmateriale	Fremstilling fra svært gjennomskinnelige bånd i polyester med en tykkelse på mindre enn 23 mikron ¹⁵	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
39.22 til 39.26	Varer av plast	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex kapittel 40	Gummi og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon	
ex 40.01	Laminerte gummiplater eller kreppgummi til sko	Laminering av plater av naturgummi	
40.05	Blandet gummi, uvulkanisert, i ubearbeidde former eller i form av plater, duk eller bånd	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer, unntatt naturgummi, ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
40.12	Regummierte eller brukte, pneumatiske dekk av gummi; massiv- eller hulkammer-ringer, utskiftbare slitebaner og felgbånd av gummi:		
	- regummierte pneumatiske dekk,	Regummiering av brukte dekk	

¹⁵ Følgende folier skal anses som svært gjennomskinnelige: folier med optisk dimensjon under 2%, målt i samsvar med ASTM-D 1003-16 av Garner Hazemeter (dvs. Hazemeter)

	massiv- eller hulkammerringe, av gummi	
	- andre	Fremstilling av materialer fra enhver posisjon, unntatt posisjonene 40.11 eller 40.12
ex 40.17	Varer av hardgummi	Fremstilling fra hardgummi
ex kapittel 41	Rå huder og skinn (unntatt pelsskinn) samt lær; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 41.02	Rå huder av sau og lam, avhårede	Avhåring av huder av sau og lam
41.04 til 41.07	Lær, uten hår eller ull, unntatt lær som hører under posisjonene 41.08 eller 41.09	Garving av fargarvet lær, ELLER Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
41.09	Lakklær og imitert lakklær; metallisert lær	Fremstilling fra lær fra posisjonene 41.04 til 41.07 forutsatt at deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
kapittel 42	Varer av lær; salmakerarbeider, reise-effekter, håndvesker og liknende beholdere; varer av tarmer (unntatt av wormgut)	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 43	Pelsskinn (også kunstig) og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 43.02	Garvede eller beredte pelsskinn, sammensatte:	
	- plater, kryss og liknende	Bleking eller farging samt tilskjæring og sammensyng av usammensatte garvede eller tilberedte pelsskinn
	- ellers	Fremstilling fra usammensatte garvede eller tilberedte pelsskinn
43.03	Klær, tilbehør til klær og andre varer av pelsskinn	Fremstilling fra usammensatte garvede eller tilberedte pelsskinn fra posisjon 43.02
ex kapittel 44	Tre og trevarer; trekull; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 44.03	Tømmer, grovt tilhogd eller tilskåret	Fremstilling fra tømmer, også befridd for bark eller bare grovrenset
ex 44.07	Trelast saget eller kuttet i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, høvlet, pusset eller fingerskjøtt, av tykkelse over 6 mm	Høvling, pussing eller fingerskjøting
ex 44.08	Finér, av tykkelse høyst 6 mm, sammenskjøtt, og annen trelast saget i lengderetningen, knivskåret eller skrelt, av tykkelse høyst 6 med mer, høvlet, pusset eller fingerskjøtt	Sammenskjøting, høvling, pussing, eller fingerskjøting
ex 44.09	Trelast, fortløpende profilert langs kanter eller flater, også høvlet, pusset eller fingerskjøtt:	
	- pusset eller fingerskjøtt	Pussing eller fingerskjøting
	- profilert og ornamentert listverk	Profilering eller ornamentering
ex 44.10 til 44.13	Profilert og ornamentert listverk	Profilering eller ornamentering
ex 44.15	Pakkasser, esker, sprinkellasser, dunker og liknende emballasje av tre	Fremstilling fra bord som ikke allerede er tilskåret i passende lengder

ex 44.16	Fat, tønner, kar, baljer og annet bøkkearbeid samt deler dertil av tre	Fremstilling fra emner til tønne-staver, ikke videre bearbeidd enn tilsagd på begge bredsider
ex 44.18	- bygnings snekker- og tømmermannsarbeider av tre	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan lamellplater med innvendig hulrom (celleplater) og takspen ("shingles" og "shakes") anvendes
	- profilert og ornamert listverk	Profilering eller ornamentering
ex 44.21	Fyrstikkemner; skoplugger	Fremstilling fra tre fra enhver posisjon, unntatt tretråd fra posisjon 44.09
ex kapittel 45	Kork og korkvarer; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
45.03	Varer av naturlig kork	Fremstilling fra kork fra posisjon 45.01
kapittel 46	Varer av strå, halm, esparto eller andre flettematerialer; kurvmakerarbeid	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
kapittel 47	Tremasse eller masse av andre cellulosefibrer; papir eller papp for resirkulasjon (avfall)	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 48	Papir og papp; varer av papirmasse, papir eller papp; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 48.11	Papir og papp, linjert eller rutet	Fremstilling fra materialer til produksjon av papir under kapittel 47
48.16	Karbonpapir, selvkopierende papir og annet kopipapir eller overføringspapir (unntatt varer som hører under posisjon 48.09), stensiler og offsetplater av papir, også i esker	Fremstilling fra materialer til produksjon av papir under kapittel 47
48.17	Konvolutter, kortbrev, brevkort (ikke illustrerte) og korrespondansekort av papir eller papp; esker, mapper og liknende av papir eller papp, som inneholder et utvalg av brevpapir, konvolutter og liknende	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 48.18	Toalettpapir	Fremstilling fra materialer til produksjon av papir under kapittel 47
ex 48.19	Esker, kasser, sekker, poser og annen emballasje av papir, papp, cellulosevatt eller duk av cellulosefibrer	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 48.20	Skriveblokker	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 48.23	Annet papir og annen papp, cellulosevatt og duk av cellulosefibrer, tilskåret til bestemt størrelse eller form	Fremstilling fra materialer til produksjon av papir under kapittel 47
ex kapittel 49	Bøker, aviser, bilder og andre trykksaker; håndskrevne eller maskinskrevne arbeider samt arbeidstegninger; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
49.09	Trykte eller illustrerte postkort; trykte kort	Fremstilling fra materialer som ikke

	med personlige hilsninger, meddelelser eller bekjentgjørelser, også illustrerte, med eller uten konvolutter eller utstyr	tariffes under posisjon 49.09 eller 49.11
49.10	Kalendere, alle slags, trykte, herunder kalenderblokker: <ul style="list-style-type: none"> - evighetskalendere eller kalendere med utskiftbare blokker montert på et underlag av andre materialer enn papir og papp - andre 	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk Fremstilling fra materialer som ikke tariffes under posisjon 49.09 eller 49.11
ex kapittel 50	Silke; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 50.03	Silkeavfall (herunder kokonger ikke anvendelige til avhesping, garnavfall og opprevne filler), karded eller kjemmet	Karding eller kjemming av silkeavfall
50.04 til ex 50.06	Garn av silke og garn spunnet av silkeavfall	Fremstilling fra ¹⁶ : <ul style="list-style-type: none"> - råsilke eller silkeavfall, karded eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - andre naturfibrer ikke karded eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
50.07	Vevnader av silke eller silkeavfall: <ul style="list-style-type: none"> - som inneholder tråder av gummi - andre 	Fremstilling fra enkelt garn ¹ Fremstilling fra ¹ : <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke karded eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - papir ELLER Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 51	Ull, fine eller grove dyrehår; garn og vevnader av tagl; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
51.06 til 51.10	Garn av ull, av fine eller grove dyrehår eller av tagl	Fremstilling fra ¹⁷ : <ul style="list-style-type: none"> - råsilke eller silkeavfall, karded eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - naturfibrer, ikke karded eller

16 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

17 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

		<ul style="list-style-type: none"> kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
51.11 til 51.13	Vevnader av ull av fine eller grove dyrehår eller tagl:	
	- som inneholder tråder av gummi	Fremstilling fra enkelt garn ¹
	- andre	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - papir <p>ELLER</p> <p>Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p>
ex kapittel 52	Bomull; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
52.04 til 52.07	Garn og tråd av bomull	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - råsilke eller silkeavfall, kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - naturfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
52.08 til 52.12	Vevnader av bomull:	
	- som inneholder tråder av gummi	Fremstilling fra enkelt garn ¹⁸
	- andre	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - papir <p>ELLER</p> <p>Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling,</p>

18 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

		sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 53	Andre vegetabiliske tekstilfibrer; papirgarn og vevnader derav; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
53.06 til 53.08	Garn av andre vegetabiliske tekstilfibrer; papirgarn	Fremstilling fra ¹ : <ul style="list-style-type: none"> - råsilke eller silkeavfall, kardedet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - naturfibrer, ikke kardedet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
53.09 til 53.11	Vevnader av andre vegetabiliske fibrer; vevnader av papirgarn: <ul style="list-style-type: none"> - som inneholder tråder av gummi - andre 	Fremstilling fra enkelt garn ¹ <p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardedet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - papir <p>ELLER</p> <p>Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p>
54.01 til 54.06	Garn; monofilamenter og tråd av syntetiske eller kunstige tekstilfibrer	Fremstilling fra ¹⁹ : <ul style="list-style-type: none"> - råsilke eller silkeavfall, kardedet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - naturfibrer, ikke kardedet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
54.07 og 54.08	Vevnader av syntetiske eller kunstige tekstilfibrer: <ul style="list-style-type: none"> - som inneholder tråder av gummi - andre 	Fremstilling fra enkelt garn ¹ <p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardedet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning,

19 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

		<ul style="list-style-type: none"> - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - papir <p>ELLER</p> <p>Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p>
55.01 til 55.07	Syntetiske eller kunstige stapelfibrer	Fremstilling fra kjemiske materialer eller spinnmasse
55.08 til 55.11	Garn og sytråd av syntetiske eller kunstige stapelfibrer	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - råsilke eller silkeavfall, kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - naturfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
55.12 til 55.16	Vevnader av syntetiske eller kunstige stapelfibrer:	
	<ul style="list-style-type: none"> - som inneholder tråder av gummi 	Fremstilling fra enkelt garn ²⁰
	<ul style="list-style-type: none"> - andre 	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - papir <p>ELLER</p> <p>Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p>
ex kapittel 56	Vatt, filt og fiberduk ("non-wovens"); spesialgarn; hyssing, snører, liner og tau samt varer derav; unntatt:	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
56.02	Filt, også impregnert, overtrukket, belagt eller laminert:	
	<ul style="list-style-type: none"> - nålefilt 	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer,

20 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

		<ul style="list-style-type: none"> - kjemiske materialer eller spinnmasse
		<p>Imidlertid kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - polypropylen filamenter fra posisjon 54.02, - polypropylen fibrer fra posisjonene 55.03 eller 55.06, eller - polypropylen fiberkabel fra posisjon 55.01, <p>anvendes dersom en enkelt fiber eller filament er mindre enn 9 desitex og deres verdi ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p>
	- andre	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer fremstilt fra kasein, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse
56.04	Tråd og snor av gummi overtrukket med tekstilmateriale; tekstilgarn samt strimler og liknende som hører under posisjon 54.04 eller 54.05, impregnert, overtrukket, belagt eller omsluttet med gummi eller plast:	
	- tråd og snor av gummi, overtrukket med tekstilmateriale	<p>Fremstilling fra tråd og snor av gummi, ikke overtrukket med tekstilmateriale</p>
	- andre	<p>Fremstilling fra²¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, ikke karded eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
56.05	Metallisert garn, også omspunnet, fremstilt av tekstilgarn samt strimler og liknende som hører under posisjon 54.04 eller 54.05, i forbindelse med metall i form av tråd, strimler eller pulver, eller overtrukket med metall	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke karded eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
56.06	Omspunnet garn samt strimler og liknende som hører under posisjon 54.04 eller 54.05, omspunnet (unntatt garn, strimler og liknende som hører under posisjon 56.05 og omspunnet garn av tagl); chenillegarn; "chainettegarn"	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke karded eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, - kjemiske materialer eller spinnmasse, eller - materialer til fremstilling av papir
kapittel 57	Gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmateriale:	
	- av nålefilt	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse <p>Imidlertid kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - polypropylen filamenter fra

21 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmateriale, se Innledende Anmerkning 5.

		<ul style="list-style-type: none"> - posisjon 54.02, - polypropylen fibrer fra posisjonene 55.03 eller 55.06, eller - polypropylen fiberkabel fra posisjon 55.01, <p>anvendes dersom en enkelt fiber eller filament er mindre enn 9 desitex og deres verdi ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p> <p>Jutevevnad kan anvendes som bakside</p>
	- av annen filt	<p>Fremstilling fra²²:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse
	- av andre tekstilmaterialer	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer eller jute, - syntetisk eller kunstig filamentgarn, - naturfibrer, eller - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning <p>Jutevevnad kan anvendes som bakside</p>
ex kapittel 58	Spesielle vevnader; tuftede tekstilstoffer; blonder og kniplinger; tapisserier; possement; broderier; unntatt:	
	- som inneholder tråder av gummi	Fremstilling fra enkelt garn ¹
	- andre	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse <p>ELLER</p> <p>Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p>
58.05	Håndvevde tapisserier av typene Gobeliner, Flandern, Aubusson, Beauvais og liknende samt håndbroderte tapisserier (f.eks. "petit point" og korsstingsbroderier), ferdige eller som metervarer	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
58.10	Broderier som metervare, bånd eller motiver	<p>Fremstilling hvor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte

22 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

		materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
59.01	Tekstilstoff overtrukket med naturlige gummier eller stivelsesholdige stoffer, av det slag som brukes til fremstilling av bokpermer eller liknende; kalkerlerret; preparert malerlerret; "rullebook" og liknende stivet tekstilstoff av det slag som brukes til fremstilling av hatter	Fremstilling fra garn
59.02	Kordvev for dekk av høystyrkegarn av nylon eller andre polyamider, polyestere eller viskoserayon:	
	- inneholdende høyst 90 vektprosent tekstilmaterialer	Fremstilling fra garn
	- andre	Fremstilling fra kjemiske materialer eller spinnmasse
59.03	Tekstilstoff impregneret, overtrukket, belagt eller laminert med plast, unntatt tekstilstoff som hører under posisjon 59.02	Fremstilling fra garn ELLER Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk
59.04	Lineoleum, også tilskåret; gulvbelegg som består av tekstilbunn med belegg, også tilskåret	Fremstilling fra garn ²³
59.05	Tekstiltapeter:	
	- impregneret, overtrukket, belagt eller laminert med gummi, plast eller andre materialer	Fremstilling fra garn
	- andre	Fremstilling fra ¹ : - garn av kokosfibrer, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse ELLER Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk
59.06	Gummiert tekstilstoff, unntatt tekstilstoff som hører under posisjon 59.02:	
	- stoffer av trikotasje	Fremstilling fra ²⁴ : - naturfibrer,

23 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

24 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

		<ul style="list-style-type: none"> - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse
	<ul style="list-style-type: none"> - andre stoffer fremstilt fra syntetisk filamentgarn, inneholdende minst 90 vektprosent tekstilmaterialer 	Fremstilling fra kjemiske materialer
	<ul style="list-style-type: none"> - ellers 	Fremstilling fra garn
59.07	Tekstilstoff som er impregnert, overtrukket eller belagt på annen måte, malte teaterkulisser, atelierbaktepper eller liknende, av tekstilvevnad	<p>Fremstilling fra garn ELLER</p> <p>Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti-krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk</p>
59.08	Veker av vevde, flettede eller strikkede tekstilmaterialer, til lamper, ovner, tennere, lys eller liknende; gassglødenett og rundstrikkede varer til fremstilling av slike, også impregnerte:	
	<ul style="list-style-type: none"> - gassglødenett, impregnerte 	Fremstilling fra rundstrikkede varer av gassglødenett
	<ul style="list-style-type: none"> - andre 	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
59.09 til 59.11	Tekstilvarer anvendelige til bruk i industrien:	
	<ul style="list-style-type: none"> - pusseskiver eller ringer av annet materiale enn filt under posisjon 59.11 	Fremstilling fra garn eller fra stoffavfall eller filler fra posisjon 63.10
	<ul style="list-style-type: none"> - tekstilvevnad av det slag som vanligvis brukes i maskiner til fremstilling av papir eller til annen teknisk bruk, også filtet, impregnert eller belagt, rundstrikket eller i endeløs tråd med enkel eller dobbel varp og/eller veft, eller flat vevd med dobbel varp og/eller veft som hører under 59.11 	<p>Fremstilling fra²⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfibrer, - av følgende materialer: - - garn av polytetrafluor-etylen,²⁶ - - garn, sammensatt, av polyamid, belagt impregnert eller dekket med fenolharpiks, - - garn av syntetiske tekstilfibre av aromatiske polyamider, fremskaffet fra polykondensasjon av mfenylen-diamin og isopatisk syre, - - monofil av polytetrafluor-etylen,² - - garn av syntetiske tekstilfibre av polypfenylen terephthalamide, - - glassfibergarn, belagt med fenolharpiks og omspunnet med akrylgarn,² - - blandingspolyester, - - monofilamenter av et polyester og en harpiks av terephthalisk syre og 1.4 syklohexanedincthanol og isopatisk syre,

25 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerking 5.

26 Anvendelsen av dette materialet er begrenset til fremstillingen av vevde stoffer av det slag som brukes i maskiner til fremstilling av papir.

		<ul style="list-style-type: none"> - - naturfibrer, - - kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - - kjemiske produkter eller spinnmasse
	- andre	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - garn av kokosfiber, - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse
kapittel 60	Trikoterte stoffer	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse
kapittel 61	Klær og tilbehør til klær, av trikotasje:	
	- fremstilt ved å sy eller på annen måte sette sammen, to eller flere deler av trikotasjestoff som enten er tilskåret eller fremstilt direkte til sin endelige form	Fremstilling fra garn ^{1 27}
	- andre	<p>Fremstilling fra¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, - syntetiske eller kunstige stapelfibre, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse
ex kapittel 62	Klær og tilbehør til klær, unntatt trikotasje; unntatt:	Fremstilling fra garn ^{1 2}
ex 62.02, ex 62.04, ex 62.06, ex 62.09 og ex 62.11	Klær til damer, piker og småbarn og tilbehør til klær til småbarn, brodert	<p>Fremstilling fra garn²</p> <p>ELLER</p> <p>Fremstilling fra ubrodert vevnad, forutsatt at verdien til den ubroderte vevnaden ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk²</p>
ex 62.10 og ex 62.16	Brannsikre klær av vevnader belagt med en folie av aluminisert polyester	<p>Fremstilling fra garn²</p> <p>ELLER</p> <p>Fremstilling fra ubelagt vevnad, forutsatt at verdien til den ubelagte vevnaden ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk²</p>
62.13 og 62.14	Lommetørklær, sjal, skjerf, halstørklær, mantiljer, slør, og liknende varer:	
	- broderte	<p>Fremstilling fra ubleiket enkelt garn^{1 2}</p> <p>ELLER</p> <p>Fremstilling fra ubrodert vevnad, forutsatt at verdien til den ubroderte vevnaden ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk²</p>
	- andre	Fremstilling fra ubleiket enkelt garn ^{1 2}

²⁷ Se Innledende Anmerkning 6.

		ELLER Trykking samt minst to forberedende eller ferdig- og etterbehandlende operasjoner (f.eks. rensing, bleiking, mercerisering, varmebehandling, ruing, pressing, anti- krympebehandling, sluttbehandling, dekatering, impregnering, stopping og nupping) hvor verdien av den ikke-trykte vevnaden ikke overstiger 47,5% av ferdigvarens pris fra fabrikk
62.17	Annet ferdig tilbehør til klær; deler til klær eller deler til tilbehør til klær, unntatt deler som hører under posisjon 62.12:	
	- broderte	Fremstilling fra garn ² ELLER Fremstilling fra ubrodert vevnad, forutsatt at verdien til den ubroderte vevnaden ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk ¹
	- brannsikre klær av vevnader belagt med en folie av aluminisert polyester	Fremstilling fra garn ¹ ELLER Fremstilling fra ubelagt vevnad, forutsatt at verdien til den ubelagte vevnaden ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk ²⁸
	- innleggsstoff til snipper og mansjetter, ferdig tilskåret	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- andre	Fremstilling fra garn ¹
ex kapittel 63	Andre ferdige tekstilvarer; sett; brukte klær og andre brukte tekstilvarer; filler; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
63.01 til 63.04	Tepper og pledd, sengelinnen m.v.; gardiner m.v.; andre utstysvarer:	
	- av filt, og av fiberduk ("non-wovens")	Fremstilling fra ²⁹ - naturfibrer, eller - kjemiske materialer eller spinn- masse
	- andre:	
	- - broderte	Fremstilling fra ubleiket enkelt garn ^{1 30} ELLER Fremstilling fra ubrodert stoff, (annet enn trikotert) forutsatt at verdien av det ubroderte stoffet ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- - ellers	Fremstilling fra ubleiket enkelt garn ^{1 3}
63.05	Sekker og poser, av det slag som brukes som emballasje	Fremstilling fra ² : - naturfibrer,

28 Se Innledende Anmerkning 6.

29 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

30 Når det gjelder varer av trikotasje, unntatt elastikktrikotasje eller gummiert trikotasje, fremstilt ved å sy eller sette sammen deler av trikotert stoff (tilskåret eller trikotert til riktig form), se Innledende Anmerkning 6.

		<ul style="list-style-type: none"> - syntetiske eller kunstige stapel-fibrer, ikke kardet eller kjemmet eller på annen måte bearbeidd for spinning, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse
63.06	<p>Presenninger og markiser; telt; seil til båter, seilbrett eller seilvogner; campingartikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - av fiberduk ("nonwovens") - andre 	<p>Fremstilling fra:^{31 32}</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturfibrer, eller - kjemiske materialer eller spinnmasse <p>Fremstilling fra ubleiket enkelt garn^{1 2}</p>
63.07	Andre ferdige varer, herunder snittmønstre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
63.08	Sett som består av vevnader og garn, også med tilbehør, til fremstilling av tepper, tapisserier, broderte bordduker eller servietter, eller liknende tekstilvarer, i pakninger for detaljsalg	Opprinnelsesregelen som gjelder for hver enkelt artikkel i settet må være oppfylt. Imidlertid kan ikke-opprinnelsesprodukter inngå i settet dersom deres verdi ikke overstiger 15% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 64	Fottøy, gamasjer og liknende; unntatt:	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon unntatt fra sammensatte deler bestående av fottøyoverdeler påsatt bindsåle eller andre bunndeler fra posisjon 64.06
64.06	Deler til fottøy (herunder overdeler, også om de er festet til andre såler enn ytter-såler); løse innleggssåler, kippekapper og liknende innlegg; gamasjer, leggings og liknende varer samt deler dertil	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 65	Hodeplagg og deler dertil; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
65.03	Hatter og andre hodeplagg av filt, fremstilt av de hatteemner som hører under posisjon 65.01, også førede eller garnerte	Fremstilling fra garn eller tekstil-fibrer ¹
65.05	Hatter og andre hodeplagg av trikotasje eller av blonder, kniplinger, filt eller andre tekstilmetervarer (men ikke strimler), også førede eller garnerte; hårnett av ethvert materiale, også førede eller garnerte	Fremstilling fra garn eller tekstil-fibrer ¹
ex kapittel 66	Paraplyer, parasoller, spaserstokker, sitte-stokker, sveper, ridepisker og deler dertil; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
66.01	Paraplyer og parasoller (herunder stokk-paraplyer, hageparasoller og liknende)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
kapittel 67	Bearbeidde fjær og dun samt varer derav; kunstige blomster; varer av menneskehår	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 68	Varer av stein, gips, sement, asbest, glimmer eller liknende materialer; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon

31 Se Innledende Anmerkning 6.

32 For spesielle betingelser for varer laget av blandede tekstilmaterialer, se Innledende Anmerkning 5.

ex 68.03	Varer av naturlig eller agglomerert skifer	Fremstilling fra bearbeidd skifer
ex 68.12	Varer av asbest; varer av blandinger på basis av asbest eller av blandinger på basis av asbest og magnesiumkarbonat	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon
ex 68.14	Varer av glimmer; herunder agglomerert eller rekonstruert glimmer, på underlag av papir, papp eller andre materialer	Fremstilling fra bearbeidd glimmer (herunder agglomerert eller rekonstruert glimmer)
kapittel 69	Keramiske produkter	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 70	Glass og glassvarer; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 70.03, ex 70.04 og ex 70.05	Glass med et ikke-reflekterende belegg	Fremstilling fra materialer fra posisjon 70.01
70.06	Glass som hører under posisjon 70.03, 70.04 eller 70.05, bøyd, med bearbeidde kanter, gravert, gjennomhullet, emaljert eller bearbeidd på annen måte, men ikke innrammet eller i forbindelse med andre materialer:	
	- glassplate substrat belagt med dielektrisk tynn film i halvleder kvalitet, i samsvar med SEMII standarder ³³	Fremstilling fra ikke-belagt glassplate substrat fra posisjon 70.06
	- andre	Fremstilling fra materialer fra posisjon 70.01
70.07	Sikkerhetsglass som består av herdet eller laminert glass	Fremstilling fra materialer fra posisjon 70.01
70.08	Isolasjonsglass som består av flere lag	Fremstilling fra materialer fra posisjon 70.01
70.09	Speil av glass, med eller uten ramme, herunder kjørespeil og liknende	Fremstilling fra materialer fra posisjon 70.01
70.10	Ballonger, flasker, flakonger, krukker, ampuller og andre beholdere, av glass, av det slag som brukes til transport eller emballering av varer; konserveringsglass; propper, lokk og andre lukkeanordninger, av glass	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon ELLER Sliping av glassgjenstander, forutsatt at verdien av det uslipte glasset ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
70.13	Husholdnings- og toalettartikler, kontorutstyr, innendørs dekorasjonsgjenstander eller liknende, av glass (unntatt varer som hører under posisjon 70.10 eller 70.18)	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon ELLER Sliping av glassgjenstander, forutsatt at verdien av det uslipte glasset ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk ELLER Dekorering utført for hånd (unntatt silketrykk) av munnblåste glassgjenstander, forutsatt at deres verdi ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 70.19	Varer av glassfibrer (annet enn garn)	Fremstilling fra: - ufargede lunter, forgarn, garn og oppskårne bunter, eller - glassull
ex kapittel 71	Natur- eller kulturperler, edle eller halvdele steiner, edle metaller, metaller	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon

	plettert med edelt metall, og varer derav; bijouterivarer; mynter; unntatt:	
ex 71.01	Natur- eller kulturperler, som av transporthensyn er midlertidig trædd på snor	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 71.02, ex 71.03 og ex 71.04	Bearbeidde edle eller halvedle steiner (naturlige, syntetiske eller rekonstruerte)	Fremstilling fra ubearbeidde edle eller halvedle steiner
71.06, 71.08 og 71.10	Edle metaller: - ubearbeidde	Fremstilling fra materialer som ikke tarifferes under posisjon 71.06, 71.08 eller 71.10 ELLER Elektrolytisk, termisk eller kjemisk separering av edle metaller fra posisjon 71.06, 71.08 eller 71.10 ELLER Legering av edle metaller fra posisjon 71.06, 71.08 eller 71.10, med hverandre eller med uedelt metall
	- halvfabrikata, eller i pulverform	Fremstilling fra ubearbeidd edelt metall
ex 71.07, ex 71.09 og ex 71.11	Metaller plettert med edelt metall, som halvfabrikata	Fremstilling fra metaller belagt med ubearbeidde edle metaller
71.16	Varer av natur- eller kulturperler eller av edle eller halvedle steiner (naturlige, syntetiske eller rekonstruerte)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
71.17	Andre smykkevarer (bijouterivarer)	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon ELLER Fremstilling fra uedle metalleder, uten belegg av edle metaller, forutsatt at verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 72	Jern og stål; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
72.07	Halvfabrikater av jern eller ulegert stål	Fremstilling fra materialer fra posisjonene 72.01, 72.02, 72.03, 72.04 eller 72.05
72.08 til 72.16	Flatvalsede produkter, stenger og profiler, av jern eller ulegert stål	Fremstilling fra blokker (ingots) eller andre ubearbeidde former fra posisjon 72.06
72.17	Tråd av jern eller ulegert stål	Fremstilling fra halvfabrikatmaterialer fra posisjon 72.07
ex 72.18, 72.19 til 72.22	Halvfabrikater, flatvalsede produkter, stenger og profiler av rustfritt stål	Fremstilling fra blokker (ingots) eller andre ubearbeidde former fra posisjon 72.18
72.23	Tråd av rustfritt stål	Fremstilling fra halvfabrikatmaterialer fra posisjon 72.18
ex 72.24, 72.25 til 72.28	Halvfabrikater, flatvalsede produkter, varmvalsede stenger, i uregelmessige oppkveilede ringer eller ruller; profiler av annet legert stål; hule borstenger av legert eller ulegert stål	Fremstilling fra blokker (ingots) eller andre ubearbeidde former fra posisjon 72.06, 72.18 eller 72.24
72.29	Tråd av annet legert stål	Fremstilling fra halvfabrikatmaterialer fra posisjon 72.24

ex kapittel 73	Varer av jern eller stål; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 73.01	Spundveggjern	Fremstilling fra materialer fra posisjon 72.06
73.02	Følgende skinnemateriell av jern eller stål, til jernbaner eller sporveger: skinner, motskinner og tannskinner, sporvekseltunger, sporkryss, sporvekselstag og andre deler til sporveksler, sviller, lasker, skinnestoler, stolkieler, underlagsplater, klemlater, traversjern og annet spesielt materiell til sammenføyning eller festing av skinner	Fremstilling fra materialer fra posisjon 72.06
73.04, 73.05 og 73.06	Rør og hule profiler, av jern (unntatt støpejern) eller stål	Fremstilling fra materialer fra posisjon 72.06, 72.07, 72.18 eller 72.24
ex 73.07	Rørdeler (fittings) av rustfritt stål (ISO No. X5CrNiMo 1712) bestående av flere komponenter	Dreining, boring, brotsjning, gjenging, avgrading og sandblåsing av smidde emner, hvor verdien av emnene ikke overstiger 35% av ferdigvarens pris fra fabrikk
73.08	Jern- og stålkonstruksjoner (unntatt prefabrikerte bygninger som hører under posisjon 94.06) og deler dertil (f.eks. bruer og bruseksjoner, sluseporter, tårn, master, tak, taksperrer, dører og vinduer samt rammer og karmen dertil og dørterskler, skodder, rekkverk, søyler og pilarer), av jern eller stål; plater, stenger, profiler, rør og liknende av jern eller stål, bearbeidede til bruk i konstruksjoner	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan ikke sveisede profiler fra posisjon 73.01 benyttes
ex 73.15	Snøskjettinger	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer fra posisjon 73.15 ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 74	Kobber og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
74.01	Kobbermatte; sementkobber (utfelt kobber)	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
74.02	Uraffinert kobber; kobberanoder for elektrolytisk raffinering	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
74.03	Raffinert kobber og kobberlegeringer, i ubearbeidd form: <ul style="list-style-type: none"> - raffinert kobber - kobberlegeringer og raffinert kobber inneholdende andre elementer 	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon Fremstilling fra raffinert kobber, ubearbeidd, eller avfall og skrap av kobber
74.04	Avfall og skrap av kobber	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
74.05	Kobberforlegeringer	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 75	Nikkel og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50%

		av ferdigvarens pris fra fabrikk
75.01 til 75.03	Nikkelmatte, nikkeloksidsintere og andre mellomprodukter ved fremstilling av nikkel; ubearbeidd nikkel; avfall og skrap av nikkel	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 76	Aluminium og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
76.01	Ubearbeidd aluminium	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk <p>ELLER</p> <p>Fremstilling ved termisk eller elektrolytisk behandling av ulegert aluminium eller avfall og skrap av aluminium</p>
76.02	Avfall og skrap av aluminium	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 76.16	Varer av aluminium, unntatt duk, netting, gitter og liknende varer (herunder endeløse bånd) av aluminiumtråd, og strekkmetall av aluminium	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, imidlertid kan duk, netting, gitter og liknende varer (herunder endeløse bånd) av aluminiumtråd, eller strekkmetall av aluminium benyttes, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
kapittel 77	(Dette kapittel er reservert for eventuell fremtidig bruk i "Harmonized System")	
ex kapittel 78	Bly og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
78.01	Ubearbeidd bly: <ul style="list-style-type: none"> - raffinert bly - annet 	Fremstilling fra "blokkbly" eller "verkbly"
		Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan avfall og skrap fra posisjon 78.02 ikke benyttes
78.02	Avfall og skrap av bly	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 79	Sink og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
79.01	Ubearbeidd sink	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan avfall og skrap fra posisjon 79.02 ikke benyttes
79.02	Avfall og skrap av sink	Fremstilling hvor alle anvendte

		materialer skifter posisjon
ex kapittel 80	Tinn og varer derav; unntatt:	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
80.01	Ubearbeidd tinn	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan avfall og skrap fra posisjon 80.02 ikke benyttes
80.02 og 80.07	Avfall og skrap av tinn; andre varer av tinn	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
kapittel 81	Andre uedle metaller; cermet; varer derav:	
	- andre uedle metaller, bearbeidde; varer derav	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer som ikke skifter posisjon ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- andre	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex kapittel 82	Verktøy, redskaper, kniver, skjær og gaffler av uedelt metall; deler dertil av uedelt metall; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
82.06	Verktøy og redskaper fra to eller flere av posisjonene 82.02 - 82.05, pakket i sett for detaljsalg	Fremstilling hvor alle anvendte materialer tariffes under andre posisjoner enn 82.02 til 82.05. Imidlertid kan verktøy og redskaper fra posisjonene 82.02 til 82.05 være bestanddeler i settet forutsatt at deres verdi ikke overstiger 15% av settets pris fra fabrikk
82.07	Utskiftbart verktøy for håndverktøy, også mekaniske, eller for verktøymaskiner (f.eks. for pressing, preging, stansing, gjenging, boring, rømming, brotsjing, fresing, dreining eller skrutrekking), herunder trekkskiver eller pressdyser for metall, samt verktøy for berg- eller jordboring	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
82.08	Kniver og knivblad for maskiner eller mekaniske redskaper	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 82.11	Kniver, med skjærende egg, også sagtakket, unntatt kniver under posisjon 82.08	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan knivblad og skaft av uedelt metall anvendes
82.14	Andre skjære- og klipperedskaper (f.eks. hårklippere, kløyve-, hogge- og hakke-redskaper for slaktere eller til kjøkkenbruk, papirkniver); artikler og sett for maniky eller pediky (herunder neglefiler)	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan skaft av uedelt metall anvendes
82.15	Skjær, gaffler, øser, sleiver, hullsleiver, kakespader, fiske- og smørkniver, sukkerklyper og liknende husholdningsartikler	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan skaft av uedelt metall anvendes
ex kapittel 83	Forskjellige varer av uedelt metall; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon

ex 83.02	Andre beslag og liknende varer til bygninger, og automatiske dørlukkere	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan de andre materialene under posisjon 83.02 anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 20% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 83.06	Statuetter og andre pyntegjenstander av uedelt metall	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan de andre materialene under posisjon 83.06 anvendes dersom deres verdi ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex kapitel 84	Kjernereaktorer, kjeler, maskiner, apparater og mekaniske redskaper samt deler dertil; unntatt:	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 84.01	Brenselementer for kjernereaktorer	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.02	Kjeler for vanndamp eller annen damp (unntatt sentralvarmtvannskjeler som også kan produsere lavtrykkdamp); hetvannskjeler	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.03 og ex 84.04	Sentralvarmekjeler, unntatt kjeler som hører under posisjon 84.02, og hjelpeapparater for sentralvarmekjeler	Fremstilling hvor alle anvendte materialer tariffes under andre posisjoner enn 84.03 eller 84.04	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.06	Damptrubiner	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.07	Stempeldrevne forbrenningsmotorer med gnisttenning og med frem- og tilbakegående eller roterende stempel	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.08	Stempeldrevne forbrenningsmotorer med kompresjonstenning (diesel- eller semi-dieselmotorer)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.09	Deler som utelukkende eller fortrinnsvis kan brukes til motorer som hører under posisjon 84.07 eller 84.08	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.11	Turbojetmotorer, turbopropmotorer og andre gassturbiner	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.12	Andre kraftmaskiner og motorer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 84.13	Rotasjonspumper	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk

		materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 84.14	Industrielle vifter, blåsere og liknende	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.15	Luftkondisjoneringsapparater som består av en motordrevet vifte og elementer for endring av temperatur og fuktighet, herunder slike apparater der fuktigheten ikke kan reguleres særskilt	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.18	Kjøleskap, fryserer og annet kjøle- eller fryseutstyr også elektriske; varmepumper, unntatt luftkondisjoneringsapparater som hører under posisjon 84.15	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - hvor verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 84.19	Apparater for tre, papirmasse og pappindustrien	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som ikke skifter posisjon utgjør høyst 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.20	Kalandrer og andre valsemaskiner, unntatt valsemaskiner for metall eller glass, samt valser dertil	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som ikke skifter posisjon utgjør høyst 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.23	Vekter og veieinnretninger (unntatt slike som er følsomme for 50 mg eller mindre) herunder telle- og kontrollvekter; lodder til vekter, alle slags	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.25 til 84.28	Maskiner for løfting, håndtering, lasting eller lossing	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 84.31 utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.29	Bulldosere, angeldosere, veghøvlere, skrapemaskiner, mekaniske skyflere, gravemaskiner, lastemaskiner, stampe-maskiner og vegvalser, med egen framdrift:		

	- vegvalser	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- andre	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 84.31 utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.30	Andre maskiner og apparater for flytting, planering, skraping, graving, stamping, valsing, utvinning eller boring av jord, mineraler eller malmer; påledrivere og påleopptrekkere; snøploger og snøfresere	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 84.31 utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 84.31	Deler til mekanisk drevne vegvalser	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.39	Maskiner og apparater for fremstilling av papirmasse av cellulosefibrer eller for fremstilling eller etterbehandling av papir eller papp	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som ikke skifter posisjon utgjør høyst 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.41	Andre maskiner og apparater for videre bearbeiding av papirmasse, papir eller papp, herunder alle slags papir- og pappskjæremaskiner og -apparater	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som ikke skifter posisjon utgjør høyst 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.44 til 84.47	Maskiner fra disse posisjoner til bruk i tekstilindustrien	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 84.48	Hjelpemaskiner og -apparater til maskiner under posisjon 84.44 og 84.45	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.52	Symaskiner, unntatt symaskiner for hefting av bøker under posisjon 84.40; møbler, stativer og deksler spesielt innrettet for symaskiner, symaskinnåler: - symaskiner (kun spolesøm) hvor overdelens vekt er høyst 16 kg uten	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte	

	motor eller 17 kg med motor	materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og	
	- andre	- verdien av alle ikke-opprinnelsesmaterialer som er anvendt ved monteringen av overdelen (uten motor) ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer, og mekanismer for overtrådtilførsel, gripere med betjenings-mekanismer og styreorganer for sik-sak sting, allerede er opprinnelses-produkter	
		Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.56 til 84.66	Verktøymaskiner og maskiner samt deler og tilbehør som hører under posisjonene 84.56 til 84.66	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.69 til 84.72	Kontormaskiner (f.eks. skrivemaskiner, regnemaskiner, automatiske data-behandlingsmaskiner, duplikatorer, stiftmaskiner)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.80	Formrammer for metallstøping; underlagsplater til støpeformer; støpeform-modeller; støpeformer for metall (unntatt kokiller til støping av blokker (ingots)), metallkarbider, glass, mineralske materialer, gummi eller plast	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.82	Kule- eller rullelagre	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
84.84	Pakninger av metallplater i forbindelse med andre materialer eller av to eller flere lag av metall; sett eller utvalg av pakninger av forskjellige slags materialer, pakket i poser, konvolutter eller liknende; mekaniske pakninger	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
84.85	Deler til maskiner og apparater, ikke nevnt eller innbefattet annet sted i dette kapittel, og som ikke er utstyrt med elektriske forbindelsesdeler, isolatorer, spoler, kontakter eller andre elektriske innretninger	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex kapittel 85	Elektriske maskiner, apparater og materiell, samt deler dertil; apparater for opptak eller gjengivelse av lyd og apparater for opptak eller gjengivelse av bilder og lyd for fjernsyn, samt deler og tilbehør til slike apparater; unntatt:	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.01	Elektriske motorer og generatorer (unntatt generatoraggregater)	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 85.03 utgjør høyst 10% av ferdig-	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk

		varens pris fra fabrikk	
85.02	Elektriske generatoraggregater og roterende, elektriske omformere	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjonene 85.01 eller 85.03 til sammen utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 85.04	Elektriske transformatorer for elektroniske databehandlingsmaskiner	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 85.18	Mikrofoner og stativer dertil; høyttalere, også med kabinett; elektriske hørefrekvensforsterkere; elektriske lydforsterkeranlegg	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.19	Platespillere uten innebygd forsterker ("record decks"), andre platespillere, kassettpillere og andre apparater for gjengivelse av lyd, uten utstyr for opptak av lyd	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.20	Magnetiske lydbåndopptakere og andre apparater for opptak av lyd, også med utstyr for gjengivelse av lyd	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.21	Apparater for opptak eller gjengivelse av videosignaler, også med innebygd videotuner	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.22	Deler og tilbehør som utelukkende eller fortrinnsvis kan brukes til apparater som hører under posisjonene 85.19 til 85.21	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
85.23	Preparert, uinnspilt materiell for opptak av lyd eller liknende opptak av andre fenomener, unntatt varer som hører under kapittel 37	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
85.24	Plater, bånd og annet innspilt materiell med lyd eller andre fenomener, herunder matriser for fremstilling av grammofonplater, men unntatt varer som hører under kapittel 37:		

	- matriser for fremstilling av gramfonplater	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- andre	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 85.23 utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.25	Sendere for radiotelefoni, radiotelegrafi, radiokringkasting eller fjernsyn, også sammenbygd med mottakere eller apparater for opptak eller gjengivelse av lyd; fjernsynskameraer; videokameraer for stillbilder og andre videokameraopptakere	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.26	Radarapparater, radionavigasjonsapparater og radiofjernstyringsapparater	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.27	Mottakere for radiotelefoni, radiotelegrafi eller radiokringkasting, også kombinert i felles kabinett eller kasse med apparater for opptak eller gjengivelse av lyd eller med et ur	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.28	Mottakere for fjernsyn, også med innebygde radiomottakere for kringkasting eller med apparater for opptak eller gjengivelse av lyd eller videosignaler; videomonitorer og videoprojektorer	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.29	Deler som utelukkende eller fortrinnsvis kan brukes til apparater som hører under posisjonene 85.25 til 85.28: <ul style="list-style-type: none"> - som utelukkende eller fortrinnsvis kan brukes til apparater for opptak eller gjengivelse av videosignaler - andre 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk <p>Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer </p>	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk

85.35 og 85.36	Elektriske apparater til å slutte, bryte, sikre eller forbinde elektriske strømkretser	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 85.38 utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.37	Plater, tavler, konsoller, pulter, kabinetter og liknende, utstyrt med to eller flere apparater som hører under posisjon 85.35 eller 85.36, for elektrisk kontroll eller fordeling av elektrisitet, også med instrumenter eller apparater som hører under kapittel 90, samt numeriske kontrollapparater, unntatt velgere som hører under posisjon 85.17	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 85.38 utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 85.41	Dioder, transistorer og liknende halvlederkomponenter, unntatt ikke oppdelte skiver ("wafers")	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.42	Elektroniske, integrerte kretser og elektroniske mikrobyggelementer	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 85.41 eller 85.42 til sammen utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk 	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
85.44	Isolert (herunder lakkert eller anodisert) tråd, kabel (herunder koaksialkabel) og andre isolerte, elektriske ledere, også med forbindelsesdeler; optiske fiberkabler sammensatt av fibrer som er skjermet fra hverandre, også med forbindelsesdeler	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
85.45	Kullelektroder, kullbørster, lampekull, batterikull og andre varer av kull, også med metall, av det slag som brukes til elektriske formål	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
85.46	Elektriske isolatorer, uansett materiale	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
85.47	Isolasjonsdetaljer (unntatt isolatorer som tariffes under posisjon 85.46) til elektriske maskiner, apparater eller til elektrisk materiell, som består helt av isolerende materiale, bortsett fra mindre komponenter av metall (f.eks. gjengede hylser, muffe og liknende) som er istøpt utelukkende for sammenføyning; elektriske ledningsrør og forbindelsesdeler dertil, av uedelt metall føret med isolerende materiale	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
85.48	Avfall og skrap fra galvaniske elementer, batterier og elektriske akkumulatører; brukte galvaniske elementer og batterier	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra	

		opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	
ex 87.12	Sykler uten kulelagre	Fremstilling fra materialer som ikke tariffieres under posisjon 87.14	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
87.15	Barnevogner og deler dertil	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
87.16	Tilhengere og semitrailere; andre kjøretøyer uten mekanisk drivanordning; deler dertil	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 88	Luftfartøyer, romfartøyer og deler dertil; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 88.04	Roterende fallskjerm, "rotochutes"	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre materialer fra posisjon 88.04	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
88.05	Utskytingsutstyr for luftfartøyer; innbrenningsutstyr for fly til bruk ombord i hangarskip eller liknende utstyr; stasjonære flytreningsmaskiner; deler til ovennevnte varer	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
kapittel 89	Skip, båter og annet flytende materiell	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan ikke skrog fra posisjon 89.06 anvendes	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex kapittel 90	Instrumenter og apparater til optisk, fotografisk, kinematografisk, medisinsk eller kirurgisk bruk samt måle-, kontroll- eller presisjonsinstrumenter og -apparater; deler og tilbehør dertil; unntatt:	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
90.01	Optiske fibrer og optiske fiberbunter; optiske fiberkabler, unntatt de som hører under posisjon 85.44; ark og plater av polariserende materiale; linser (herunder kontaktlinser), prizmer, speil og andre optiske elementer, av ethvert materiale, uinnfattede, unntatt slike elementer av ikke-optisk bearbeidd glass	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.02	Linser, prizmer, speil og andre optiske elementer, av ethvert materiale, innfattede, som utgjør deler eller tilbehør til instrumenter eller apparater, unntatt slike elementer av ikke-optisk bearbeidd glass	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.04	Briller, beskyttelsesbriller og liknende, korrigerende, beskyttende eller andre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 90.05	Kikkerter (monokulære og binokulære), og andre optiske teleskoper samt stativer til slike, unntatt astronomiske prisme-teleskoper og stativer til slike	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40%	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk

		av ferdigvarens pris fra fabrikk, og	
		- verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	
ex 90.06	Fotoapparater (unntatt filmopptakere); lynlysapparater og lynlyspærer andre enn elektrisk tennende	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
90.07	Filmopptakere og filmfremvisere, med eller uten innebygget apparat for opptak eller gjengivelse av lyd	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
90.11	Optiske mikroskoper, herunder mikroskoper for fotomikrografi, kinefotomikrografi eller mikroprojeksjon	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 90.14	Andre navigasjonsinstrumenter og -apparater	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.15	Geodetiske (herunder fotogrammetriske), hydrografiske, oseanografiske, hydrologiske, meteorologiske eller geofysiske instrumenter og apparater, unntatt kompasser; avstandsmålere	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.16	Vekter følsomme for 5 cg eller mindre, også med lodder	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.17	Tegne-, risse- og regneinstrumenter (f.eks. tegnemaskiner, pantografer, vinkelmålere, tegne- og rissebestikk, regnestaver, regneskiver); instrumenter for lengdemåling til bruk i hånden (f.eks. målestokker og -bånd, mikrometermål, alle slags lærer), ikke nevnt eller innbefattet annet sted i dette kapittel	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.18	Instrumenter og apparater til medisinsk, kirurgisk, dental eller veterinær bruk, herunder scintigrafer, andre elektromedisinske apparater og instrumenter for synsprøving: - tannlegestoler med innebygd tannlegestyr eller spyttefontener	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, herunder andre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke

		materialer fra posisjon 90.18	overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
	- andre	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
90.19	Mekano-terapeutisk utstyr; massasjeapparater; psykotekniske apparater; apparater for oson-, surstoff- eller aerosolterapi samt apparater for kunstig åndedrett eller andre terapeutiske pusteapparater	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
90.20	Annet pusteutstyr og gassmasker, unntatt beskyttelsesmasker som verken har mekaniske deler eller utskiftbare filtre	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris fra fabrikk
90.24	Maskiner og apparater for prøving av hardhet, styrke, trykkfasthet, elastisitet eller andre mekaniske egenskaper hos materialer (f.eks. metaller, tre, tekstiler, papir, plast)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.25	Flytevekter (aerometre, densimetre) og liknende instrumenter basert på flyteprinsippet, termometre, pyrometre, barometre, hygrometre og psykrometre, også med registreringsutstyr samt kombinasjoner av slike instrumenter	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.26	Instrumenter og apparater for måling eller kontroll av gjennomstrømming, nivå, trykk eller andre variable forhold ved væsker eller gasser (f.eks. gjennomstrømningsmålere, nivåmålere, manometre, varmemålere), unntatt instrumenter og apparater som hører under posisjon 90.14, 90.15, 90.28 eller 90.32	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.27	Instrumenter og apparater for fysiske eller kjemiske analyser (f.eks. polarimetre, refraktometre, spektrometre, gass- eller røykanalyseapparater); instrumenter og apparater for måling eller kontroll av viskositet, porøsitet, utvidelse, overflate-spenning eller liknende; instrumenter og apparater for måling eller kontroll av varme-, lyd- eller lysmengder (herunder eksponeringsmålere); mikrotomer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.28	Forbruks- og produksjonsmålere for gasser, væsker eller elektrisitet, herunder justeringsmålere for nevnte målere: - deler og tilbehør	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- andre	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk

90.29	Omdreiningstellere, produksjonstellere, taksametre, kilometertellere, skritt-tellere og liknende; hastighetsmålere og tachometre, unntatt de som hører under posisjon 90.14 eller 90.15; stroboskoper	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.30	Oscilloskoper, spektralanalysatorer og andre instrumenter og apparater for måling eller kontroll av elektriske mengder, unntatt måleapparater som hører under posisjon 90.28; instrumenter og apparater for måling eller registrering av alfa-, beta-, gamma- eller røntgenstråler, kosmiske eller andre ioniserende stråler	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.31	Instrumenter, apparater og maskiner for måling eller kontroll, ikke nevnt eller innbefattet annet sted i dette kapittel; profilprojektorer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.32	Instrumenter og apparater for automatisk regulering eller kontroll	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
90.33	Deler og tilbehør (ikke nevnt eller innbefattet annet sted i dette kapittel) til maskiner, instrumenter eller apparater som hører under kapittel 90	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex kapittel 91	Ur og deler dertil; unntatt:	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
91.05	Andre ur	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
91.09	Andre komplette og sammensatte urverk	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - verdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke overstiger verdien av anvendte opprinnelsesmaterialer	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
91.10	Komplette urverk, usammensatte eller delvis sammensatte (urverksett); ukomplette urverk, sammensatte; råurverk	Fremstilling hvor: - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk, og - uten å overstige ovennevnte verdibegrensning, verdien av anvendte materialer som tariffes under posisjon 91.14 utgjør høyst 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
91.11	Urkasser og deler dertil, til ur som hører under posisjon 91.01 eller 91.02	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
91.12	Andre urkasser og liknende kasser til andre varer som hører under dette kapittel,	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke

	samt deler dertil	posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
91.13	Urarmbånd og deler dertil:		
	- av uedelt metall, også belagt, eller plettet med edelt metall	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
	- andre	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
kapittel 92	Musikkinstrumenter; deler og tilbehør til slike instrumenter	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
kapittel 93	Våpen og ammunisjon; deler og tilbehør dertil	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex kapittel 94	Møbler; sengebunner og sengeutstyr, som f.eks. madrasser, puter og liknende stoppede varer; lamper og annet belysningsutstyr, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; lysskilt og liknende; prefabrikkerte bygninger; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 94.01 og ex 94.03	Møbler av uedelt metall, trukket med ustoppet bomullsvevnad av vekt høyst 300 g. pr. m ²	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon ELLER Fremstilling fra tøyestykke av bomull allerede tilformet ferdig til bruk fra posisjon 94.01 eller 94.03, forutsatt at: - dens verdi ikke overstiger 25% av ferdigvarens pris, og - alle andre anvendte materialer allerede er opprinnelsesprodukter og tariffes under andre posisjoner enn 94.01 eller 94.03	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 40% av ferdigvarens pris fra fabrikk
94.05	Lamper og annet belysningsutstyr, herunder søkelys og lyskastere samt deler dertil, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; lysskilt og liknende som har en fast montert lyskilde, samt deler dertil ikke nevnt eller innbefattet annet sted	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
94.06	Prefabrikkerte bygninger	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex kapittel 95	Leketøy, spill og sportsartikler samt deler og tilbehør dertil; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon	
95.03	Annet leketøy; miniatyrmodeller og liknende modeller til hobbybruk, også mekaniske; puslespill, alle slags	Fremstilling hvor: - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk	
ex 95.06	Golfkøller og deler dertil	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan grovt tildannede blokker til fremstilling av golfkøllehoder anvendes	

ex kapittel 96	Forskjellige varer; unntatt:	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon
ex 96.01 og ex 96.02	Varer av animalske, vegetabiliske eller mineralske utskjæringsmaterialer	Fremstilling fra bearbeidd utskjæringsmateriale fra samme Posisjon
ex 96.03	Koster og børster, pensler og liknende (unntatt sopelimer og liknende og børster laget av hår fra mår eller ekorn), mekaniske gulvfeieapparater uten motor, malerputer og -ruller; naler (unntatt glattruller)	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
96.05	Reiseetuier for toalettbruk, for sying eller for rengjøring av sko eller klær	Opprinnelsesregelen som gjelder for hver enkelt artikkel må være oppfylt. Imidlertid kan ikke-opprinnelsesprodukter inngå i settet dersom deres verdi ikke overstiger 15% av settets pris fra fabrikk
96.06	Knapper, trykknapper og liknende, knappeformer og andre deler til disse varer; knappeemner	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
96.08	Kulepennner; filtpenner og andre penner med porøse spisser; fyllepennner, stylografer og andre penner; stensilpenner (styluspenner); mekaniske blyanter; penneskaft, blyantforlengere og liknende; deler (herunder hetter og klips) til de forannevnte varer, unntatt de som hører under posisjon 96.09	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon. Imidlertid kan pennesplitter og spisser til pennesplitter som tariffes under samme posisjon benyttes
96.12	Fargebånd til skrivemaskiner og liknende fargebånd innsatt med farge eller behandlet på annen måte slik at de gir avtrykk, også på spoler eller i kassetter; stempelputer med eller uten eske, også uten farge	Fremstilling hvor: <ul style="list-style-type: none"> - alle anvendte materialer skifter posisjon, og - verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 96.13	Tennere med piezoelektrisk tenningsanordning	Fremstilling hvor verdien av anvendte materialer fra posisjon 96.13 ikke overstiger 30% av ferdigvarens pris fra fabrikk
ex 96.14	Piper eller pipehoder	Fremstilling fra grovt tildannede blokker
Kapittel 97	Kunstverker, samlergjenstander og antikviteter	Fremstilling hvor alle anvendte materialer skifter posisjon

VEDLEGG III a TIL PROTOKOLL B**VARESERTIFIKAT EUR.1 OG SØKNAD OM VARESERTIFIKAT EUR.1**

Trykkingsinstruks

1. Hvert formular skal være 210 x 297 mm. Det tillates dog en toleranse på høyst 5 mm eller pluss 8 mm i lengden. Papiret som skal benyttes skal være hvitt, trefritt, limt skrivepapir med en vekt på minst 25 gr. pr. m². Det skal være forsynt med et trykt, grønt guillochert bakgrunnsmonster, slik at enhver forfalskning foretatt med mekaniske eller kjemiske midler vil bli klart synlig.
2. Avtalepartenes kompetente myndigheter kan reservere seg retten til selv å trykke formularene eller overlate trykkingen til godkjente trykkerier. I sistnevnte tilfelle, skal det på hvert varesertifikat EUR.1 finnes en henvisning til denne godkjennelse. Hvert formular skal være forsynt med trykkeriets navn og adresse, eller med et kjennetegn som gjør det mulig å identifisere trykkeriet. Det skal dessuten være forsynt med et serienummer, trykket eller ikke, slik at det kan identifiseres.

13. ANMODNING OM KONTROLL, til	14. RESULTAT AV KONTROLLEN
Autentiteten og riktigheten av dette varesertifikat bes kontrollert. (Sted og dato) (Stempel) (Underskrift)	Kontrollen viser at dette sertifikat (1) ☐ er utstedt av den angitte tollmyndighet og at opplysningene er riktige. ☐ ikke oppfyller de foreskrevne vilkår om autentitet og riktighet (se vedlagte bemerkninger). (Sted og dato) (Stempel) (Underskrift) (1) Sett kryss i den ruten som passer.

NOTER

1. Raderinger eller rettelser ved å skrive ord oppå hverandre i varesertifikatet er ikke tillatt. Endringer må gjøres ved å stryke de uriktige og eventuelt tilføye de riktige opplysninger. Endringer foretatt på denne måten skal signeres av den som har utstedt sertifikatet og attesteres av tollmyndighetene i vedkommende land eller territorium hvor sertifikatet er utstedt.
2. Alle vareposter i sertifikatet skal føres opp uten mellomrom mellom de enkelte poster, og foran hver post skal anføres et løpenummer. Like under siste post trekkes en horisontal strek. Den ubrukte del av feltet skal overstrekkes for å gjøre enhver senere tilføyelse umulig.
3. Varene skal betegnes ifølge handelssedvane og med en nøyaktighet som gjør det mulig å kunne identifisere dem.

ERKLÆRING FRA EKSPORTØREN

Jeg, undertegnede eksportør av varene som er beskrevet på forsiden,

ERKLÆRER at varene oppfyller de vilkår som er fastsatt for utstedelse av dette varesertifikat;

BESKRIVER med dette de forhold som har gjort det mulig for varene å oppfylle disse vilkår:

.....
.....
.....

FREMLEGGER følgende bevisdokumenter³⁴⁾:

.....
.....
.....

FORPLIKTER MEG til på de ansvarlige myndigheters forlangende å fremskaffe alle ytterligere bevis disse finner nødvendige for utstedelse av vedlagte sertifikat, så vel som, eventuelt, av de nevnte myndigheter å godta enhver kontroll av mitt regnskap og av forholdene i forbindelse med fremstillingen av ovennevnte varer;

SØKER OM utstedelse av det vedlagte varesertifikat for disse varer.

.....
(Sted og dato)

.....
(Underskrift)

³⁴⁾ For eksempel: importdokumenter, varesertifikater, fakturaer, erklæringer fra produsenten, etc., vedrørende materialer som er anvendt i produksjonen eller varer som reeksporteres i uendret stand.

VEDLEGG III B TIL PROTOKOLL B**VARESERTIFIKAT EUR-MED OG SØKNAD OM
VARESERTIFIKAT EUR-MED**

Trykkingsinstruks

1. Hvert formular skal være 210 x 297 mm. Det tillates dog en toleranse på høyst 5 mm eller pluss 8 mm i lengden. Papiret som skal benyttes skal være hvitt, trefritt, limt skrivepapir med en vekt på minst 25 gr. pr. m². Det skal være forsynt med et trykt, grønt guillochert bakgrunnsmonster, slik at enhver forfalskning foretatt med mekaniske eller kjemiske midler vil bli klart synlig.
2. Avtalepartenes kompetente myndigheter kan reservere seg retten til selv å trykke formularene eller overlate trykkingen til godkjente trykkerier. I sistnevnte tilfelle, skal det på hvert varesertifikat finnes en henvisning til denne godkjennelse. Hvert formular skal være forsynt med trykkeriets navn og adresse, eller med et kjennetegn som gjør det mulig å identifisere trykkeriet. Det skal dessuten være forsynt med et serienummer, trykket eller ikke, slik at det kan identifiseres.

13. ANMODNING OM KONTROLL, til	14. RESULTAT AV KONTROLLEN Kontrollen viser at dette sertifikat ¹⁾
Autentiteten og riktigheten av dette varesertifikat bes kontrollert. (Sted og dato) (Stempel) (Underskrift)	☐ er utstedt av den angitte tollmyndighet og at opplysningene er riktige. ☐ ikke oppfyller de foreskrevne vilkår om autentitet og riktighet (se vedlagte bemerkninger). (Sted og dato) (Stempel) (Underskrift) ¹⁾ Sett kryss i den ruten som passer.

NOTER

1. Raderinger eller rettelser ved å skrive ord oppå hverandre i varesertifikatet er ikke tillatt. Endringer må gjøres ved å stryke de uriktige og eventuelt tilføye de riktige opplysninger. Endringer foretatt på denne måten skal signeres av den som har utstedt sertifikatet og attesteres av tollmyndighetene i vedkommende land eller territorium hvor sertifikatet er utstedt.
1. Alle vareposter i sertifikatet skal føres opp uten mellomrom mellom de enkelte poster, og foran hver post skal anføres et løpenummer. Like under siste post trekkes en horisontal strek. Den ubrukte del av feltet skal overstrekkes for å gjøre enhver senere tilføyelse umulig.
3. Varene skal betegnes ifølge handelssedvane og med en nøyaktighet som gjør det mulig å kunne identifisere dem.

ERKLÆRING FRA EKSPORTØREN

Jeg, undertegnede eksportør av varene som er beskrevet på forsiden,

ERKLÆRER at varene oppfyller de vilkår som er fastsatt for utstedelse av dette varesertifikat;

BESKRIVER med dette de forhold som har gjort det mulig for varene å oppfylle disse vilkår:

.....

FREMLEGGER følgende bevisdokumenter³⁵⁾:

.....

FORPLIKTER MEG til på de ansvarlige myndigheters forlangende å fremskaffe alle ytterligere bevis disse finner nødvendige for utstedelse av vedlagte sertifikat, så vel som, eventuelt, av de nevnte myndigheter å godta enhver kontroll av mitt regnskap og av forholdene i forbindelse med fremstillingen av ovennevnte varer;

SØKER OM utstedelse av det vedlagte varesertifikat for disse varer.

.....
 (Sted og dato)

.....
 (Underskrift)

³⁵⁾ For eksempel: importdokumenter, varesertifikater, fakturaer, erklæringer fra produsenten, etc., vedrørende materialer som er anvendt i produksjonen eller varer som reeksporteres i uendret stand.

VEDLEGG IV a TIL PROTOKOLL B

FAKTURAERKLÆRING

Fakturaerklæringen, hvis tekst er gitt nedenfor, må utferdiges i samsvar med fotnotene. Fotnotene trenger imidlertid ikke påføres dokumentet.

Engelsk versjon

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No. ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Tysk versjon

Der Ausfüh­rer (Ermäch­tigter Ausfüh­rer; Bewilligungs Nr.⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht erklärt, daß diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Fransk versjon

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière no.⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle⁽²⁾.

Italiensk versjon

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale⁽²⁾.

Islandsk versjon

Útflytjandi framleiðsluvara sem skjal þetta tekur til (leyfi tollyfirvalda nr. ...⁽¹⁾), lýsir því yfir, að vörurnar séu, ef annars er ekki greinilega getið, af⁽²⁾ fríðindauppruna.

Norsk versjon

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr. ...⁽¹⁾) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har⁽²⁾ preferanseopprinnelse.

Arabisk versjon

يصرح مصدر المنتجات التي تشملها هذه الوثيقة (التصريح الجمركي رقم⁽¹⁾) بإستثناء ما ينص بوضوح على خلاف ذلك، بأن هذه المنتجات من منشأ تفضيلي من⁽²⁾.

(3)

(Sted og dato)

(4)

(Eksportørens underskrift; i tillegg, navn på den person som undertegner erklæringen med trykte bokstaver)

- ⁽¹⁾ Når fakturaerklæringen er utferdiget av en godkjent eksportør som omhandlet i artikkel 23 i vedlegget, må den godkjente eksportørens autorisasjonsnummer oppgis i denne rubrikk. Når fakturaerklæringen ikke er utferdiget av en godkjent eksportør, skal teksten i parentes utelates eller rubrikken stå åpen.
- ⁽²⁾ Produktenes opprinnelse skal angis. (ISO-Alpha-2 kode tillates). Det kan refereres til en spesiell kolonne i fakturaen hvor opprinnelseslandet for det enkelte produkt er oppgitt.
- ⁽³⁾ Slike angivelser kan utelates dersom slik informasjon fremgår av selve dokumentet.
- ⁽⁴⁾ Se artikkel 22 nr. 5 i vedlegget. I de tilfeller hvor eksportøren kan unntas fra kravet om å undertegne, innebærer unntaket for underskrift også at navnet på den som undertegner kan utelates.

VEDLEGG IV b TIL PROTOKOLL B

Fakturaerklæring EUR-MED

Fakturaerklæringen EUR-MED, hvis tekst er gitt nedenfor, må utferdiges i samsvar med fotnotene. Fotnotene trenger imidlertid ikke påføres dokumentet.

Spansk versjon

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n°⁽¹⁾.) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Tsjekkisk versjon

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Dansk versjon

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Tysk versjon

Der Ausfühler (Ermächtigter Ausfühler; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Estisk versjon

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Gresk versjon

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Engelsk versjon

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Fransk versjon

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Italiensk versjon

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Latvisk versjon

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas pilnvara Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Lituensk versjon

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Ungarsk versjon

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ...⁽²⁾ származásúak.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Maltesisk versjon

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, ħlief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied ⁽³⁾

Nederlandsk versjon

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied⁽³⁾

Polsk versjon

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied⁽³⁾

Portugisisk versjon

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied⁽³⁾

Slovensk versjon

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied⁽³⁾

Slovakisk versjon

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied⁽³⁾

Finsk versjon

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied⁽³⁾

Svensk versjon

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied⁽³⁾

Islandsk versjon

Útflytjandi framleiðsluvara sem skjal þetta tekur til (leyfi tollyfirvalda nr. ... (1)), lýsir því yfir að vörurnar séu, ef annars er ekki greinilega getið, af ... fríðindauppruna (2).

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied (3)

Norsk versjon

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr. ... (1)) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har ... preferanseopprinnelse (2).

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied (3)

Arabisk versjon

يصرح مصدر المنتجات التي تشملها هذه الوثيقة (التصريح الجمركي رقم (1)) بإستثناء ما ينص بوضوح على خلاف ذلك، بأن هذه المنتجات من منشأ تفضيلي من (2).

- cumulation applied with(name of the country/countries)
- no cumulation applied (3)

.....4
(Sted og dato)

.....5
(Eksportørens underskrift; i tillegg navn på den person som undertegner erklæringen med trykte bokstaver)

-
- (1) Når fakturaerklæringen er utferdiget av en godkjent eksportør som omhandlet i artikkel 23 i vedlegget, må den godkjente eksportørens autorisasjonsnummer oppgis i denne rubrikk. Når fakturaerklæringen ikke er utferdiget av en godkjent eksportør, skal teksten i parentes utelates eller rubrikken stå åpen.
 - (2) Produktenes opprinnelse skal angis
 - (3) Tilføy og slett som nødvendig
 - (4) Slike angivelser kan utelates dersom slik informasjon fremgår av selve dokumentet.
 - (5) Se artikkel 22 nr. 7 i vedlegget. I de tilfeller hvor eksportøren kan unntas fra kravet om å undertegne, innebærer unntaket for underskrift også at navnet på den som undertegner kan utelates.

**BILAG 2 TIL DETTE RUNDSKRIV
VEDLEGG II
Varer unntatt fra avtalens virkeområde**

VEDLEGG II
VARER UNNTATT FRA AVTALENS VIRKEOMRÅDE

Følgende varer er, i henhold til artikkel 4 nr.1 a, unntatt fra avtalens virkeområde ved import til et EFTA-land som spesifisert for det enkelte produkt:

Posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Unntatt iht Artikkel 4 ved import til:
35.01	Kasein, kaseinater og andre kaseinderivater; kaseinlim.	Liechtenstein, Sveits
35.02	Albuminer (herunder konsentrater av to eller flere myseproteiner som inneholder mer enn 80 vektprosent myseproteiner, beregnet av tørrstoffet), albuminater og andre albuminderivater.	
	- eggalbumin:	
3502.11	-- tørket	Alle EFTA-stater
3502.19	-- annet	Alle EFTA-stater
3502.20	- melkealbumin, herunder konsentrater av to eller flere myseproteiner	Norge, Island
3502.90	- ellers	Norge
35.05	Dekstrin og annen modifisert stivelse (f.eks. pregelatinert eller forestret stivelse); lim på basis av stivelse, dekstrin eller annen modifisert stivelse.	
ex 3505.10	- dekstrin og annen modifisert stivelse, til dyrefôr	Liechtenstein, Sveits
ex 3505.20	- lim, til dyrefôr	Liechtenstein, Sveits
35.06	Tilberedt lim og andre tilberedte klebemidler ikke nevnt eller innbefattet annet sted; produkter anvendelige som lim eller klebemidler i pakninger for detaljsalg som lim eller klebemidler med nettovekt høyst 1 kg.	
	- ellers:	
ex 3506.99	-- andre, til dyrefôr	Liechtenstein, Sveits

Posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Unntatt iht Artikkel 4 ved import til:
38.09	Midler for etterbehandling og preparater for å fremskynde farging eller fester fargestoffer samt andre produkter eller preparater (f.eks. appretur og beisemidler) av det slag som brukes innenfor tekstil- papir- og lærindustrien eller liknende industrier), ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
ex 3809.10	- på basis av stivelse eller stivelsesprodukter, til dyrefôr	Liechtenstein, Sveits
38.23	Industrielle monokarboksykfettsyrer; sure oljer fra raffinering; industrielle fettalkoholer.	
	- industrielle monokarboksykfettsyrer; sure oljer fra raffinering:	
ex 3823.11	-- stearinsyre, til dyrefôr	Norge, Liechtenstein, Sveits
ex 3823.12	-- oleinsyre, til dyrefôr	Norge, Liechtenstein, Sveits
ex 3823.13	-- talloljefettsyrer, til dyrefôr	Norge
ex 3823.19	-- andre, til dyrefôr	Norge, Liechtenstein, Sveits
ex 38.23.70	- industrielle fettalkoholer, til dyrefôr	Norge
38.24	Tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner; kjemiske produkter og preparater fra kjemiske eller beslektede industrier (herunder slike som består av blandinger av naturprodukter), ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
ex 3824.10	- tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner, til dyrefôr	Liechtenstein, Sveits
ex 3824.90	- annet, til dyrefôr	Liechtenstein, Sveits
38.25	Restprodukter fra kjemiske eller beslektede industrier, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; kommunalt avfall; kloakkslam; annet avfall spesifisert i note 6 til dette kapittel.	
ex 3825.90	- ellers, til dyrefôr	Liechtenstein Sveits

BILAG 3 TIL DETTE RUNDSKRIV

VEDLEGG III

Fisk og andre marineprodukter

**BILAG 3 TIL DETTE RUNDSKRIV
VEDLEGG III
Fisk og andre marine produkter**

Artikkel 1

Med mindre annet er bestemt i dette vedlegg, omfattes fisk og andre marine produkter, som spesifisert i tabell 1 nedenfor, av avtalens bestemmelser.

Tabell 1

Pos.nr. HS	HS-kode	Varebeskrivelse
02.08	ex 0208.40	Annet kjøtt og spiselig slakteavfall, ferskt, kjølt eller fryst - av hvaler, delfiner og niser (pattedyr av ordenen Cetacea); av manater og sjøkuer (pattedyr av ordenen Sirenia): -- av hval. ¹
Kap. 3		Fisk og krepsdyr, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann
15.04		Fett og oljer samt deres fraksjoner, av fisk eller sjøpattedyr, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede.¹
15.16	ex 1516.10	Animalske eller vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, helt eller delvis hydrogenerte, interforestrede, reforestrede eller elaidiniserte, også raffinerte, men ikke videre bearbeidde - animalske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner: - - fremstilt i sin helhet fra fisk eller sjøpattedyr ¹
16.03	ex 1603.00	Ekstrakter og safter av kjøtt, flekk, fisk, krepsdyr, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann - Ekstrakter og safter av hvalkjøtt, fisk eller krepsdyr, bløtdyr eller andre virvelløse dyr som lever i vann ¹

¹ Import av hvalprodukter er forbudt i Liechtenstein og Sveits i samsvar med CITES-konvensjonen

Pos.nr. HS	HS-kode	Varebeskrivelse
16.04		Fisk, tilberedt eller konservert; kaviar og kaviaretterlikninger av rogn.
16.05		Krepsdyr, bløtdyr og andre virvelløse dyr som lever i vann, tilberedte eller konserverte.
23.01		Mel og pelleter av kjøtt, flekk, slakteavfall, fisk, krepsdyr, bløtdyr eller av andre virvelløse dyr som lever i vann, utjenlig til menneskeføde; grakse
	ex 2301.10	- mel og pelleter av kjøtt, flekk eller slakteavfall; grakse: - - av hval ¹
	2301.20	- mel og pelleter av fisk, krepsdyr, bløtdyr eller av andre virvelløse dyr som lever i vann.
23.09		Tilberedte produkter av det slag som brukes til dyrefôr
	ex 2309.90	- ellers: - - konsentrert limvann

Artikkel 2

Ved avtalens ikrafttredelse skal EFTA-statene avskaffe all importtoll og avgifter med tilsvarende virkning for produkter med opprinnelse i Libanon og spesifisert i tabell 1, med mindre annet er spesifisert i artikkel 3 i dette vedlegget.

Artikkel 3

Sveits og Liechtenstein kan opprettholde importtoll og avgifter med tilsvarende virkning for produkter med opprinnelse i Libanon og spesifisert i tabell 2 nedenfor.

Tabell 2

Pos.nr. HS	Varebeskrivelse
ex 15.04 og ex 1516.10	Fett og oljer til menneskeføde
ex 2301.10 og ex 2301.20	Fôrstoffer til produksjonsdyr
ex 2309.90	Fôrstoffer til produksjonsdyr

Artikkel 4

Fra 1. mars 2008 skal Libanon avskaffe all importtoll og avgifter med tilsvarende virkning for produkter med opprinnelse i en EFTA-stat og spesifisert i tabell 1, med mindre annet er spesifisert i artikkel 5 til dette vedlegget.

Artikkel 5

Fra 1. mars 2008 skal Libanon gradvis avskaffe all importtoll og avgifter med tilsvarende virkning for produkter med opprinnelse i en EFTA-stat og spesifisert i tabell 3 nedenfor. Nedtrappingen skal skje i samsvar med følgende tidsskjema.

- Fra 1. mars 2008 skal toll og avgifter reduseres til 88 % av basissatsen,
- Fra 1. mars 2009 skal toll og avgifter reduseres til 76 % av basissatsen,
- Fra 1. mars 2010 skal toll og avgifter reduseres til 64 % av basissatsen,
- Fra 1. mars 2011 skal toll og avgifter reduseres til 52 % av basissatsen,
- Fra 1. mars 2012 skal toll og avgifter reduseres til 40 % av basissatsen,
- Fra 1. mars 2013 skal toll og avgifter reduseres til 28 % av basissatsen,
- Fra 1. mars 2014 skal toll og avgifter reduseres til 16 % av basissatsen,
- Fra 1. mars 2015 skal resterende toll og avgifter avskaffes.

Tabell 3

Pos.nr. HS	Varenummer Tunisia	Varebeskrivelse
03.05	0305.41	<p>Fisk, tørket, saltet eller i saltlake; røyst fisk, også varmrøyst; mel og pelleter av fisk, egnet til menneskeføde:</p> <p>- røyst fisk, herunder fileter:</p> <p>-- Stillehavslaks (<i>Oncorhynchus nerka</i>, <i>Oncorhynchus gorbuscha</i>, <i>Oncorhynchus keta</i>, <i>Oncorhynchus tshawytscha</i>, <i>Oncorhynchus kisutch</i>, <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), atlantehavslaks (<i>Salmo salar</i>) og donaulaks (<i>Hucho hucho</i>)</p>

**BILAG 4 TIL DETTE RUNDSKRIV
PROTOKOLL A**

BEARBEJDEDE LANDBRUKSVARER

PROTOKOLL A

VIST TIL I ARTIKKEL PARAGRAF 1(b) ARTIKKEL 4BEARBEIDDEDE LANDBRUKSVARERArtikkel 1

Denne avtalen skal anvendes for produkter oppført i tabell 1.

Artikkel 2

1. For å kunne ta hensyn til prisforskjellene på de landbruksråvarer som inngår i produkter som er spesifisert i tabellene omtalt i artikkel 3 i denne protokoll, er denne avtale ikke til hinder for:

- (a) at det ved innførsel blir pålagt en fast tollsats;
- (b) at det anvendes tiltak ved utførselen.

2. Den faste tollsatsen som innkreves ved import skal være basert på, men ikke overskride, forskjellen mellom pris innenlands og prisen på verdensmarkedet for de landbruksråvarer som inngår i de berørte produkter.

Artikkel 3

For produkter oppført i tabell II, III og IV med opprinnelse i Libanon, skal henholdsvis Island, Liechtenstein/Sveits og Norge tilstå de innrømmelser som er listet i nevnte tabeller.

Artikkel 4

For produkter oppført i tabell V med opprinnelse i en EFTA-stat, skal Libanon tilstå de innrømmelser som er listet deri.

Artikkel 5

Under henvisning til de tiltak som fremgår av artikkel 2 i denne protokoll, skal partene for produkter oppført i henholdsvis tabellene II til V tilstå en behandling som ikke er mindre gunstig enn den som tilstås Det europeiske fellesskap, unntatt for

produktene med HS-nummer 0403.10, 0710.40, 2004.10, 2004.90, 2005.20, 2005.80, 2008.91, 2008.99, 2103.20, 2105.00, 2201.10 og 2203.

Artikkel 6

Ikke senere enn fem år etter ikrafttredelsen av denne avtalen, skal partene foreta en gjennomgang av unntakene omtalt i artikkel 5, med mål om å eliminere slike unntak.

Artikkel 7

1. EFTA-statene skal underrette Libanon, og Libanon skal underrette EFTA-statene på et tidlig tidspunkt, senest før ikrafttredelse, om alle tiltak som blir iverksatt i henhold til artikkel 2 i denne protokoll.
2. Libanon og EFTA-statene skal underrette hverandre om alle endringer med hensyn til den behandling som tilstås Det europeiske fellesskap.

Artikkel 8

EFTA-statene og Libanon skal periodisk gjennomgå utviklingen i handelen med produkter som omfattes av denne protokoll. EFTA-statene og Libanon skal, i lys av disse gjennomganger og idet det tas hensyn til ordninger mellom partene og Det europeiske fellesskap på dette området og i WTO, ta stilling til eventuelle endringer i produktomfanget i denne protokoll, samt til en eventuell utvikling av tiltakene iverksatt i henhold til artikkel 2 i denne protokoll.

TABELL I TIL PROTOKOLL A

Posisjon i tolltariffen	HS Kode	Varebeskrivelse
14.04	1404.20	Vegetabiliske produkter ikke nevnt eller innbefattet annet sted. - bomull-linters
15.16	ex 1516.20	Animalske eller vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, helt eller delvis hydrogenerte, interforestrede, reforestrede eller elaidiniserte, også raffinerte, men ikke videre bearbeidde: - vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner: -- hydrogenert ricinusolje (kastorolje)
15.18	ex 1518.00	Animalske og vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, kokte, oksiderte, dehydrerte, sulfurerte, blåste, polymeriserte med varme i vakuum eller i inert gass eller på annen måte kjemisk omdannede, unntatt de som hører under posisjon 15.16; uspiselige blandinger eller produkter av animalske eller vegetabiliske fettstoffer eller oljer, eller av fraksjoner av forskjellige fettstoffer eller oljer som hører under dette kapittel, ikke nevnt eller innbefattet annet sted: - linoxyn

TABELL IV TIL PROTOKOLL A

NORGE

Liste 1

Norsk posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Tollsats
0403	Kjernemelk, kulturmilk (surmelk) og rømme, yoghurt, kefir og annen gjæret eller syrnet melk og fløte, også konsentrert, med eller uten tilsetning av sukker, annet søtningsstoff eller smaksstoff eller med innhold av frukt, nøtter eller kakao.	
ex 10	- yoghurt: - - med innhold av frukt, nøtter eller kakao	*
	- - ellers: - - - med innhold av smaksstoff eller kakao	*
ex 90	- annen: - - med innhold av smaksstoff eller kakao eller med innhold av frukt eller nøtter	*
0501	Menneskehår, ubearbeidd, også vasket eller avfettet; avfall av menneskehår.	Fri
0502	Bust av svin eller villsvin; grevlinghår og annet hår til børstebinderarbeider; avfall av slik bust eller hår.	Fri
0505	Skinn og andre deler av fugler, med påsittende fjær eller dun, fjær og deler av fjær (også med klypte kanter) samt dun, ubearbeidd eller bare rensset, desinfisert eller konservert; pulver og avfall av fjær eller av deler av fjær.	Fri
0507	Elfenbein, skilpaddeskall, hvalbarder og bardefrynser, horn, gevirer, hover, klover, negler, klør og nebb, ubearbeidd eller enkelt bearbeidd, men ikke tilskåret; pulver og avfall derav.	Fri
0508	Koraller og liknende, ubearbeidd eller enkelt bearbeidd; skall av bløtdyr, krepsdyr eller pigghuder og ryggskall av blekksprut, ubearbeidd eller enkelt bearbeidd, men ikke tilskåret, pulver og avfall derav.	Fri
0510	Ambra, bevergjel, civet og moskus; spanske fluer; galle, også tørket; kjertler og andre animalske produkter som brukes til fremstilling av farmasøytiske preparater, ferske, kjølte, fryste eller midlertidig konserverte på annen måte.	Fri
0710	Grønnsaker (også dampkokte eller kokte i vann), fryste.	
.40	- sukkermais	*
0711	Grønnsaker, midlertidig konserverte (f.eks. med svoveldioksidgass, i saltlake, i svovelsyringvann eller i andre konserverende oppløsninger), men utjenlige til direkte forbruk i den foreliggende tilstand.	
ex .90	- andre grønnsaker; grønnsakblandinger: - - sukkermais	*
1302	Vegetabiliske safter og ekstrakter; pektinstoffer, pektinater og pektater; agar-agar og annet planteslim samt andre fortykningsmidler, også modifiserte, utvunnet av vegetabiliske stoffer.	
ex .19	- vegetabiliske safter og ekstrakter: - - andre: - - - innbyrdes blandinger av vegetabiliske ekstrakter, av det slag som brukes til fremstilling av drikkevarer eller næringsmidler	*

* = Fast tollsats i samsvar med artikkel 2.1 (a) i denne protokoll

Fri = Ingen fast tollsats anvendt i samsvar med artikkel 2.1 (a)

Norsk posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Tollsats
	- - - andre, til terapeutisk eller profylaktisk bruk, unntatt innbyrdes blandinger av vegetabiliske ekstrakter, av det slag som brukes til fremstilling av drikkevarer, næringsmidler eller vaniljeoleoresiner	*
ex .20	- pektinstoffer, pektinater og pektater:	
	- - med innhold av minst 5 vektprosent tilsatt sukker	Fri
1401	Vegetabiliske materialer av det slag som hovedsakelig brukes til kurvmakerarbeider og andre flettearbeider (f.eks. bambus, spanskrør, siv, rør, vidjer, raffiafiber, renset, bleiket eller farget halm, samt lindebark).	Fri
1404	Vegetabiliske produkter ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
.90	- andre	Fri
1517	Margarin; spiselige blandinger og produkter av animalske eller vegetabiliske fettstoffer og oljer, eller av fraksjoner av forskjellige fettstoffer og oljer som hører under dette kapittel, unntatt spiselige fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, som hører under posisjon 15.16.	
ex.10	- margarin, unntatt flytende margarin:	
	- - som inneholder over 10 vektprosent, men ikke over 15 vektprosent melkefett	*
ex .90	- ellers:	
	- - som inneholder over 10 vektprosent, men ikke over 15 vektprosent melkefett	*
	- - spiselige blandinger eller produkter, av det slag som benyttes som formslippmiddel	*
1520	Glyserol, rå; glyserolvann og glyserollut.	
ex .00	- til dyrefôr	*
1522	Degras; reststoffer etter behandling av fettstoffer eller animalsk og vegetabilisk voks.	
ex. 00	- Degras til dyrefôr	*
1702	Annet sukker, herunder kjemisk ren laktose, maltose, glukose og fruktose, i fast form; sirup og andre sukkeroppløsninger uten tilsetning av smaks- eller fargestoffer; kunsthonning, også blandet med naturlig honning; karamell.	
.50	- kjemisk ren fruktose	*
ex .90	- ellers, herunder invertsukker og andre sukker og sukkersirupsblandinger som i tørr tilstand inneholder 50 vektprosent fruktose:	
	- - kjemisk ren maltose	*
1704	Sukkervarer (herunder hvit sjokolade), uten innhold av kakao.	*
1806	Sjokolade og andre næringsmidler som inneholder kakao.	*
1901	Maltekstrakt; næringsmidler av mel, gryn, stivelse eller maltekstrakt, som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 40 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; næringsmidler av varer som hører under posisjonene 04.01 - 04.04, og som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 5 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	*
1902	Pasta, også kokt eller fylt (med kjøtt eller andre produkter) eller tilberedt på annen måte, f.eks. spaghetti, makaroni, nudler, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, også tilberedt.	
	- ukokt pasta, ikke fylt eller tilberedt på annen måte:	
.11	- - med innhold av egg	*
.19	- - ellers	*
ex .20	- fylt pasta, også kokt eller tilberedt på annen måte:	
	- - andre enn varer fylt med mer enn 20 vektprosent pølser, kjøtt, slakteavfall eller blod, eller blandinger derav	*
.30	- annen pasta	*
.40	- couscous	*

Norsk posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Tollsats
1903	Tapioka og tapiokaerstatninger fremstilt av stivelse, i form av flak, gryn, perler eller liknende.	*
1904	Næringsmidler tilberedt ved oppusting eller steking av korn eller kornprodukter (f.eks. "corn flakes"); korn (unntatt mais) i form av gryn eller flak eller annet bearbeidd korn (unntatt mel og gryn), forkokt eller tilberedt på annen måte, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	*
1905	Brød, kaker, kjeks og annet bakverk, også med innhold av kakao; alterbrød, tomme kapsler til farmasøytisk bruk, forseglingsoblater, rispapir og liknende varer.	*
2001	Grønnsaker, frukter, nøtter og andre spiselige plantedeler, tilberedte eller konserverte med eddik eller eddiksyre.	
ex .90	- andre: - - sukkermais (<i>Zea mays var. saccharata</i>); palmehjerter; jamsrøtter, søtpoteter og liknende spiselige deler av planter, inneholdende minst 5 vektprosent stivelse	*
2004	Andre grønnsaker, tilberedte eller konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre, fryste, unntatt varer som hører under posisjon 20.06.	
ex .10	- poteter: - - næringsmidler i form av mel eller flak, på basis av poteter	*
ex .90	- andre grønnsaker samt grønnsakblandinger: - - sukkermais (<i>Zea mays var. saccharata</i>)	*
2005	Andre grønnsaker, tilberedte eller konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre, ikke fryste, unntatt varer som hører under posisjon 20.06.	
ex .20	- poteter: - - næringsmidler i form av mel eller flak, på basis av poteter	*
.80	- sukkermais (<i>Zea mays var. saccharata</i>)	*
2006	Grønnsaker, frukter, nøtter, fruktskall og andre plantedeler, kandiserte, glasserte eller på liknende måte tilberedte med sukker.	
ex 00	- sukkermais (<i>Zea mays var. saccharata</i>)	*
2007	Syltetøy, fruktgele, marmelade samt puré og pasta av frukter eller nøtter, fremstilt ved koking eller annen varmebehandling, også tilsatt sukker eller annet søtningsstoff.	*
2008	Frukt, nøtter og andre spiselige plantedeler, tilberedte eller konserverte på annen måte, også tilsatt sukker eller annet søtningsstoff eller alkohol, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
ex .11	- nøtter, jordnøtter samt andre kjerner og frø, også innbyrdes blandede: - - jordnøtter: - - - peanøttsmør - - - jordnøtter, ristede - ellers, herunder blandinger, unntatt blandinger som hører under underposisjon 2008.19:	Fri *
ex .91	- - palmehjerter til dyrefôr	*
ex .99	- - annet: - - - mais, unntatt sukkermais (<i>Zea mays var. saccharata</i>)	*
2101	Ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe, te eller maté; brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav.	
ex .12	- ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe: - - varer fremstilt på basis av ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe:	

Norsk posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Tollsats
ex .20	- - - med innhold av minst 1,5 vektprosent melkefett, minst 2,5 vektprosent melkeproteiner, minst 5 vektprosent sukker eller minst 5 vektprosent stivelse - ekstrakter, essenser og konsentrater av te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av te eller maté: - - ekstrakter, essenser og konsentrater av te - - ellers: - - - varer fremstilt på basis av te eller maté - - - andre, uten innhold av melkefett, melkeprotein, sukker eller stivelse eller med innhold av mindre enn 1,5 vektprosent melkefett, 2,5 vektprosent melkeprotein, 5 vektprosent sukker eller 5 vektprosent stivelse - - - ellers	*
ex .30	- - med innhold av minst 1,5 vektprosent melkefett, minst 2,5 vektprosent melkeproteiner, minst 5 vektprosent sukker eller minst 5 vektprosent stivelse - brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav: - - andre brente kaffeerstatninger enn brente sikorirøtter; ekstrakter, essenser og konsentrater av andre brente kaffeerstatninger enn brente sikorirøtter	* *
2102	Gjær (aktiv eller inaktiv); andre døde, encellede mikroorganismer (unntatt vaksiner som hører under posisjon 30.02); tilberedt bakepulver.	*
2103	Sauser og preparater for tillaging av sauser; tilberedte smaksstoffer; sennepsmel og tilberedt sennep.	
.20	- tomatketchup og annen tomatsaus	*
ex .30	- sennepsmel og tilberedt sennep: - - tilberedt sennep med innhold av minst 5 vektprosent tilsatt sukker	* *
ex .90	- andre: - - andre enn flytende "mango chutney"	* *
2104	Supper og buljonger samt preparater for tillaging av supper og buljonger; homogeniserte, sammensatte næringsmidler.	*
2105	Spise-is, også med innhold av kakao.	*
2106	Tilberedte næringsmidler, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
.10	- proteinkonsentrater og teksturererte proteinsubstanser	*
ex .90	- andre, andre enn sukkersirup tilsatt smaks- eller fargestoffer til fremstilling av drikkevarer	*
2202	Vann, herunder mineralvann og karbonisert vann, tilsatt sukker, andre søtningstoffer eller smaksstoffer, og andre alkoholfrie drikkevarer, unntatt frukt- og grønnsaksafters som hører under posisjon 20.09.	*
2203	Øl fremstilt av malt.	Fri
2205	Vermut og annen vin av friske druer, tilsatt aromatiske planter eller smaksstoffer.	Fri
2207	Udenaturert etylalkohol med alkoholstyrke minst 80 vol.%; etylalkohol og brennevin, denaturert, uansett styrke.	
.20	- etylalkohol og brennevin, denaturert, uansett styrke	Fri
2208	Udenaturert etylalkohol med alkoholstyrke under 80 vol.%; likør og annet brennevin.	
.40	- rom og annet brennevin fremstilt ved destillasjon av gjærede produkter fra sukkerrør	Fri
.50	- gin og genever	Fri
.60	- vodka	Fri
ex .70	- likør: - - likør med innhold over 5 vektprosent tilsatt sukker	Fri
ex .90	- andre: - - akevitt	Fri

Norsk posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse	Tollsats
2209	Eddik samt eddikerstatninger fremstilt av eddiksyre.	*
2402	Sigarer, cerutter, sigarilloer og sigaretter av tobakk eller tobakkerstatninger.	*
2403	Annen bearbeidd tobakk samt andre varer fremstilt av tobakkerstatninger; “homogenisert” eller “rekonstituert” tobakk; tobakkekstrakter og tobakkessenser.	*
2905	Asykliske alkoholer og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.	
	- andre flerverdige alkoholer:	
.43	- - mannitol	Fri
.44	- - D-glucitol (sorbitol)	Fri
3302	Blandinger av velluktende stoffer og blandinger (herunder alkoholholdige oppløsninger) på basis av ett eller flere av disse stoffer, av det slag som brukes som råstoff i industrien; andre preparater på basis av velluktende stoffer, av det slag som brukes til fremstilling av drikkevarer.	
.10	- av det slag som brukes i næringsmiddel- eller drikkevareindustrien	Fri
3501	Kasein, kaseinater og andre kaseinderivater; kaseinlim.	*
3505	Dekstrin og annen modifisert stivelse (f.eks. pregelatinert eller forestret stivelse); lim på basis av stivelse, dekstrin eller annen modifisert stivelse.	*
3809	Midler for etterbehandling og preparater for å fremskynde farging eller feste fargestoffer samt andre produkter eller preparater (f.eks. appretur og beisemidler) av det slag som brukes innenfor tekstil-, papir- og lærindustrien eller liknende industrier, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
.10	- på basis av stivelse eller stivelsesprodukter	Fri
3824	Tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner; kjemiske produkter og preparater fra kjemiske eller beslektede industrier (herunder slike som består av blandinger av naturprodukter), ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
.60	- sorbitol, unntatt sorbitol som hører under underposisjon 2905.44	Fri

Liste 2
Tollfritt

Norsk posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse
0901	Kaffe, også brent eller koffeinfri; skall og hinner av kaffe; kaffeerstatninger med innhold av kaffe, uansett blandingsforhold.
0902	Te, også tilsatt smaksstoffer.
1302	Vegetabilske safter og ekstrakter; pektinstoffer, pektinater og pektater; agar-agar og annet planteslim samt andre fortykningsmidler, også modifiserte, utvunnet av vegetabiliske stoffer.
	- vegetabiliske safter og ekstrakter:
	.12 -- av lakrisrot
	.13 -- av humle
	ex .20 - pektinstoffer, pektinater og pektater:
	-- med innhold under 5 vektprosent tilsatt sukker
	- planteslim og fortykningsmidler, også modifiserte, utvunnet av vegetabiliske stoffer:
	.31 -- agar-agar
	.32 -- planteslim og fortykningsmidler, også modifiserte, utvunnet av johannesbrød, av frø av johannesbrød eller av guarfrø
	.39 -- ellers
1404	Vegetabiliske produkter ikke nevnt eller innbefattet annet sted.
	.20 - bomull-linters
1516	Animalske eller vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, helt eller delvis hydrogenerte, interforestrede, reforestrede eller elaidiniserte, også raffinerte, men ikke videre bearbeidde.
	ex .20 - vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner:
	-- hydrogenert ricinusolje (kastorolje)
1518	Animalske og vegetabiliske fettstoffer og oljer, samt deres fraksjoner, kokte, oksiderte, dehydrerte, sulfurerte, blåste, polymeriserte med varme i vakuum eller i inert gass eller på annen måte kjemisk omdannede, unntatt de som hører under posisjon 15.16;
	uspiselige blandinger eller produkter av animalske eller vegetabiliske fettstoffer eller oljer, eller av fraksjoner av forskjellige fettstoffer eller oljer som hører under dette kapittel, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.
	ex .00 - andre:
	-- linoxyn
1520	Glyserol, rå; glyserolvann og glyserollut ¹
1521	Vegetabilisk voks (unntatt triglyserider), bivoks, annen insektvoks og spermasett (hvalrav), også raffinert eller farget.
1522	Degras; reststoffer etter behandling av fettstoffer eller animalsk og vegetabilisk voks ²
1803	Kakaomasse, også avfettet.
1804	Kakaosmør, -fett og -olje.
1805	Kakaopulver, uten tilsetning av sukker eller annet søtningsstoff.
2002	Tomater, tilberedte eller konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre.
	.90 - annet
2008	Frukt, nøtter og andre spiselige plantedeler, tilberedte eller konserverte på annen måte, også tilsatt sukker eller annet søtningsstoff eller alkohol, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.
	- ellers, herunder blandinger, unntatt blandinger som hører under underposisjon 2008.19:

Norsk posisjon i tolltariffen (HS)	Varebeskrivelse
.91	- - palmehjerter ³
2101	Ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe, te eller maté; brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav.
	- ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe:
.11	- - ekstrakter, essenser og konsentrater
ex .12	- - varer fremstilt på basis av ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe: - - - uten innhold av melkefett, melkeproteiner, sukker og stivelse eller med innhold av under 1,5 vektprosent melkefett, 2,5 vektprosent melkeproteiner, 5 vektprosent sukker eller 5 vektprosent stivelse
ex .20	- ekstrakter, essenser og konsentrater av te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av te eller maté: - - uten innhold av melkefett, melkeproteiner, sukker og stivelse eller med innhold av under 1,5 vektprosent melkefett, 2,5 vektprosent melkeproteiner, 5 vektprosent sukker eller 5 vektprosent stivelse
ex .30	- brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav: - - brente sikorirøtter; ekstrakter, essenser og konsentrater av brente sikorirøtter
2103	Sauser og preparater for tillaging av sauser; tilberedte smaksstoffer; sennepsmel og tilberedt sennep.
.10	- soyasaus
ex .30	- sennepsmel og tilberedt sennep: - - sennepsmel; tilberedt sennep med innhold av mindre enn 5 vektprosent tilsatt sukker
ex .90	- andre: - - flytende "mango chutney"
2201	Vann, herunder naturlig eller kunstig mineralvann og karbonisert vann, ikke tilsatt sukker, andre søtningsstoffer eller smaksstoffer; is og snø.
2208	Udenaturert etylalkohol med alkoholstyrke under 80 vol.%; likør og annet brennevin.
.20	- brennevin fremstilt ved destillasjon av druevin eller druemesk
.30	- whisky
ex .70	- likør: - - andre enn likør med innhold over 5 vektprosent tilsatt sukker
ex .90	- andre: - - andre enn akevitt

⁽¹⁾ For Norge er produkter til dyrefôr som klassifiseres under denne posisjonen, omfattet av liste 1.

⁽²⁾ For Norge er degreas til dyrefôr som klassifiseres under denne posisjonen, omfattet av liste 1.

⁽³⁾ For Norge er palmehjerter til dyrefôr som klassifiseres under denne underposisjonen, omfattet av liste 1.

TABELL V TIL PROTOKOLL A

Libanon

Libanesisk tolltariff nr.	Varebeskrivelse 1)	A Nåværende anvendt tollsats	B Reduksjon av tollsatsen i A 2)	C Spesielle bestemmelser
0403	Kjernemelk, kulturmilk (surmelk) og rømme, yoghurt, kefir og annen gjæret eller syrnet melk og fløte, også konsentrert, med eller uten tilsetning av sukker, annet søtningsstoff eller smaksstoff eller med innhold av frukt, nøtter eller kakao.			
ex 040310	- yoghurt: -- med innhold av smaksstoff, frukt, nøtter eller kakao	70%	30%	Minimum tollsats LBP 1000/Semigros kg+ avgift LBP 25/L Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
ex 040390	- annen: -- med innhold av smaksstoff, frukt, nøtter eller kakao	a)	a)	Avgift LBP 25/L
0710	Grønnsaker (også dampkokte eller kokte i vann), fryste.			
071040	- sukkermais (Zea mays var. saccharata)	35%	30%	Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
0711	Grønnsaker, midlertidig konserverte (f.eks. med svoveldioksidgass, i saltlake, i svovelsyringvann eller i andre konserverende oppløsninger), men utjenlige til direkte forbruk i den foreliggende tilstand.			
ex 071190	- sukkermais (Zea mays var. saccharata)	a)	a)	
1302	Vegetabiliske safter og ekstrakter; pektinstoffer, pektinater og pektater; agar-agar og annet planteslim samt andre fortykningsmidler, også modifiserte, utvunnet av vegetabiliske stoffer.			
	- planteslim og fortykningsmidler, modifiserte, utvunnet av vegetabiliske stoffer:			
ex 130231	-- agar-agar	a)	a)	
ex 130232	-- planteslim og fortykningsmidler, modifiserte, utvunnet av johannesbrød, av frø av johannesbrød eller av guarfrø	a)	a)	
ex 130239	-- ellers	a)	a)	
1702	Annet sukker, herunder kjemisk ren laktose, maltose, glukose og fruktose, i fast form; sirup og andre sukkeroppløsninger uten tilsetning av smaks- eller fargestoffer; kunsthonning,			

	også blandet med naturlig honning; karamell.			
170250	- kjemisk ren fruktose	a)	a)	
ex 170290	- kjemisk ren maltose	a)	a)	
1704	Sukkerverer (herunder hvit sjokolade), uten innhold av kakao.	a)	a)	
1806	Sjokolade og andre næringsmidler som inneholder kakao.			
180610	- kakaopulver tilsatt sukker eller annet søtningsstoff	a)	a)	
180620	- andre varer i blokker, plater eller stenger av vekt over 2 kg, eller flytende, som pasta, pulver, granulater eller liknende, i pakninger med innhold over 2 kg	a)	a)	
	- andre, i blokker, plater eller stenger:			
180631	-- med fyll	a)	a)	
180632	-- uten fyll	a)	a)	
180690	- ellers	a)	a)	
1901	Maltekstrakt; næringsmidler av mel, gryn, stivelse eller maltekstrakt, som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 40 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted; næringsmidler av varer som hører under posisjonene 04.01 - 04.04, og som ikke inneholder kakao eller inneholder mindre enn 5 vektprosent kakao, beregnet av en helt fettfri basis, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.			
190110	- næringsmidler bestemt for barn, i pakninger for detaljsalg	a)	a)	
190120	- blandinger og deiger til fremstilling av bakverk som hører under posisjon 19.05	a)	a)	
190190	- ellers	a)	a)	
1902	Pasta, også kokt eller fylt (med kjøtt eller andre produkter) eller tilberedt på annen måte, f.eks. spaghetti, makaroni, nudler, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; couscous, også tilberedt.	a)	a)	
190300	Tapioka og tapiokaerstatninger fremstilt av stivelse, i form av flak, gryn, perler eller liknende.	a)	a)	
1904	Næringsmidler tilberedt ved oppusting eller steking av korn eller kornprodukter (f.eks. «corn flakes»); korn (unntatt mais) i form av gryn eller flak eller annet bear- beidd korn (unntatt mel og gryn), forkokt eller tilberedt på annen måte, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	a)	a)	
1905	Brød, kaker, kjeks og annet bakverk, også med innhold av kakao; alterbrød, tomme kapsler til farmasøytisk bruk, for- seglingsoblater, rispapir og liknende varer.	a)	a)	
2001	Grønnsaker, frukter, nøtter og andre spiselige plantedeler, tilberedte eller konserverte med eddik eller eddiksyre.			
ex 200190	-- sukkermais (Zea mays var. saccharata)	a)	a)	Minimum tollsats LBP 1000/Brutto kg

2004	Andre grønnsaker, tilberedte eller konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre, fryste, unntatt varer som hører under posisjon 20.06.			
ex 200410	- poteter: -- næringsmidler i form av mel eller flak, på basis av poteter	70%	30%	Minimum tollsats LBP 1200/Brutto kg Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
ex 200490	- sukkermais (Zea mays var. saccharata), i emballasje ikke over 5 kg	35%	30%	Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
2005	Andre grønnsaker, tilberedte eller konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre, ikke fryste, unntatt varer som hører under posisjon 20.06.			
ex 200520	- poteter: -- næringsmidler i form av mel eller flak, på basis av poteter	70%	30%	Minimum tollsats LBP 1200/Brutto kg Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
200580	- sukkermais (Zea mays var. saccharata)	35%	30%	Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
2008	Frukt, nøtter og andre spiselige plantedeler, tilberedte eller konserverte på annen måte, også tilsatt sukker eller annet søtningsstoff eller alkohol, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.			
ex 200811	- nøtter, jordnøtter samt andre kjerner og frø, også innbyrdes blandede: -- jordnøtter --- peanøttsmør	a)	a)	
	- ellers, herunder blandinger, unntatt blandinger som hører under underposisjon 2008.19 :			
200891	-- palmehjerter	30%	30%	Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
ex 200899	-- annet: --- mais, unntatt sukkermais (Zea mays var. saccharata)	30%	30%	Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
2101	Ekstrakter, essenser og konsentrater av kaffe, te eller maté, og varer fremstilt på basis av disse ekstrakter, essenser eller konsentrater eller på basis av kaffe, te eller maté; brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav.			
210111	- ekstrakter, essenser og konsentrater	a)	a)	
ex 210112	-- varer fremstilt på basis av kaffe	a)	a)	
ex 210120	- varer fremstilt på basis av te eller maté	a)	a)	
210130	- brente sikorirøtter og andre brente kaffeerstatninger samt ekstrakter, essenser og konsentrater derav	a)	a)	
2102	Gjær (aktiv eller inaktiv); andre døde, encellede mikroorganismer (unntatt			

	vaksiner som hører under posisjon 30.02); tilberedt bakepulver.			
210210	- aktiv gjær:	a)	a)	
ex 210220	- inaktiv gjær; andre døde, encellede mikroorganismer:	a)	a)	
2103	Sauser og preparater for tillaging av sauser; tilberedte smaksstoffer; sennepsmel og tilberedt sennep.			
210310	- soyasaus	a)	a)	
210320	- tomatketchup og annen tomatsaus	35%	30%	Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
210390	- andre	a)	a)	
2104	Supper og buljonger samt preparater for tillaging av supper og buljonger; homogeniserte, sammensatte nærings- midler.			
210410	- supper og buljonger samt preparater for tillaging av supper og buljonger	a)	a)	
210500	Spise-is, også med innhold av kakao.	40%	50%	Årlige reduksjoner over 9 år, start 1 Mars 2008
2106	Tilberedte næringsmidler, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.			
210610	- proteinkonsentrater og teksturerte proteinsubstanser	a)	a)	
210690	- andre	a)	a)	
2201	Vann, herunder naturlig eller kunstig mineralvann og karbonisert vann, ikke tilsatt sukker, andre søtningstoffer eller smaksstoffer; is og snø.			
220110	mineralvann og karbonisert vann	25%	30%	Årlige reduksjoner over 8 år, start 1 Mars 2008
2202	Vann, herunder mineralvann og karbonisert vann, tilsatt sukker, andre søtningstoffer eller smaksstoffer, og andre alkoholfrie drikkevarer, unntatt frukt- og grønnsaksafter som hører under posisjon 20.09.	a)	a)	Avgift LBP 25/1
2203	Øl fremstilt av malt.	40%	37.5%	Avgift LBP 60/1 Årlige reduksjoner over 9 år, start 1 Mars 2008
2204	Vin av friske druer, herunder vin tilsatt alkohol; druemost, unntatt den under posisjon 20.09			
ex 220421	-- på emballasje med innhold høyst 2 liter: --- druemost tilsatt alkohol	a)	a)	Avgift LBP 200/1
ex 220429	-- ellers: --- druemost tilsatt alkohol	a)	a)	Avgift LBP 200/1
2205	Vermut og annen vin av friske druer, tilsatt aromatiske planter eller smaksstoffer.	a)	a)	Avgift LBP 200/1
2208	Udenaturert etylalkohol med alkoholstyrke under 80 vol.%; likør og	a)	a)	Avgift LBP 200/1

	annet brennevin.			
2905	Asykliske alkoholer og deres halogen-, sulfo-, nitro- eller nitrosoderivater.	a)	a)	
	- andre flerverdige alkoholer:			
290543	-- mannitol	a)	a)	
290544	-- D-glucitol (sorbitol)	a)	a)	
ex 2940	Sukkerarter, kjemisk rene, unntatt sakkarose, laktose, maltose, glukose og fruktose; sukkeretere, sukkeracetal, sukkerestere og deres salter, unntatt produkter som hører under posisjon 29.37, 29.38 eller 29.39.	a)	a)	
	- andre enn rhamnose, raffinose og mannose			
3001	Kjertler og andre organer til organoterapeutisk bruk, tørkede, også pulveriserte; ekstrakter av kjertler eller andre organer eller av deres sekreter, til organoterapeutisk bruk; heparin og dets salter; andre stoffer fra mennesker eller dyr, tilberedte for terapeutisk eller profylaktisk bruk, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.			
ex 300190	- Heparin og dets salter	a)	a)	
3501	Kasein, kaseinater og andre kaseinderivater; kaseinlim.			
350110	- kasein	a)	a)	
350190	- ellers	a)	a)	
3505	Dekstrin og annen modifisert stivelse (f.eks. pregelatinert eller forestret stivelse); lim på basis av stivelse, dekstrin eller annen modifisert stivelse.			
350510	- dekstrin og annen modifisert stivelse	a)	a)	
350520	- lim	a)	a)	
3507	Enzymer; tilberedte enzymer ikke nevnt eller innbefattet annet sted.			
ex 350790	- andre med næringsverdi	a)	a)	
3809	Midler for etterbehandling og preparater for å fremskynde farging eller feste fargestoffer samt andre produkter eller preparater (f.eks. appretur og beisemidler) av det slag som brukes innenfor tekstil-, papir- og lærindustrien eller liknende industrier, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.			
ex 380910	- på basis av stivelse eller stivelsesprodukter.	a)	a)	
	- ellers:			
ex 380991	-- av det slag som brukes i tekstilindustrien eller liknende industrier: --- inneholdende stivelse eller stivelsesprodukter	a)	a)	
ex 380992	-- av det slag som brukes i papirindustrien eller liknende industrier. --- inneholdende stivelse eller stivelsesprodukter	a)	a)	
ex 380993	-- av det slag som brukes i lærindustrien	a)	a)	

	eller liknende industrier. --- inneholdende stivelse eller stivelsesprodukter			
3823	Industrielle monokarboksyfettsyrer; sure oljer fra raffinering; industrielle fettalkoholer.			
	- industrielle monokarboksyfettsyrer; sure oljer fra raffinering:			
382313	-- talloljefettsyrer:	a)	a)	
3824	Tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner; kjemiske produkter og preparater fra kjemiske eller beslektede industrier (herunder slike som består av blandinger av naturprodukter), ikke nevnt eller innbefattet annet sted.			
ex 382410	- tilberedte bindemidler for støpeformer eller støpekjerner -- på basis av kunstig harpiks	a)	a)	
382460	- sorbitol, unntatt sorbitol som hører under varenummer 29.05.4400.	a)	a)	
ex 382490	- ellers: -- produkter fra nedbrytning av sorbitol	a)	a)	
3911	Petroleumsharpikser, kumaron-indenharpiksker, polyterpener, polysulfider, polysulfoner og andre produkter nevnt i note 3 til dette kapittel, ikke nevnt eller innbefattet annet sted, i ubearbeidde former.			
ex 391110	petroleumsharpikser, kumaronharpikser, indenharpiksker, kumaron-indenharpiksker og polyterpener. -- Lim på basis av emulsjon av disse harpiksene	a)	a)	
ex 391190	- andre: -- ellers: --- Lim på basis av emulsjon av disse harpiksene.	a)	a)	
3913	Naturlige polymerer (f.eks. alginsyre) og modifiserte, naturlige polymerer (f.eks. herdede proteiner, kjemiske derivater av naturgummi), ikke nevnt eller innbefattet annet sted, i ubearbeidde former.			
391390	- andre	a)	a)	

- 1) Uansett reglene for implementeringen av den Libanesiske tollnomenklaturen, er ordlyden i varebeskrivelsen kun å anses som indikativ. Preferansene som er bestemt innenfor rammene av dette vedlegget bestemmes ut fra dekningsområde til den libanesiske varekoden. Der hvor ex. posisjoner er indikert, skal preferansen bestemmes ut fra varenummer og varebeskrivelse sammen.
- 2) Reduksjonene i kolonne B av tollsatsene i kolonne A skal verken gjelde minimumstollsatsen eller avgiften i C.

BILAG 5 TIL DETTE RUNDSKRIV
Landbruksavtale
mellom Libanon og Norge

ARTIKKEL 1

Denne avtalen om handel med landbruksvarer mellom Libanon og Norge er inngått i henhold til Frihandelsavtalen mellom Libanon og EFTA-statene, undertegnet den 24. juni 2004, og særlig i samsvar med avtalens artikkel 4, paragraf 2.

ARTIKKEL 2

Libanon skal tilstå tollkonsesjoner på landbruksvarer med opprinnelse i Norge som spesifisert i vedlegg 1 til denne avtalen. Norge skal tilstå tollkonsesjoner på landbruksvarer med opprinnelse i Libanon som spesifisert i vedlegg 2 til denne avtalen.

ARTIKKEL 3

Opprinnelsesregler og bestemmelser om samarbeid i tollspørsmål som anvendes for denne avtalen, er gitt i vedlegg 3 til denne avtalen.

ARTIKKEL 4

Dersom det skulle oppstå problemer i partenes handel med landbruksvarer skal partene gjennomgå disse og tilstrebe seg på å finne hensiktsmessige løsninger.

ARTIKKEL 5

Partene påtar seg å videreføre innsatsen med sikte på økt liberalisering av handelen med landbruksvarer, innenfor rammen av deres respektive landbrukspolitikk.

ARTIKKEL 6

WTO avtalen om landbruk skal gjelde mellom partene.

ARTIKKEL 7

WTO avtalen om anvendelse av veterinære og plantesanitære tiltak skal gjelde mellom partene.

ARTIKKEL 8

- 1 . Denne avtalen krever ratifikasjon, aksept eller godkjenning.
2. Denne avtalen skal tre i kraft på samme dato som Frihandelsavtalen mellom Libanon og EFTA-statene.

ARTIKKEL 9

Denne avtalen skal være gyldig så lenge avtalepartene til den er avtaleparter til Frihandelsavtalen mellom Libanon og EFTA-statene.

SOM BEKREFTELSE PÅ DETTE har de underskrevne, etter tilbørlig fullmakt, underskrevet denne avtalen.

Utferdiget i Montreux, den 24. juni 2004, i et originalt eksemplar på engelsk.

For Norge

For Libanon

VEDLEGG 2TOLLKONSESJONER TIL LIBANON FRA NORGE
PÅ LANDBRUKSVARER

For disse produktene skal Norge ikke benytte en høyere tollsats enn den som er spesifisert i kolonne 3 for hvert produkt.

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
06.01	Løker, rotknoller, stengelknoller og rotstokker, i hvilende tilstand, i vekst eller blomst; sikoriplanter og -røtter, unntatt røtter som hører under posisjon 12.12.	
	- løker, rotknoller, stengelknoller og rotstokker, i hvilende tilstand:	
0601.1001	- - løker til bruk i gartnerier	Fri
0601.1002	- - rotknoller, stengelknoller og rotstokker, til bruk i gartnerier	Fri
0601.1009	- - ellers	Fri
0601.2000	- løker, rotknoller, stengelknoller og rotstokker, i vekst eller blomst; sikoriplanter og røtter	Fri
ex 06.02	Andre levende planter (herunder røtter), stiklinger og podekvister; mycelium.	
ex 0602.10	- stiklinger uten rot og podekvister:	
	- - stiklinger uten rot eller <i>in vitro</i> (i vekstmedium) til bruk i gartnerier:	
0602.1010	- - - av grønne planter, i tiden 15. desember - 30. april.	Fri
	- - andre stiklinger uten rot samt podekvister:	
0602.1091	- - - andre stiklinger uten rot.	Fri
0602.1092	- - - podekvister.	Fri
0602.2000	- trær og busker som skal bære spiselige frukter eller nøtter, også podede.	Fri
ex 0602.30	- rododendron og asalea, også podede:	
0602.3090	- - ellers (andre enn stueasalea (<i>Azalea indica</i>))	Fri
ex 0602.90	- andre:	
0602.9020	- - grunnstammer	Fri
	- - andre:	
	- - - med klump av jord eller annet vekstmedium:	
0602.9030	- - - - kransgran (<i>Araucaria</i>), vinterpyrd (<i>Aucuba</i>), buksbom (<i>Buxus</i>), kamelia (<i>Camellia</i>), draketre (<i>Dracaena</i>), trollhassel (<i>Hamamelis</i>), kristtorn (<i>Ilex</i>), kalmia, laurbærtrær (<i>Laurus</i>), magnolia, palmer (<i>Palmae</i>), pieris, pyracantha og stranvaesia	Fri
	- - - - trær og busker ikke nevnt ovenfor, samt stauder, unntatt urteaktige planter:	
0602.9041	- - - - - trær og busker ikke nevnt ovenfor	Fri
0602.9042	- - - - - stauder, unntatt urteaktige planter	Fri
	- - - - - urteaktige planter:	
0602.9050	- - - - - grønne potteplanter i tiden 15. desember - 30. april, også i samplantinger	Fri
0602.9080	- - - uten klump av jord eller annet vekstmedium	Fri
ex 06.03	Avskårne blomster og blomsterknopper av det slag som brukes til buketter eller prydd, friske, tørkede, fargede, bleikete, impregnerte eller preparerte på annen måte.	

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
ex 0603.19	<p>- friske:</p> <p>-- symre (<i>Anemone</i>), ginst (<i>Genista</i>), mimosa, orkidé (<i>Orchidaceae</i>), soleie (<i>Ranunculus</i>), syrin (<i>Syringa</i>), margerit (<i>Argyranthemum frutescens</i>, <i>Chrysanthemum frutescens</i>) i tiden 1. november - 30. april, krysantemum (<i>Dendranthema x grandiflora</i>, <i>Chrysanthemum x morifolium</i>) i tiden 15. desember - 15. mars, hagenellik (<i>Dianthus caryophyllus</i>) i tiden 1. november - 15. mai, freesia i tiden 1. desember - 31. mars, rose (<i>Rosa</i>) i tiden 1. november - 31. mars og tulipan (<i>Tulipa</i>) i tiden 1. mai - 31. mai:</p> <p>--- symre (<i>Anemone</i>), ginst (<i>Genista</i>), mimosa (<i>Mimosa</i>), orkideer (<i>Orchidaceae</i>), soleie (<i>Ranunculus</i>) og syrin (<i>Syringa</i>), også i blandede buketter o.l.</p> <p>--- margerit (<i>Argyranthemum frutescens</i>, <i>Chrysanthemum frutescens</i>) i tiden 1. november - 30. april, krysantemum (<i>Dendranthema x grandiflora</i>, <i>Chrysanthemum x morifolium</i>) i tiden 15. desember - 15. mars, hagenellik (<i>Dianthus caryophyllus</i>) i tiden 1. november - 15. mai, freesia i tiden 1. desember - 31. mars, rose (<i>Rosa</i>) i tiden 1. november - 31. mars, og tulipan (<i>Tulipa</i>) i tiden 1. mai - 31. mai, også i blandede buketter o.l.</p> <p>-- andre:</p> <p>--- marikåpe (<i>Alchemilla</i>), flamingoblomst (<i>Anthurium</i>), asters (<i>Aster</i>), astilbe, knoppurt (<i>Centaurea</i>), busknelik (<i>Dianthus barbatus</i>), hagenellik (<i>Dianthus caryophyllus</i>) i tiden 16. mai - 30. oktober, bakkestjerne (<i>Erigeron</i>), gerbera, sabellilje (<i>Gladiolus</i>), flatskolm (<i>Lathyrus</i>), søyleblomst (<i>Liatris</i>), leddblomst (<i>Physostegia</i>), protea, scabiosa, bergknapp (<i>Sedum</i>), gullris (<i>Solidago</i>), solidaster, strelizia, trachelium og zinnia, også i blandede buketter o.l.</p>	<p>Fri</p> <p>Fri</p> <p>Fri</p>
ex 06.04	<p>Lauvverk, blad, greiner og andre plantedeler, uten blomster eller blomsterknopper, samt gras, mose og lav, av det slag som brukes til buketter eller pryde, friske, tørkede, fargede, bleikte, impregnerte eller preparerte på annen måte.</p>	
ex 0604.91	<p>- andre:</p> <p>-- friske:</p> <p>--- andre (andre enn <i>Adiantum</i> og <i>Asparagus</i>, i tiden 1. juni - 31. oktober):</p>	
0604.9191	---- <i>Adiantum</i> og <i>Asparagus</i> , i tiden 1. november - 31. mai	Fri
0604.9192	---- juletrær	Fri
0604.9199	---- andre	Fri
0604.9900	-- ellers	Fri
ex 07.02	Tomater, friske eller kjølte.	
0702.0011	- i tiden 1. november - 9. mai	Fri
ex 07.03	Kepaløk, sjalottløk, hvitløk, purre og andre løkslag, friske eller kjølte.	
07.03.2000	- hvitløk	Fri
ex 07.04	Hodekål, blomkål, knutekål og liknende spiselig kål, frisk eller kjølt.	

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
ex 0704.10	- blomkål og brokkoli: -- blomkål:	
0704.1031	--- i tiden 15. oktober - 30. november	Fri
0704.1041	--- i tiden 1. desember - 31. mai	Fri
ex 0704.20	- rosenkål:	
0704.2020	-- i tiden 1. juni - 20. september.	Fri
ex 0704.90	- annen: -- hvitkål:	
0704.9030	--- i tiden 1. august - 30. september	Fri
	-- rødkål:	Fri
0704.9050	--- i tiden 1. august - 30. september	
0704.9060	-- kinakål.	Fri
ex 07.05	Salat (<i>Lactuca sativa</i>) og sikori (<i>Cichorium spp.</i>), frisk eller kjølt. - salat:	
ex 0705.11	-- hodesalat: --- issalat:	
0705.1130	--- i tiden 1. desember - 28./29. februar	Fri
	--- annen:	
0705.1170	--- i tiden 1. desember - 28./29. februar	Fri
ex 07.06	Gulrøtter, neper, rødbeter, havrerøtter, knollselleri, reddiker og liknende spiselige røtter, friske eller kjølte. - gulrøtter og neper:	
0706.1030	-- neper	Fri
ex 07.07	Agurker, friske eller kjølte. - slangeagurker:	
ex 0707.00	-- i tiden 1. november - 30. november	Fri
0707.0020	-- i tiden 1. desember - 9. mars	Fri
0707.0030		
ex 07.09	Andre grønnsaker, friske eller kjølte. - artiskokker:	
0709.9060	-- i tiden 1. juni - 30. november	Fri
0709.9070	-- i tiden 1. desember - 31. mai	Fri
	- andre: (Ande enn asparges, auberginer, selleri, unntatt knollselleri, sopper og trøfler, frukter av slektene <i>Capsicum</i> eller <i>Pimenta</i> , spinat, New Zealand spinat og hagemelde (hagespinat)):	
0709.9010	-- oliven	Fri
	-- andre:	
0709.9099	--- andre	Fri
ex 07.11	Grønnsaker, midlertidig konserverte (f.eks. med svoveldioksidgass, i saltlake, i svovelsyringvann eller i andre konserverende oppløsninger), men utjenlige til direkte forbruk i den foreliggende tilstand. - oliven:	

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
0711.2010	-- i saltlake	Fri
0711.2090	-- ellers	Fri
0711.9040	- kapers	Fri
ex 07.12	Tørkede grønnsaker, hele, oppdelte, knuste eller pulveriserte, men ikke videre tilberedte.	
0712.2000	- kepaløk - sopper, skrukkøre (<i>Auricularia spp.</i>), gelesopp (<i>Tremella spp.</i>) og trøfler:	Fri
0712.3100	-- sopper av slekten <i>Agaricus</i> (sjampinjonger)	Fri
0712.3200	-- skrukkøre (<i>Auricularia spp.</i>)	Fri
0712.3300	-- gelesopp (<i>Tremella spp.</i>) -- andre:	Fri
0712.3901	--- trøfler	Fri
0712.3909	--- ellers	Fri
ex 0712.90	- andre grønnsaker; grønnsakblandinger:	
0712.9020	-- hvitløk -- sukkermais:	Fri
0712.9040	--- ellers (andre enn til dyrefôr)	Fri
ex 07.13	Tørkede belgfrukter, avskallede, også skrelte eller splittede.	
ex 0713.20	- bukkeerter:	
0713.2090	-- ellers (andre enn til dyrefôr) - bønner (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>):	Fri
0713.3100	-- bønner av arten <i>Vigna mungo</i> (L.) Heeper eller <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek	Fri
0713.3200	-- små røde (<i>Adzuki</i>) bønner (<i>Phaseolus</i> eller <i>Vigna angularis</i>).	Fri
0713.3300	-- hagebønner (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	Fri
0713.3900	-- andre	Fri
ex 0713.40	- linser:	
0713.4090	-- ellers (andre enn til dyrefôr)	Fri
ex 0713.50	- bønnevikker (<i>Vicia faba var. major</i>) og hestebønner (<i>Vicia faba var. equina</i> og <i>Vicia faba var. minor</i>):	
0713.5090	-- ellers (andre enn til dyrefôr)	Fri
ex 07.14	Manioka-, arrow- og salepprot, jordskokker, søtpoteter og liknende røtter og knoller med høyt stivelses- eller inulininnhold, friske, kjølte, fryste eller tørkede, også oppdelte eller i form av pelleter; sagomarg.	
0714.2090	- søtpoteter: -- ellers (andre enn til dyrefôr)	Fri
ex 08.04	Dadler, fikener, ananas, avocadopærer, guavas, mangos og mangostan, friske eller tørkede.	
0804.1000	- dadler - guavas, mangos og mangostan:	Fri
0804.5001	-- guavas	Fri
0804.5002	-- mangos	Fri
0804.5003	-- mangostan	Fri
ex 08.05	Sitrusfrukter, friske eller tørkede.	
ex 0805.10	- appelsiner:	

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
0805.1090 ex 0805.20	- - ellers (annet enn til dyrefôr) - mandariner (herunder tangeriner og satsumas); klementiner, wilkings og liknende kryssninger av sitrusfrukter:	Fri
0805.2090 ex 0805.40	- - ellers (annet enn til dyrefôr) - grapefrukt: herunder pumpelmus	Fri
0805.4090 ex 0805.50	- - ellers (annet enn til dyrefôr) - sitroner (<i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i>) og limefrukter (<i>Citrus aurantifolia</i> , <i>Citrus latifolia</i>): - - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
0805.5020	- - sitroner	Fri
0805.5030	- - limefrukter.	Fri
ex 0805.90	- andre:	
0805.9090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
08.06	Vindruer, friske eller tørkede. - friske: - - i tiden 1. august - 28./29. februar:	
0806.1011	- - - til spisebruk	Fri
0806.1019	- - - ellers - - i tiden 1. mars - 31. juli:	Fri
0806.1091	- - - til spisebruk	Fri
0806.1099	- - - ellers	Fri
0806.2000	- tørkede	Fri
08.07	Meloner (herunder vannmeloner) og papayas, friske. - meloner (herunder vannmeloner):	
0807.1100	- - vannmeloner	Fri
0807.1900	- - andre	Fri
0807.2000	- papayas	Fri
ex 08.08	Epler, pærer og kveder, friske. - epler: - - i tiden 1. desember - 30. april	Fri
ex 0808.10	- epler:	
0808.1022	- - i tiden 1. desember - 30. april	Fri
ex 0808.20	- pærer og kveder: - - pærer: - - - i tiden 1. desember - 10. august	Fri
0808.2012	- - - i tiden 1. desember - 10. august	Fri
0808.2060	- - kveder	Fri
ex 08.09	Aprikoser, kirsebær, moreller, ferskener (herunder nektariner), plommer og slåpefrukter, friske. - aprikoser:	
0809.1010	- - i tiden 16. mai - 15. august	Fri
0809.1090	- - i tiden 16. august - 15. mai - kirsebær og moreller:	Fri
0809.2001	- - surkirsebær (<i>Prunus cerasus</i>)	3,17
0809.2009	- - andre kirsebær, herunder moreller - ferskener, herunder nektariner: - - ferskener:	3,17

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
0809.3010	--- i tiden 16. mai - 15. august	Fri
0809.3020	--- i tiden 16. august - 15. mai -- nektariner:	Fri
0809.3030	--- i tiden 16. mai - 15. august	Fri
0809.3090	--- i tiden 16. august - 15. mai	Fri
ex 0809.40	- plommer og slåpefrukter: -- plommer:	
0809.4010	--- i tiden 15. april - 30. juni	Fri
0809.4021	--- i tiden 1. juli - 20. august	Fri
0809.4041	--- i tiden 11. oktober - 31. oktober	Fri
0809.4051	--- i tiden 1. november - 14. april	Fri
0809.4060	-- slåpefrukter	Fri
ex 08.12	Frukt og nøtter, midlertidig konserverte (f.eks. med svoveldioksidgass, i saltlake, i svovelsyrlingvann eller i andre konserverende oppløsninger), men utjenlige til direkte forbruk i den foreliggende tilstand.	
ex 0812.90	- andre:	
0812.9010	-- sitrusfrukter	Fri
0812.9020	-- aprikoser og ferskener	Fri
09.04	Pepper av slekten <i>Piper</i>; tørkede, knuste eller malte frukter av slektene <i>Capsicum</i> eller <i>Pimenta</i>.	
	- pepper:	
0904.1100	-- ikke knust eller malt	Fri
0904.1200	-- knust eller malt	Fri
0904.2000	- tørkede, knuste eller malte frukter av slektene <i>Capsicum</i> eller <i>Pimenta</i>	Fri
09.09	Anis, stjerneanis, fennikel, koriander, spisskommen, karve; einebær.	
0909.1000	- anis og stjerneanis	Fri
0909.2000	- koriander	Fri
0909.3000	- spisskommen	Fri
0909.4000	- karve - fennikel; einebær:	Fri
0909.5010	-- fennikel	Fri
0909.5020	-- einebær	Fri
09.10	Ingefær, safran, gurkemeie (kurkuma), timian, laurbærblad, karri og andre krydderier.	
0910.1000	- ingefær	Fri
0910.2000	- safran	Fri
0910.3000	- gurkemeie (kurkuma) - andre krydderier:	Fri
0910.9100	-- blandinger som nevnt i note 1 b. til dette kapittel Andre krydderier: -- ellers:	Fri
0910.9930	--- laurbær og sellerifrø	Fri
0910.9920	- karri	Fri
0910.9930	- timian:laurbærblad	Fri

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
0910.9990	- - - andre	Fri
ex 10.06	Ris.	
ex 1006.10	- uavskallet ris ("paddy" eller "rough"):	
1006.1090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 1006.20	- avskallet ("brown") ris:	
1006.2090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 1006.30	- halv- eller helslipt ris, også polert eller glassert:	
1006.3010	- - til menneskeføde.	Fri
1006.3099	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 1006.40	- bruddris:	
1006.4010	- - til menneskeføde.	Fri
1006.4099	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 12.02	Jordnøtter, ikke ristede eller tilberedte på annen måte, også avskallede eller knuste.	
ex 1202.10	- med skall:	
1202.1090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 1202.20	- avskallede, også knuste:	
1202.2090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
12.11	Planter, plantedeler, frø og frukter av det slag som hovedsakelig brukes til fremstilling av parfymepreparater, til farmasøytiske preparater, til insekt- og soppbekjempende midler eller liknende, friske eller tørkede, også skårne, knuste eller pulveriserte.	
1211.2000	- ginsengrot	Fri
1211.3000	- kokablader	Fri
1211.4000	- valmuehalm ("poppy straw")	Fri
1211.9000	- ellers	Fri
ex1211.9000	- lakrisrot	Fri
ex 12.12	Johannesbrød, alger (herunder tang og tare), sukkerbeter og sukkerrør, friske, kjølte, fryste eller tørkede, også malte; fruktsteiner og fruktkjerner samt andre vegetabiliske produkter (herunder ubrente sikorirøtter av varieteten (<i>Cichorium intybus sativum</i>) av det slag som hovedsakelig brukes til menneskeføde, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
ex 1212.20	- alger (herunder tang og tare):	
1212.2090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
	- andre:	
ex 1212.91	- - sukkerbeter:	
1212.9190	- - - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
	- - ellers:	
ex 1212.9910	- johannesbrød, herunder johannesbrødfør	Fri
1212.9990	- - - ellers (annet enn sukkerrør til dyrefôr)	Fri
ex 1212.9990	-ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 15.09	Olivenolje og dens fraksjoner, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede.	
	- jomfruolje:	

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
1509.1090	- - annen (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 15.10	Andre oljer og deres fraksjoner, utvunnet utelukkende fra oliven, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede, herunder blandinger av disse oljer eller fraksjoner med oljer eller fraksjoner som hører under posisjon 15.09.	
1510.0090	- annen (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 15.15	Andre vegetabiliske fettstoffer og oljer (herunder jojobaolje), samt deres fraksjoner, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede.	
ex 1515.50	- sesamolje og dens fraksjoner: - - ellers (annet enn til dyrefôr):	
1515.5020	- - - rå olje	Fri
ex 1515.90	- andre:	
1515.9021	- - olje av akajounøttskall, ikke til dyrefôr, treoljer (unntatt kinesisk treolje); oiticicaolje, ikke til dyrefôr.	Fri
1515.9032	- - jojobaolje og dens fraksjoner, ikke til dyrefôr.	Fri
ex 17.03	Melasse fremstilt ved utvinning eller raffinering av sukker.	
ex 1703.10	- melasse av rørsukker:	
1703.1090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 1703.90	- annen:	
1703.9090	- - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 20.01	Grønnsaker, frukter, nøtter og andre spiselige plantedeler, tilberedte eller konserverte med eddik eller eddiksyre.	
ex 2001.90	- andre:	
2001.9010	- - grønnsaker: - - - kapers	Fri
ex 20.02	Tomater, tilberedte eller konserverte på annen måte enn med eddik eller eddiksyre.	
2002.1001	- tomat, hele eller i stykker: - - i lufttett lukket emballasje	0,80
2002.1009	- - ellers - annet:	Fri
2002.9010	- - tomatpuré eller tomatpulp, med tørrvektinnhold på minst 25 pst. tomat, fremstilt i sin helhet av tomat og vann, med eller uten salt eller andre konserveringsmidler eller smakstilsetninger, i lufttett lukket emballasje - - ellers:	Fri
2002.9091	- - - i lufttett lukket emballasje	Fri
2002.9099	- - - ellers	Fri
ex 20.08	Frukt, nøtter og andre spiselige plantedeler, tilberedte eller konserverte på annen måte, også tilsatt sukker eller annet søtningstoff eller alkohol, ikke nevnt eller innbefattet annet sted.	
ex 2008.11	- nøtter, jordnøtter samt andre kjerner og frø, også innbyrdes blandede: - - jordnøtter: - - - ellers (andre enn peanøttsmør):	

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
2008.1191	- - - - ellers (annet enn til dyrefôr)	Fri
ex 20.09	Frukt- og grønnsaksafters (herunder druemost), ugjærede og ikke tilsatt alkohol, også tilsatt sukker eller annet søtningsstoff.	
	- appelsinsaft:	
	- - fryst:	
	- - - tilsatt sukker eller annet søtningsstoff:	
2009.1111	- - - - med en Brix-verdi over 67	Fri
2009.1119	- - - - ellers	Fri
	- - - ellers:	
2009.1120	- - - - i emballasjer som med sitt innhold veier minst 3 kg	Fri
	- - - - annen:	
2009.1130	- - - - - konsentrert	Fri
	- - - - - ellers:	
2009.1191	- - - - - med en Brix-verdi over 67	Fri
2009.1199	- - - - - ellers	Fri
	- - annen (annen enn ikke fryst, med en Brix-verdi på høyst 20):	
	- - - tilsatt sukker eller annet søtningsstoff:	
2009.1912	- - - - med en Brix-verdi på høyst 67	Fri
2009.1919	- - - - ellers	Fri
	- - - ellers:	
2009.1920	- - - - i emballasjer som med sitt innhold veier minst 3 kg	Fri
	- - - - annen:	
2009.1992	- - - - - med en Brix-verdi på høyst 67	Fri
2009.1999	- - - - - ellers	Fri
	- grapefruktsaft: (herunder pompelmussaft)	
2009.2100	- - med en Brix-verdi på høyst 20	Fri
2009.2900	- - ellers	Fri
	- ublandet saft av andre sitrusfrukter:	
	- - med en Brix-verdi på høyst 20:	
2009.3110	- - - i emballasjer som med sitt innhold veier minst 3 kg	Fri
	- - - annen:	
2009.3191	- - - - tilsatt sukker	Fri
2009.3199	- - - - ellers	Fri
	- - ellers:	
2009.3910	- - - i emballasjer som med sitt innhold veier minst 3 kg	Fri
	- - - annen:	
2009.3991	- - - - tilsatt sukker	Fri
2009.3999	- - - - ellers	Fri
	- ananassaft:	
	- - med en Brix-verdi på høyst 20:	
2009.4110	- - - i emballasjer som med sitt innhold veier minst 3 kg	Fri
2009.4190	- - - annen	Fri
	- - ellers:	
2009.4910	- - - i emballasjer som med sitt innhold veier minst 3 kg	Fri
2009.4990	- - - annen	Fri
2009.5000	- tomatsaft	Fri
	- druesaft (herunder druemost):	
2009.6100	- - med en Brix-verdi på høyst 30	Fri

Varenummer i norsk tolltariff - HS	Varebeskrivelse	Libanon, spesifikk eller prosentvis tollsats
1	2	3
2009.6900	- - ellers	Fri

VEDLEGG 3

OPPRINNELSESREGLER

ARTIKKEL 1

Definisjoner

Ved anvendelse av dette vedlegget, skal definisjonene fastsatt i artikkel 1 i Protokoll B til Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon gjelde. Enhver henvisning til "EFTA-statene" skal forstås som en henvisning til Norge i dette vedlegg.

ARTIKKEL 2

Opprinnelseskriterier

1. Ved anvendelse av denne avtalen om landbruksvarer, skal et produkt anses å ha opprinnelse i Norge eller i Libanon hvis det har blitt:
 - a) fremstilt der i sin helhet i henhold til artikkel 4;
 - b) tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet der i henhold til artikkel 5; eller
 - c) produsert der utelukkende av materialer med opprinnelse i den berørte avtalepart i samsvar med dette vedlegget.
2. Vilkårene for å oppnå opprinnelsesstatus gitt i nr. 1 skal være oppfylt uten avbrudd henholdsvis i Norge eller i Libanon.

ARTIKKEL 3

Bilateral kumulasjon

Som unntak fra artikkel 2, skal materialer med opprinnelse i den annen avtalepart i henhold til dette vedlegget anses som materialer med opprinnelse i den berørte avtalepart og det skal ikke være nødvendig at slike materialer har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i denne avtalepartens territorium, forutsatt at bearbeidingen eller foredlingen går utover det som er nevnt i artikkel 6.

ARTIKKEL 4

Produkter fremstilt i sin helhet

Ved anvendelse av artikkel 2 nr. 1 (a), skal følgende produkter anses som fremstilt i sin helhet i Norge eller i Libanon:

- a) vegetabiliske produkter høstet der;
- b) levende dyr født og alet der;

- c) produkter av levende dyr alet der;
- d) produkter fra jakt, fiske eller fangst drevet der;
- e) avfall og skrap fra fabrikkvirksomhet som har funnet sted der;
- f) produkter fremstilt der utelukkende av produkter som er spesifisert under bokstav (a) til (e) eller av deres derivater, på ethvert trinn i produksjonen.

ARTIKKEL 5

Produkter tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet

1. Ved anvendelse av artikkel 2 nr. 1 (b), skal et produkt som inneholder materialer som ikke er fremstilt i sin helhet verken i Norge eller i Libanon, anses å ha gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling henholdsvis i Norge eller Libanon, når vilkårene fastsatt for produktet i bilaget er oppfylt. Vilrårene nevnt i denne paragraf angir, for alle produkter som er dekket av denne avtalen, den bearbeiding eller foredling som skal være utført på alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer og gjelder bare i forhold til slike materialer.

2. Som unntak fra nr. 1, kan ikke-opprinnelsesmaterialer som, i henhold til vilkårene fastsatt i bilaget, ikke skulle kunne anvendes til fremstilling av et produkt, likevel anvendes, forutsatt at:

- (a) deres totale verdi ikke overstiger 10% av produktets pris fra fabrikk;
- (b) enhver prosentfastsettelse fastsatt i tillegget til dette vedlegget for maksimal verdi av ikke-opprinnelsesmaterialer, ikke overskrides gjennom anvendelsen av dette nr.

3. Nr. 1 og 2 får anvendelse med de unntak som følger av artikkel 6.

ARTIKKEL 6

Utilstrekkelig bearbeiding eller foredling

Bestemmelsene om utilstrekkelig bearbeiding eller foredling omfattet av artikkel 7 i Protokoll B til Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon skal gjelde. Enhver henvisning til "EFTA-statene" skal forstås som en henvisning til Norge i dette vedlegg.

ARTIKKEL 7

Enhet for klassifisering

Ved anvendelse av dette vedlegget, skal klassifiseringen av et bestemt produkt eller materiale fastsettes i samsvar med Det harmoniserte system.

ARTIKKEL 8

Emballasjematerialer og beholdere

Emballasjematerialer og beholdere som et produkt er pakket i for transport eller forsendelse, skal det ikke tas hensyn til ved fastsettelse av produktets opprinnelse i samsvar med artikkel 4 eller 5.

ARTIKKEL 9
Nøytrale elementer

Bestemmelsene om nøytrale elementer omfattet av artikkel 11 i Protokoll B til Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon skal gjelde.

ARTIKKEL 10
Direkte transport

Bestemmelsene om direkte transport omfattet av artikkel 13 i Protokoll B til Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon skal gjelde. Enhver henvisning til "EFTA-statene" skal forstås som en henvisning til Norge i dette vedlegg.

ARTIKKEL 11
Opprinnelsesbevis

Bestemmelsene om opprinnelsesbevis omfattet av avdeling V i Protokoll B til Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon skal gjelde. Enhver henvisning til "EFTA-statene" skal forstås som en henvisning til Norge i dette vedlegg.

ARTIKKEL 12
Metoder for administrativt samarbeid

Bestemmelsene om metoder for administrativt samarbeid omfattet av avdeling VI i Protokoll B til Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon skal gjelde. Enhver henvisning til "EFTA-statene" skal forstås som en henvisning til Norge i dette vedlegg.

BILAG TIL VEDLEGG 3

LISTE OVER PRODUKTER NEVNT I ARTIKKEL 5 NR. 1

Innledende anmerkninger.

Bestemmelsene i Innledende anmerkninger i vedlegg I til Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Libanon skal gjelde. Enhver henvisning til "EFTA-statene" skal forstås som en henvisning til Norge i dette bilag.

Posisjon i tolltariffen HS	Varebeskrivelse	Bearbeiding eller foredling utført på ikke-opprinnelsesprodukter som gir opprinnelsesstatus
kapittel 06	Levende trær og andre planter; løker, røtter og liknende; avskårne blomster og blad til pryde	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 6 må være fremstilt i sin helhet
kapittel 07	Grønnsaker, røtter og knoller, spiselige	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 7 må være fremstilt i sin helhet
kapittel 08	Spiselige frukter og nøtter; skall av sitrusfrukter eller meloner	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 8 må være fremstilt i sin helhet
kapittel 09	Kaffe, te, maté og krydderier	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon
kapittel 10	Korn	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 10 må være fremstilt i sin helhet
kapittel 12	Oljeholdige frø og frukter; forskjellige andre frø og frukter; planter til industriell eller medisinsk bruk; halm og fôrplanter	Fremstilling hvor alle anvendte materialer fra kapittel 12 må være fremstilt i sin helhet
ex kapittel 15	Animalske og vegetabiliske oljer og fettstoffer samt spaltningsprodukter derav; tilberedt spisefett; animalsk og vegetabilisk voks; unntatt for:	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt produktets
15.09	Olivenolje og dens fraksjoner, også raffinerte, men ikke kjemisk omdannede	Fremstilling hvor alle anvendte vegetabiliske materialer er fremstilt i sin helhet

kapittel 17	Sukker og sukkervarer	Fremstilling fra materialer fra enhver posisjon, unntatt produktets
kapittel 20	Produkter av grønnsaker, frukter, nøtter og andre plantedeler	Fremstilling hvor verdien av alle anvendte materialer ikke overstiger 50% av ferdigvarens pris fra fabrikk
